

**İXTİRALAR,
FAYDALI MODELƏR,
SƏNAYE NÜMUNƏLƏRİ**

**ИЗОБРЕТЕНИЯ,
ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ,
ПРОМЫШЛЕННЫЕ
ОБРАЗЦЫ**

"SƏNAYE
MÜLKİYYƏTİ"
RƏSMİ BÜLLETEN

1996-Cİ İLDƏN NƏŞR EDİLİR
ИЗДАЕТСЯ С 1996 ГОДА

ОФИЦИАЛЬНЫЙ
БЮЛЛЕТЕНЬ
"ПРОМЫШЛЕННАЯ
СОБСТВЕННОСТЬ"

DƏRC OLUNMA TARİXİ

30.12.2004

ДАТА ПУБЛИКАЦИИ

BAKİ

№ 4

BAKY

2004

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
STANDARTLAŞDIRMA, METROLOGİYA VƏ PATENT ÜZRƏ
DÖVLƏT AGENTLİYİ
RƏSMİ BÜLLETEN "SƏNAYE MÜLKİYYƏTİ"**

Baş redaktor - X.M.Məsimova
Baş redaktorun birinci müavini - M.M.Seyidov
Baş redaktorun müavini - Y.S.Babayev
Redaksiya şurası: Məsimova X.M. - şuranın sədri, Seyidov M.M. - sədr müavini;
üzləri – Hacıyev Z.T., Muxtarov M.H., Rəsulova S.M., Hacıyev R.T., Rüstəмова G.S.,
Əfəndiyev A.V., Vəliyev N.M., Babayev Y.S.

**АЗЕРБАЙДЖАНСКАЯ РЕСПУБЛИКА
ГОСУДАРСТВЕННОЕ АГЕНТСТВО ПО СТАНДАРТИЗАЦИИ,
МЕТРОЛОГИИ И ПАТЕНТАМ
ОФИЦИАЛЬНЫЙ БЮЛЛЕТЕНЬ "ПРОМЫШЛЕННАЯ СОБСТВЕННОСТЬ"**

Главный редактор - X.M.Масимова
Первый заместитель главного редактора - M.M.Сеидов
Заместитель главного редактора - Бабаев Я.С.
Редакционный совет: Масимова X.M. - председатель, Сеидов M.M. - заместитель председателя;
Гаджиев З.Т., Мухтаров М.Г., Расулова С.М., Гаджиев Р.Т., Рустамова Г.С.,
Эфендиев А.В., Велиев Н.М., Бабаев Я.С.

İxtiralara aid bibliografik məlumatların müəyyənləşdirilməsi üçün beynəlxalq İNİD kodları

- (11) - patentin nömrəsi
- (19) - dərc edən idarə və ya təşkilatın kodu və yaxud digər identifikasiya vasitəsi
- (21) - iddia sənədinin qeydiyyat nömrəsi
- (22) - iddia sənədinin verilmə tarixi
- (23) - sərgi ilkinliyi tarixi
- (31) - ilkin iddia sənədinin nömrəsi
- (32) - ilkinlik tarixi
- (33) - ilkinlik ölkəsinin kodu
- (44) - iddia sənədinin dərc edilmə tarixi
- (45) - patentin dərc edilmə tarixi
- (46) - ixtira düsturunun dərc edilmə tarixi
- (51) - beynəlxalq patent təsnifatının indeksi (indeksləri) (BPT)
- (54) - ixtiranın adı
- (56) - informasiya mənbəyinin siyahısı
- (57) - ixtiranın referatı və ya düsturu
- (60) - keçmiş SSRİ-nin mühafizə sənədlərinin növü və nömrəsi
- (62) - ilk iddia sənədinin nömrəsi və verilmə tarixi
- (66) - geri götürülmüş iddia sənədinin nömrəsi və verilmə tarixi
- (71) - iddiaçı(lar), ölkənin kodu
- (72) - ixtiranın müəllifi, ölkənin kodu
- (73) - patent sahibi, ölkənin kodu
- (74) - patent müvəkkili və ya nümayəndə barəsində iddia sənədində göstərilibsa, onun haqqında məlumat və yaşadığı yer
- (86) - PCT üzrə iddia sənədinin qeydiyyat nömrəsi və verilmə tarixi
- (87) - PCT üzrə iddia sənədinin dərc edilmə tarixi və nömrəsi

Международные коды ИНИД для идентификации библиографических данных, относящихся к изобретениям

- (11) - номер патента
- (19) - код или другие средства идентификации ведомства или организации, осуществившей публикацию
- (21) - регистрационный номер заявки
- (22) - дата подачи заявки
- (23) - дата выставочного приоритета
- (31) - номер приоритетной заявки
- (32) - номер приоритета
- (33) - код страны приоритета
- (44) - дата публикации заявки
- (45) - дата публикации патента
- (46) - дата публикации формулы изобретения
- (51) - индекс(ы) Международной патентной классификации
- (54) - название изобретения
- (56) - список источников информации, если он дается отдельно от текста описания изобретения
- (57) - реферат или формула изобретения
- (60) - вид и номер охранного документа бывшего СССР
- (62) - дата подачи и номер первоначальной заявки
- (66) - дата подачи и номер отозванной заявки
- (71) - сведения о заявителе(ях), его(их) местожительстве или местонахождении
- (72) - сведения об изобретателе(ях), его(их) местожительстве
- (73) - сведения о патентовладельце(ах), его(их) местожительстве или местонахождении
- (74) - сведения о представителе или патентном поверенном, если он указан в заявке, его местожительстве
- (86) - номер и дата подачи международной заявки (по процедуре PCT)
- (87) - номер и дата публикации международной заявки (по процедуре PCT)

MÜNDƏRİCAT

İXTİRALARA DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

A. İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.....	6
B. Müxtəlif texnoloji proseslər.....	8
C. Kimya və metallurgiya.....	10
E. Tikinti, mədən işləri.....	12
F. Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.....	12
G. Fizika.....	13
H. Elektrik.....	15

İXTİRALAR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

Say göstəricisi.....	17
Sistematik göstəricisi.....	17

FAYDALI MODELƏRƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

18

FAYDALI MODELƏR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

Say göstəricisi.....	19
Sistematik göstəricisi.....	19

SƏNAYE NÜMUNƏSİNƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

20

SƏNAYE NÜMUNƏLƏRİ ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

Say göstəricisi.....	23
Sistematik göstəricisi.....	23

DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ İXTİRA PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ

A. İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.....	24
B. Müxtəlif texnoloji proseslər.....	28
C. Kimya və metallurgiya.....	28
E. Tikinti, mədən işləri.....	33
F. Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.....	37
G. Fizika.....	37
H. Elektrik.....	39

İXTİRA PATENTLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

Say göstəricisi.....	41
Sistematik göstəricisi.....	42
Patent verilən iddia sənədlərinin say göstəricisi.....	42

DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ SƏNAYE NÜMUNƏSİ PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ

43

SƏNAYE NÜMUNƏLƏRİ PATENTLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

Say göstəricisi.....	45
Sistematik göstəricisi.....	45
Patent verilən iddia sənədlərinin say göstəricisi.....	45

СОДЕРЖАНИЕ

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ

О ЗАЯВКАХ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

А. Удовлетворение жизненных потребностей человека.....	46
В. Различные технологические процессы.....	49
С. Химия и металлургия.....	51
Е. Строительство, горное дело.....	53
Ф. Механика, освещение, отопление, двигатели и насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.....	53
Г. Физика.....	54
Н. Электричество.....	56

УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

Нумерационный указатель	58
Систематический указатель	58

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ.....

59

УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ

Нумерационный указатель	60
Систематический указатель.....	60

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ

НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ.....

61

УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ

Нумерационный указатель	64
Систематический указатель	64

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ, ВНЕСЁННЫХ В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ РЕЕСТР ИЗОБРЕТЕНИЙ

А. Удовлетворение жизненных потребностей человека.....	65
В. Различные технологические процессы.....	69
С. Химия и металлургия.....	70
Е. Строительство, горное дело.....	75
Ф. Механика, освещение, отопление, двигатели и насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.....	80
Н. Электричество.....	82

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

Нумерационный указатель	84
Систематический указатель.....	85
Нумерационный указатель заявок, по которым выданы патенты.....	85

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ, ВНЕСЁННЫХ

В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ РЕЕСТР ПРОМЫШЛЕННЫХ ОБРАЗЦОВ.....

86

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ

Нумерационный указатель	88
Систематический указатель.....	88
Нумерационный указатель заявок, по которым выданы патенты.....	88

ИЗВЕЩЕНИЯ

Внесение исправлений.....	89
---------------------------	----

İXTİRALARA DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

BÖLMƏ A

İNSANIN HƏYATI TƏLƏBATLARININ TƏMİN EDİLMƏSİ

A 01

(21) a2003 0035

(22) 24.02.2003

(51)⁷A 01B 3/36

(71)(72) Məmmədov Ramiz Musa oğlu, Quliyev Həsən Yusif oğlu, İsgəndərov Elçin Barat oğlu, Hüseynov İsmayıl Fəridun oğlu (AZ)

(54) HAMAR ŞUMLAMA KOTANI.

(57) İxtira kənd təsərrüfatı maşınqayırmasına aiddir. İxtiranın məsələsi torpağın becərilmə keyfiyyətinin yüksəldilməsidir. Hamar şumlama kotanı, çərçivə üzərində birləşdirici qurğudan, çərçivənin boy oxunun hər iki tərəfində yerləşən disk bıçaqları, sağa-sola çevrən gövdələri və arxa kotancıqları olan işçi modullardan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, işçi modulların arxasında çərçivə ilə boyuna tirlərlə əlaqəli bir cüt diskli bölmə yerləşdirilmişdir.

(21) a2003 0105

(22) 23.05.2003

(51)⁷A 01B 13/16

(71)(72) Məmmədov Ramiz Musa oğlu, Quliyev Həsən Yusif oğlu, Həsənov Rəhil Qurban oğlu, İsgəndərov Elçin Barat oğlu, Novruzov Xasay Yusif oğlu (AZ)

(54) YAMAQLARI TERRASLAŞDIRMA ÜSULU.

(57) İxtira kənd təsərrüfatına, məhz meyvə, üzüm bağları və digər əkin sahələri salmaq üçün dağ yamaqlarının səthinə süni surətdə dəyişməyə aiddir. İxtiranın məsələsi yamaqların terraslaşdırılmasında əmək tutumunu azaltmaq və terrasın döşəməsində humuslu qatın yaxşı yayılmasını təmin etməkdir. Yamaqları terraslaşdırma üsulu, terrasın döşəməsində şırımın açılması, üst çimin kəsilməsi, onun aşağı yamaca atılıb yayılmasından ibarət olub, onunla fərqlənir ki, terrasın döşəməsinin eninin yuxarı 0,67 hissəsində torpağı kəsib, humuslu qatı üst yamaca, alt, qatı isə aşağı yamaca atırlar, sonra humuslu qatı geri qaytarıb, döşəmənin 0,33 hissəsinin diklik səviyyəsini saxlamaqla yayırlar və hamarlayırlar, şırımı üst yamaca yaxın açırlar.

(21) a2003 0160

(22) 16.07.2003

(51)⁷A 01B 33/02

(71)(72) Məmmədov Ramiz Musa oğlu, Quliyev Həsən Yusif oğlu, İsgəndərov Elçin Barat oğlu, Məmmədov İsrail Oruc oğlu, Məmmədov Səbuhi Nəbi oğlu (AZ)

(54) TORPAQBECƏRƏN FREZ.

(57) İxtiranın məsələsi torpağın becərilmə keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq, əlaq otlarını ayırmaq, becərilən torpaq səthinə çıxarmaqdır. İxtiranın mahiyyəti - torpaqbecərən frez, çərçivədən, intiqallı frezbarabandan, onun valına sərt birləşdirilmiş disklərdən və axırının üzərində quraşdırılan yumşaldıcı bıçaqlardan ibarətdir, ixtiraya görə, frezbaraban çərçivədə oynaq asılıb və onun diskləri kəsik hazırlanıb, yumşaldıcı bıçaqlar disklər üzərində oynaq bərkidilib, hərəkət istiqamətində yumşaldıcı bıçaqların söykəndikləri dayaqlar frezbarabanın kəsik disklərinin çıxıntıları kimi hazırlanıb, belə ki, frezbarabanın valına bağlı sürgüqolun sonu intiqal diski ilə eksentrik birləşdirilib.

(21) a2003 0159

(22) 16.07.2003

(51)⁷A 01B 39/08

(71)(72) Məmmədov Ramiz Musa oğlu, Quliyev Həsən Yusif oğlu, İsgəndərov Elçin Barat oğlu, Məmmədov Qabil Balakışi oğlu, Əliyev Rəhman Məmməd oğlu (AZ)

(54) TORPAQBECƏRƏN FREZİN İŞ ORQANI.

(57) İxtiranın məsələsi bitkilərin cərgələri arasında torpağın yumşaldılma keyfiyyətinin yüksəldilməsidir. İxtiranın mahiyyəti - torpaqbecərən frezin iş orqanında val və ona sərt birləşdirilən disklərin üzərində bərkidici elementlərlə təsbit edilən yumşaldıcı bıçaqlar var, yumşaldıcı bıçaqlar yaba şəklində hazırlanaraq, diska bərkidilmiş barmaqlara sərt birləşdirilmişdir, bu halda hər diskin bıçağının sonu qonşu diskin bıçağının sonuna nəzərən yiv xətti üzrə yerləşmişdir.

(21) a2003 0158

(22) 16.07.2003

(51)⁷A 01D 17/10

(71)(72) Bağiyev Ələddin Alxan oğlu, Quliyev Həsən Yusif oğlu, Bağiyev Səyavuş Ələddin oğlu, İsgəndərov Elçin Barat oğlu (AZ)

(54) KARTOF YIĞMAQ ÜCÜN QURĞU.

(57) İxtira kənd təsərrüfatı maşınqayırmasına, xüsusən də kartof yığan maşınlar aiddir. İxtiranın məsələsi - torpağın xırdalanma keyfiyyətini yüksəltməklə kartof yığımının keyfiyyətini artırmaqdır. İxtiranın mahiyyəti - kartof yığmaq üçün qurğu gəvahinə, onun arxasında yerləşdirilən ayırıcı transportyorlara malikdir, birinci ayırıcı transportyor onun çubuqlarına şahmat qaydasında bərkidilən və tələb olunan yerdə stoporla təsbit edilən yuxarıya doğru dərələn kəsik piramida formalı rezin çıxıntılarla təmin edilmişdir, gəvahinin arxa tərəfi rezin çıxıntıların keçməsi üçün kəsintili hazırlanmışdır.

(21) a2003 0136

(22) 23.06.2003

(51)⁷A 01N 27/00, 33/04

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Torpaqşunashlıq və Aqrokimya İnstitutu (AZ)

(72) İsayeva Fəridə Hacı-ağa qızı, Bəşirov Rəşadət İsmayıl oğlu, Babayev Məhərrəm Pirverdi oğlu, Cümşüdova Nailə İsa qızı (AZ)

(54) TƏRƏVƏZ BİTKİLƏRİNİN BOY MADDƏSİ.

(57) İxtira kənd təsərrüfatına, xüsuslə kimyəvi maddə ilə bitkilərin boy, inkişafını sürətləndirməyə və məhsuldarlığının artmasına aiddir. Asidol əsasında alınmış naften turşularının aminləri tərəvəz bitkilərinin boy maddəsi kimi təklif olunur. Təklif olunan boy maddəsinin təbiiqi üç üsulla aparılmışdır: 1-toxumun əkindən əvvəl nəmləşdirilməsi; 2-bitkinin çiçəklənməsi dövründə çiləmə; 3-çiçəkləmə dövründə mineral gübrələrlə qarışdırılıb verilməsi ilə. İddia edilən ixtiranın istifadəsi pomidor bitkisinin məhsulunu 2,2-4,4, xiyar bitkisinin - 2,7-5,2 kq/m² artırır.

(21) a2003 0166

(22) 24.07.2003

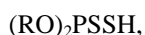
(51)⁷A 01N 57/14, 41/08

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Torpaqşunashlıq və Aqrokimya İnstitutu (AZ)

(72) İsayeva Fəridə Hacı-ağa qızı, Məmmədov Qərib Şamil oğlu, Babayev Məhərrəm Pirverdi oğlu, Bəşirov Rəşadət İsmayıl oğlu (AZ)

(54) TƏRƏVƏZ BİTKİLƏRİNİN BOY MADDƏSİ.

(57) İxtira kənd təsərrüfatı sahəsinə, xüsusilə, bitkilərinin kimyəvi boy maddələrinə aiddir. İxtiranın mahiyyəti ümumi formulu:

harada ki, R=CH₃C₆H₄ və ya (CH₃)₂C₆H₃ olan «Aeroflotların» tərəvəz bitkilərinin boy maddəsi kimi tətbiqindədir. Təklif olunan preparatın tətbiqi ilə bitkilərinin boyu, inkişafı, məhsuldarlığı artır və tərəvəz bitkilərinin keyfiyyəti yaxşılaşır.

(21) a2003 0165

(22) 24.07.2003

(51)⁷A 01N 59/24

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Torpaqşunashlıq və Aqrokimya İnstitutu (AZ)

(72) İsayeva Fəridə Hacı-ağa qızı, Məmmədov Qərib Şamil oğlu, Babayev Məhərrəm Pirverdi oğlu, Bəşirov Rəşadət İsmayıl oğlu (AZ)

(54) TƏRƏVƏZ BİTKİLƏRİNİN BOY MADDƏSİ.

(57) İxtiranın məsələsi yüksək effektiv, qeyri-məhdud xammal bazasına malik olan boy maddələrinin çeşidini genişləndirməkdir. Qarşıya qoyulan məsələ kalium ferrisianidin (qırmızı qan duzu) tərəvəz bitkilərinin boy maddəsi kimi tətbiqi ilə həll olunur. Təklif olunan preparatın təd-

biqi ilə tərəvəz bitkilərinin məhsuldarlığı və keyfiyyəti artır.

A 21

(21) a2003 0057

(22) 07.04.2003

(51)⁷A 21C 1/06

(71)(72) Məmmədov Ramiz Musa oğlu, Bayramov Eldəniz Ənvər oğlu, Quliyev Həsən Yusif oğlu, İsgəndərov Elçin Barat oğlu, Novruzov Xasay Yusif oğlu (AZ)

(54) FASİLƏSİZ XƏMİRYOĞURAN MAŞIN.

(57) İxtira çörəkbişirmə sənayesinə aid olub, xəmirin intensiv yoğrulmasında istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi - xəmirin hazırlanma keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasıdır. İxtiranın mahiyyəti - fasiləsiz xəmiryoğuran maşın, üfqi yerləşən qarışdırıcı tutuma, qəbul və ixrac borucuna malik olub, daxilində paralel yerləşən valların zər biri iki hissədən tərtib olunub, onların ucuna ardıcıl olaraq, həlqəvi pərlərdən ibarət qarışdırıcı iş orqanı və oymaqları üstündə pərləri olan plastifikasiya edici iş orqanı bərkidilmişdir. Bir oymağın üstündəki pərlər qonşu oymaqdakı pərlərə nəzərən yerdəyişmə ilə yerləşib. İxtiraya görə içi boş valın üzərində həm içi boş valla birlikdə, həm də əsas valın oxuna perpendikulyar öz oxları ətrafında fırlana bilən həlqəvari pər-qarışdırıcılar bərkidiliblər, həlqəvari pər-qarışdırıcılar içi boş valla qaynaq edilən həlqəvi pərlər arasında yerləşdiriliblər. Təklif edilən xəmiryoğuran maşın məhsuldardır, onun tətbiqi ilə xəmirin keyfiyyəti yaxşılaşır.

A 61

(21) a2002 0130

(22) 12.07.2002

(51)⁷A 61B 17/56

(71)(72) Əli-Zadə Çingiz Əli Ağə oğlu (AZ)

(54) BUD SÜMÜYÜNÜN BOYNUNUN OSTEOSİNTEZİ ÜÇÜN QURĞU.

(57) Bud sümüyünün boynunun osteosintezi üçün qurğu tamamilə metaldan qayırılmış, kəsiyi xarid tərəfdən qövsşəkilli yerinə yetirilmiş rəfləri olan ikitavrı əks etdirən fiksator ibarətdir, fiksator iki tərəfdən kəsilmiş iti uc və bütün səthi boyu dəlib keçən deşiklər ilə yerinə yetirilmişdir. Təklif olunan qurğunun üstünlüyü konstruksiyanın yüksək davamlılığı, yeritmə əməliyyatının atravmatik olması, yüksək təsbit etmə qabiliyyəti, zaman keçdikcə artan fiksasiyanın stabilliyinin artırılması və sınığın bitişmə müddətinin azalmasıdır.

(21) a2004 0059

(22) 09.04.2004

(51)⁷A 61F 13/00; 105:00

(71)(72) Bilaladə Sahib Yaqub oğlu (AZ)

(54) ÜZ-ÇƏNƏ NAHIYƏSİ ÜÇÜN FUNKSIONAL SARGI.

(57) İxtira tibbə, məhz üz-çənə cərrahlığına və cərrahi stomatologiyaya aid olub, damar şişlərinin müalicəsi zamanı istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi damar şişlərinin müalicəsi zamanı yüksək sıxma effektinin hazırlanması sadə olan çoxdəfə istifadə olunan müalicəvi sarğı vasitəsilə təmin olunmasıdır. Qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, ilgəkləri olan sərt fiksəedici hissədən və kəmərlərdən ibarət olan üz-çənə nahiyəsi üçün funksional sarğıda, xarici tərəfi üzərində perimetri boyu, başətərafı bərkidilən kəmərləri keçirmək üçün metaldan yerinə yetirilmiş ilgəklər yerləşən fiksəedici hissə plastmas qabarıq müstəvi şəklində yerinə yetirilmişdir, belə ki, fiksəedici hissənin qabarıq müstəvisi girdə formada bir-birindən eyni məsafədə yerləşən üç ilgəklə, və ya dördbucaqlı formada küncələrində yerləşən dörd ilgəklə yerinə yetirilmişdir. Plastmas işə təzyiq altında qaynadıldıqda polimerləşən stomatoloji materialdır.

(21) a2003 0120

(22) 09.06.2003

(51)⁷A 61K 33/00

(71) "YENİ-TEX" Kompaniyası, Xəlilov Elçin Nusrət oğlu, Musayev Əlişir Veys oğlu, Qəhrəmanova Xəlilə Tofiq qızı (AZ)

(72) Xəlilov Elçin Nusrət oğlu, Musayev Əlişir Veys oğlu, Qəhrəmanov Nəcəf Tofiq oğlu, Qəhrəmanova Xəlilə Tofiq qızı, Əhmədov Vəliyəddin Nusrət oğlu (AZ)

(54) NAFTALAN APPLİKASIYALARI ÜÇÜN QIZDIRICI VƏ ZƏRƏRSİZLƏŞDİRİCİ VASİTƏ.

(57) İxtira farmakopeyaya, daha dəqiq, dərman preparatlarına - xam naftalan nefti əsasında qızdırıcı applikasiyalara aid edilir. Nəzərdə tutulmuş ixtiranın məsələsi oynaqların müəyyən sahələrinin qızdırılmasının müddətinin uzaldılması üçün bakterisid xüsusiyyətləri olan klinoptilolit tipli dehidratlaşmış təbii seolit tətbiqi ilə müalicəvi applikasiyaların xammal bazasının genişləndirilməsidir. Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, naftalan applikasiyaları üçün qızdırıcı və zərərsizləşdirici vasitə kimi Aydağ yatağının klinoptilolit tipli dehidratlaşmış seolitinin tətbiqidir.

(21) a2003 0232

(22) 10.11.2003

(51)⁷A 61K 35/08; A 61P 35/00

(71) Azərbaycan Tibb Universiteti, Əliyeva Tamilla Şamil qızı, Fərəməzov Abdulla Zəhinulla oğlu, Abdullayev Nadir Məmməd oğlu, Ağayev Məcnun İslam oğlu, Əliquliyev Ramazan İsmayıl oğlu (AZ)

(72) Əliyeva Tamilla Şamil qızı, Fərəməzov Abdulla Zəhinulla oğlu, Abdullayev Nadir Məmməd oğlu,

Ağayev Məcnun İslam oğlu, Əliquliyev Ramazan İsmayıl oğlu (AZ)

(54) DƏRİN ŞİŞLƏRİN MÜALİCƏSİ ÜÇÜN TERMOTERAPEVTİK VASİTƏ.

(57) İxtira tibbə, xüsusən əczaçılığa, dərin şişlərin və onların fəsadlarının müalicəsində istifadə oluna bilən preparatlara - mineral sulara aiddir. İxtiranın məsələsi dərin şişlərin müalicəsinə yönəldilən yerli təbii termal "Darıdag" mineral suyunun müalicə keyfiyyətlərindən istifadə edilməsidir. Qarşıya qoyulan məsələ "Darıdag" mineral suyunun dərin şişlərin müalicəsi üçün termoterapevtik vasitə kimi tətbiqi ilə həll olunur.

(21) a2003 0097

(22) 19.05.2003

(51)⁷A 61K 35/78, 29/00; A 61P 29/00

(71)(72) Səfərov Muqdad Hidayət oğlu (AZ)

(54) İLTIHAB ƏLEYHİNƏ TƏSİRƏ MALİK OLAN VASİTƏ.

(57) İxtira tibb sahəsinə aiddir və xroniki iltihabi xəstəliklərin müalicəsi zamanı istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi sadə tərkibə malik olan və immunitetin yüksəlməsinə səbəb olan, əlavə və toksik təsiri olmayan iltihab əleyhinə vasitənin təklif edilməsidir. Bu məsələ onunla həll olunur ki, bitki mənşəli bioloji fəal komponentdən və etil spirtindən ibarət olan iltihab əleyhinə təsirə malik olan vasitə öz tərkibində komponentlərin növbəti nisbətində bitki mənşəli bioloji fəal komponent kimi meşə liğının köklərinin bişirməsini, və əlavə olaraq şəkər saxlayır, kütlə %:

Meşə liğının köklərinin bişirməsi	70-75
96%-li etil spirti	5-7
Şəkər	20-23

BÖLMƏ B**MÜXTƏLİF TEXNOLOJİ PROSESLƏR****B 01**

(21) a2004 0060

(22) 09.04.2004

(51)⁷B 01J 23/86; B 01D 53/86

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Kimya Problemləri İnstitutu (AZ)

(72) Litvişkov Yuriy Nikolayeviç, Muradova Pəri Ağahüseyn qızı, Qocayeva Nailə Sabir qızı, Əfəndiyev Məcid Ramiz oğlu, Cəfərova Susanna Əbdüləziz qızı, Zülfüqarova Sima Məmməd qızı, Şakunova Ninel Vladislavovna, Mərdanova Nelli Məcid qızı, Şeynin Viktor Yefimoviç (AZ)

(54) KARBON MONOOKSİDİN OKSİDLƏŞMƏSİ ÜÇÜN KATALİZATOR.

(57) İxtira, qaz-hava qarışığını zəhərli komponentlərdən təmizləmək, xüsusilə karbon monooksidin (CO) zəhərli

olmayan karbon dioksidə (CO₂) oksidləşməsi üçün çox-komponentli oksid katalizatorlarına aiddir.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, karbon mono-oksidi oksidləşməsi üçün katalizator, əsas y -alüminium oksidi olan daşıyıcının üzərinə çəkilmiş mis, kobalt, xrom və manqan oksidlərindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, komponentlərin aşağıdakı nisbətində (% kütlə):

CuO	1,5-2,5
CO ₃ O ₄	1,0-2,0
Cr ₂ O ₃	0,8-2,5
MnO ₂	1,5-2,6
γ – Al ₂ O ₃	qalanı

Daşıyıcı spiral şəklində əyilən qofriləşmiş alüminium folqanın səthini hidrotermal işləməklə alınan, əvvəlcədən formalaşmış γ-alüminium oksidi təbəqəsindən ibarətdir. Göstərilən konfigurasiyalı daşıyıcının tətbiq edilməsi, katalizatorun aktiv səthindən daha tam istifadə edilməsinə və həmçinin müqayisə edilən prototipə nisbətən qaz axınının həcmi sürətinin 45000 saat⁻¹ əvəzinə 70000-110000 saat⁻¹ qiymətində və reaksiya zonasına 1,5-2 dəfə az katalizator yükləməklə karbon monooksidin tam konversiyasını həyata keçirməyə imkan verir. İxtira, avtomobil nəqliyyatının tullantı qazlarının, istielektromərkəzlərin, həmçinin neft emalı və neft-kimya sənayesinin texnoloji tullantılarını zərərsizləşdirmək üçün istifadə edilə bilər.

B 22

(21) a2003 0079

(22) 22.04.2003

(51)⁷B 22F 3/02

(71) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)

(72) Məmmədov Arif Tapdıq oğlu, İmanova Radə Araz qızı (AZ)

(54) OVUNTU MƏMULATLARININ HAZIRLANMASI ÜSULU.

(57) İxtira ovuntu metallurjiyası sahəsinə, xüsusən bişirilmiş məmulatların hazırlanması üsuluna aiddir və məsul təyinatlı detalların hazırlanmasında istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi bərk və yumşaq komponentlər qatışıqından sintez olunmuş ovuntu materialının sıxlıq və mexaniki xassələrinin yüksəldilməsidir. Qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, ovuntu məmulatlarının hazırlanması üsulunda, ovuntu şixtasının hazırlanmasını, onun pres-qəlibə səpələnməsini, ilıq presləşməsinə və sonradan endotermik qaz atmosferində pəstahların bişirilməsini daxil etməklə, ilıq presləşməni şixtanın 200-240°C temperaturda qızdırılması şəraitində aparılır, presqəlibin matrisasını isə 170-190°C temperaturadək qızdırırlar.

(21) a2003 0080

(22) 22.04.2003

(51)⁷B 22F 3/02; C 22C 1/04

(71) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)

(72) Məmmədov Arif Tapdıq oğlu, İmanova Radə Araz qızı (AZ)

(54) DƏMİR ƏSASLI KOMPOZİSİON BİŞMİŞ MATERIAL ALMAQ ÜÇÜN ŞİXTƏ.

(57) Dəmir əsaslı kompozision bişmiş material almaq üçün şixtə ovuntu metallurjiyası sahəsinə, xüsusən kompozision bişmiş material və ondan məmulat almaq üçün istifadə edilən şixtənin tərkibinə aiddir və məsul təyinatlı detalların hazırlanmasında istifadə oluna bilər. Təklif etdiyimiz şixtə dəmir ovuntusundan və polad ovuntusundan ibarətdir. Şixtədə yenilik onun tərkibində polad Cr45-in komponentlərin aşağıdakı nisbətində istifadə edilməsidir küt. %:

Cr45 markalı poladın ovuntusu	50-70
Dəmir ovuntusu	qalan

Həmçinin polad ovuntusunun iriliyi 200 mkm-dən az, dəmir ovuntusunun iriliyi isə 100 mkm-dən az olmalı, polad ovuntusunun iriliyi və dəmir ovuntusunun iriliyi nisbəti 1,5:1÷5-3:1 həddində olmalıdır. Təklif olunan şixtənin tətbiqində prototiplə müqayisədə bişmiş materialın sıxlığı və mexaniki xassələri yüksəlir və onun dəyəri azalır.

B 44

(21) 99/001333

(22) 04.05.1999

(51)⁷B 44C 1/10, 1/24, 5/00

(71)(72) Ələyi Səba Səməd qızı (AZ)

(54) BƏDİİ TƏSVİRİN HASIRLANMASI ÜSULU.

(57) İxtira, qalın materiallardan bədii əsərlər, əşyalar və bəzək əşyaları yaratmaq sahəsinə, xüsusən də sintetik materiallardan geyim, rəsm əsəri və interyerin tərtibatı əşyaları üçün bədii dekorun yaradılmasına aiddir və toxuculuq, xalçatöxümə və dekorativ sənayesində istifadə edilə bilər. İxtiranın məqsədi tekstildə yüksək səviyyəli dekorativ effektə nail olmaq və məmulat üzərində bu naxışın keyfiyyətini və durumunu yüksəltməkdir. Məqsədə elə nail olunur ki, əvvəlcə kağız üzərində rəsm eskizini tərtib edirlər, sonra eskizi parça üzərinə yandırma yolu ilə köçürürlər, daha sonra əsas fona rəssamın ideyası əsasında tələb olunan yerlərdə eyni tipli parçadan əlavə eskizlə kəsilmiş dekorativ elementləri yapışdırırlar və presləyirlər, presləmədən sonra hamar səth almaq üçün ayrı-ayrı elementlərin kənarlarını yandırma ilə yapışdırırlar. Rəsm əsəri almaq üçün üst qatın üzərində əlavə olaraq nəqqaşlıq və ya qrafiki iş aparırlar, sonra rəsm əsərini şüşə altında yerləşdirirlər. Məqsədə həmçinin elə nail olurlar ki, məmulatın bir qat əsasında sonradan yandırmaqla bədii təsvirin hazırlanması üsulunda əvvəlcə kağızda cizginin eskizini tərtib edirlər, sonra kağızdan parça əsas üzərinə yandırma yolu ilə köçürürlər.

B 65

(21) a2003 0217

(22) 29.10.2003

(51)⁷B 65B 7/02, 51/10

(71)(72) Quliyev Mahir Abbas oğlu (AZ)

(54) YAPIŞDIRICI QURĞU.

(57) İxtira maşınqayırma sənayesinə, xüsusən, istehsal müəssisələrində doldurulmuş polietilen kisələrin ağızının yapışdırılması üçün nəzərdə tutulan qablaşdırıcı avadanlıqlara aiddir. İxtirada qarşıya qoyulan məsələ doldurulmuş kisələrin ağızını yapışdırmaq üçün təhlükəsizlik tələblərinə cavab verən sadə konstruksiyalı, iqtisadi cəhətdən səmərəli və eyni zamanda məhsuldarlığı yüksək olan yapışdırıcı qurğu yaratmaqdır. Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, yapışdırıcı qurğu, gövdədə yerləşdirilmiş tərpnəmz və mütəhərrik oxlardan ibarətdir, bu zaman mütəhərrik ox gövdənin mərkəzi üzrə yerləşdirilmiş və yuxarı və aşağı dəşiklərindən daxil olan havanın təzyiqlə altında hərəkət etmə imkanı ştokla sərt birləşib, tərpnəmz ox böyük metal lövhələrin kəsişdiyi düyüdü, mütəhərrik ox isə kiçik metal lövhələrin kəsişdiyi düyüdü keçir və bu düyünlər yayla birləşib, belə ki, kiçik lövhələrin sərbəst ucları ilə böyük lövhələrin sərbəst ucları oynaq birləşib və onların aşağı ucları qarşı-qarşıya yerləşdirilmiş profillərdə bərkidilib, həmçinin ixtiraya əsasən, profillərdən birində perforasiya olunmuş havaüfünə boru, digərində isə qızdırıcı naqıl yerləşdirilib, profillərin qəbul tərəfində isə bükücü lövhələr quraşdırılıb.

B 66

- (21) a2002 0168 (31) 200 03 513.4
 (22) 12.09.2002 (32) 28.02.2000
 (51)⁷B 66D (33) DE
 (86) PCT/EP 01/01613 14.02.2001
 (87) WO 01/64573 07.09.2001
 (71) WIRTH MASCHINEN UND BOHRGERATE-
 FABRIK GMBH (DE)
 (72) Xaynrixs, Peter; Xaynrixs, Albrext (DE)
 (74) Məmmədova B.A. (AZ)
 (54) QALDIRICI MEXANİZM.

(57) Təklif edilmiş qaldırıcı mexanizmə, barabana qoşulan, ən azı, bir mexanizm vasitəsilə təsir edən fırlanan ötürücü mühərrikdən ibarət olan, ən azı, bir fırlanma ötürücüsü ilə hərəkətə gətirilmə imkanı ilə yerinə yetirilmiş dartıcı vasitənin sarınması üçün fırlanma imkanı ilə quraşdırılmış baraban daxildir. Ən azı, bir fırlanma ötürücüsü barabanın fırlanma oxuna nisbətən barabanın yanında elə bir şəkildə yerləşdirilmişdir ki, baraban və fırlanma ötürücüsü barabanın fırlanma oxuna perpendikulyar olan proyeksiyada, ən azı, qismən üst-üstə düşürlər.

BÖLMƏ C

KİMYA VƏ METALLURGIYA

C 01

- (21) a2003 0071
 (22) 15.04.2003
 (51)⁷C 01B 39/38
 (71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Kimya Problemləri İnstitutu (AZ)

(72) Vəliyeva İradə Məhəmməd qızı, Yolçuyev Yaşar Məcid oğlu, Səmədov Xasay Rəhim oğlu (AZ)

(54) ZSM-5 TIPLİ SEOLİTİN ALINMA ÜSULU.

(57) İxtira seolitlərin alınma sahəsinə, xüsusən, ZSM-5 tipli seolitinin alınma üsuluna aiddir. ZSM-5 tipli seolitinin aşağıdakı alınma üsulu təklif olunur ki, bu da silikagel, Ceyrançöl yatağının vulkan külü, su, ikiatomlu spirt və natrium hidrokسيدin qarışdırılmasından, SiO₂/Al₂O₃ mol nisbəti 19-21 həddlərində və pH=10-13 olan reaksiya qarışığının alınmasından, hidrotermal şəraitdə termoaktivləşdirmə ilə eyni zamanda kristallaşdırmadan, 175-220°C temperaturda 120-216 saat müddətində hermetik avtoklavda kristallaşma və termoaktivləşdirmə şəraitində və ya otaq temperaturunda 19-20 saat müddətində saxlanmadan, sonra isə 200-220°C temperaturda 96-144 saat müddətində saxlanmadan, daha sonra bərk fazanın ayrılmasından, məqsədli məhsulun yuyulmasından və 50-70°C temperaturda 24 saat müddətində qurudulmasından ibarətdir. İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, tərkibində silisium, alüminium, qələvi metal və Ti⁴⁺, Mn²⁺, Fe³⁺ aktiv melal kalionları saxlayan vulkan külünün kimyəvi tərkibi ucuz təbii xammal əsasında 98-100% kristallaşma dərəcəsinə malik olan qiymətli ZSM-5 tipli seoliti almağa imkan verir.

C 05

- (21) a2003 0135
 (22) 23.06.2003
 (51)⁷C 05F 11/00
 (71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Torpaq-şünaslıq və Aqrokimya İnstitutu (AZ)
 (72) İsayeva Fəridə Hacı-ağa qızı, Bəşirov Rəşadət İsmayıl oğlu, Babayev Məhərrəm Pirverdi oğlu, Cümşüdova Naibə İsa qızı (AZ)
 (54) BİTKİ KÜTLƏSİNİN CÜRÜMƏSİNİN KATALİZATORU.

(57) İxtira kənd təsərrüfatına, xüsusilə kimyəvi maddə ilə bitki kütləsində üzvi gübrə alınma prosesini sürətləndirməyə aiddir. İxtiranın məsələsi bitki kütləsinin cürüməsinin katalizatorlarının çeşidini genişləndirməkdir. Qarşıya qoyulan məsələ Aeroflot butil-CK [Dibutilditiofosfat kalium (C₄H₉O)₂PSSK, əsas qarışığı sulfid, sulfat, tiolsulfat, natrium və kalium karbonat, pentasulfidofosforun] tətbiqi ilə həll edilir. Təklif olunan yeni katalizator yüksək çürümə təsirinə malikdir və kənd təsərrüfatı bitkilərinin məhsuldarlığına və keyfiyyətinə mənfi təsir etmir.

C 10

- (21) a2003 0137
 (22) 25.06.2003
 (51)⁷C 10D 1/18, 1/22
 (71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, akademik Ə.M.Quliyev adına Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(72) Fərzəliyev Vaqif Məcid oğlu, Abbasova Mələhət Tələt qızı, Babayeva Gülsən Bala Ağa qızı, Kərimova Yavər Mövsüm qızı, Şahgəldiyeva Leyla Mais qızı (AZ)

(54) DİSTİLLƏ EDİLMİŞ NEFT YANACAQLARINA ANTİMİKROB AŞQARI.

(57) Təqdim olunan ixtira neft kimya sahəsinə, konkret olaraq distillə edilmiş neft yanacaqlarına (reaktiv və dizel) mikrobioloji zədələnmədən mühafizəsinə aid olub, rütubətli subtropik iqlim şəraitində neft yanacaqlarının saxlanması, nəqliyyəti və istismarı zamanı, eləcə də neft və neft kimya sənayesində istifadə oluna bilər. Nəzərdə tutulan ixtiranın məqsədi neft distilyat yanacaqlarının mikrobioloji zədələnmədən qorunmaqdır. Qarşıya qoyulmuş məqsəd, distillə edilmiş neft yanacaqlarının tam və uzun müddətli mikrobioloji zədələnmədən mühafizəsi, 0,01-0,1% miqdarında α -fural- β -nitroeten antimikrob aşqar kimi istifadə və əlavə edilməsi ilə həll edilir.

(21) a2003 0127

(22) 17.06.2003

(51)⁷C 10M 101/01, 133/12, 133/14

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, akademik Ə.M.Quliyev adına Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(72) Kazımzadə Əli Kazım oğlu, Nağıyeva Elmira Əli qızı, Məmmədova Afayət Xəlil qızı, Məmmədova Rəhilə Amiraslan qızı (AZ)

(54) SÜRTKÜ YAĞLARINA ÇOXFUNKSİYALI AŞQARIN ALINMA ÜSULU.

(57) İxtira neftkimya sahəsinə, konkret olaraq, sürtkü yağları üçün çoxfunksiyalı aşqarın alınması üsuluna aiddir. İxtiranın məsələsi sürtkü yağlarının antikorroziya, yuyucu, neytrallaşma xassələrini yaxşılaşdırmaqdan ibarətdir. Qoyulan məsələ sürtkü yağları üçün çoxfunksiyalı aşqarın yeni alınma üsulunun işlənilib hazırlanması ilə həll edilir. Usulun mahiyyəti alkilenol, formaldehid, amino-sirkə turşusunun kondensləşməsi və kondensləşmə məhsulunun kalsium hidrosidlə neytrallaşdırılması və əlavə olaraq alınan mahsulun karbon qazı ilə karbonatlaşmasından ibarətdir.

(21) a2003 0130

(22) 19.06.2003

(51)⁷C 10M 101/02, 135/02

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, akademik Ə.M.Quliyev adına Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(72) Mustafayev Nazim Pirməmməd oğlu, Quliyeva Mələk Əbdül qızı, Musayeva Bella İskəndər qızı, Novotorjina Nelya Nikolayevna, Qasımova Qəribə Abbasəli qızı (AZ)

(54) HİDRAVLİK ÖTÜRÜCÜLƏR ÜÇÜN YAĞ.

(57) İxtira neft kimyası sahəsinə, konkret olaraq yerüstü və dəniz xüsusi texnikasının hidravlik ötürücüləri üçün müəyyən edilmiş yağlara aiddir. İxtiranın məqsədi hidravlik yağın termooksidləşmə stabilliyini və hidravlik sistemdə onun rezin kipləşdiricilərlə uyğunlaşmasını yaxşılaşdırmaqdan ibarətdir. Qarşıya qoyulan məsələ, yüksək termooksidləşmə stabilliyi olan və rezin kipləşdiricilərlə yaxşı uyğunlaşan yeni hidravlik yağı işləyib hazırlamaqla həll edilir. Hidravlik ötürücülər üçün işlənilib hazırlanan yağ, əsası 70:30 nisbətində götürülmüş transformator T-1500 və turbin T-46 yağlarının qarışığından və aşağıdakı aşqarlar paketindən ibarətdir: %-lə

Oksidləşməyə qarşı-ionol 0,3-0,5

Korroziyaya qarşı - sulfonat aşqarı C-150 0,3-0,5

Depressator-viskopleks - 5 309 0,3-0,5

Köpüklənməyə qarşı aşqar IIMC-200A 0,001-0,002

İşlənilib hazırlanan hidravlik ötürücülər üçün yağ yüksək termooksidləşmə stabilliyinə malikdir, rezin kipləşdiricilərlə yaxşı uyğunlaşır və gəmi texnikasında istifadə edilə bilər.

(21) a2003 0128

(22) 17.06.2003

(51)⁷C 10M 135/08, 135/20

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, akademik Ə.M.Quliyev adına Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(72) Mustafayev Nazim Pirməmməd oğlu, Musayeva Bella İskəndər qızı, Quliyeva Mələk Əbdül qızı, Səfərova Mehparə Rəsul qızı (AZ)

(54) SÜRTKÜ YAĞLARINA SİYRİLMƏYƏ QARŞI AŞQARIN ALINMA ÜSULU.

(57) İxtira neft kimyası sahəsinə, konkret olaraq, sürtkü yağlarına siyirilməyə qarşı aşqarların alınma üsuluna aiddir. İxtiranın məsələsi sürtkü yağlarına aşqarların siyirilmə xassələrini və mexaniki destruksiya davamlılığını yüksəltməkdən ibarətdir. Qoyulan məsələ, molekula kütləsi 400-700 olan aşağımolekullu izobutilenin stirolla sopolimerinin 3-5°C-də yarımxlorlu kükürlə kükürləşməsi və sonradan 70-80°C-də 7-8 saat müddətində kalium etilksantogenat ilə qarşılıqlı təsirdən yeyilməyə qarşı aşqarın yeni üsulla işlənilib hazırlanması ilə həll edilir. Təklif olunan üsulla alınan aşqar sürtkü yağlarının siyirilmə xassələrini xeyli yaxşılaşdırmaqla bərabər, habelə mexaniki destruksiya qarşı yüksək stabilliyə malikdir.

C 12

(21) a2003 0231

(22) 06.11.2003

(51)⁷C 12M 1/00

(71)(72) Əliyev Marat Əlif oğlu, Məcidov Əli Məcid oğlu (AZ)

(54) PEYİN VƏ YA BİTKİ MATERIALLARINDAN METANIN ALINMASI ÜÇÜN QURGU.

(57) ıxura kənd təsərrüfatı tullantılarını fermentativ emal edən qurğulara, xüsusən peyindən və ya bitki materialından metanın alınması üçün qurğulara aiddir. İxtiranın məsələsi bioqazın çıxması üzrə onun məhsuldarlığının artırılması və qurğunun konstruksiyasının sadələşdirilməsidir. Çəndən, substratın verilməsi, qaz və emal olunmuş substratın çıxarılması üçün borucuqlardan, eləcə də mühərrikdən ibarət qurğuya çənin aşağı hissəsində onun divarlarına perpendikulyar olaraq fırlanan metal pər əlavə edilmişdir.

C 23

(21) a2003 0050
(22) 10.03.2003
(51)⁷C 23F 13/00

- (71) "Dənizneftqazlayihə" Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)
(72) Kərimov Məcid Zahid oğlu, Süleymanov Bağır Ələkbər oğlu, Salmanlı Vidadi Əmirxan oğlu (AZ)
(54) BORU KƏMƏRLƏRİNİN KORROZİYADAN MÜHAFİZƏSİ ÜÇÜN ANOD.

(57) İxtira qalvanik anodların konstruksiyasına, xüsusilə boru kəmərlərinin korroziya yeyilmələrindən, korroziya kövrəkləşmələri və çatlamalarından mühafizə etmək üçün istifadə edilən anodların konstruksiyasına aiddir. İxtiranın məsələsi boru kəmərlərinin korroziyadan, korroziya kövrəkləşmələri və çatlamalardan etibarlı mühafizəsini təmin edən daha davamlı qalvanik anod konstruksiyasının yaradılması, anod ərintisinin mühafizəyə sərf olunan həcmının artırılması, boruların düzülməsi zamanı boru düzən gəminin boş dayanma vaxtının aradan qaldırılmasıdır. Məsələ onunla həll olunur ki, boru kəmərlərinin korroziyadan mühafizəsi üçün anod, onun daxilindən keçən iki polad zolaqla armirlənmiş, iki simmetrik yarımhəlqə anod ərintilərindən ibarət bilərzik şəklində hazırlanmaqla, ixtiraya əsasən, armirləşdirici polad zolaqlar ərinti qalınlığının daxili səthindən $\frac{1}{4}$ hissədə yerləşdirilib və zolaqlara bir-birindən eyni məsafədə yerləşdirilmiş beş polad mildən ibarət karkas birləşdirilib.

BÖLMƏ E

TİKİNTİ, MƏDƏN İŞLƏRİ

E 21

(21) a2003 0251
(22) 11.12.2003
(51)⁷E 21B 17/22, 19/00
(71)(72) Əli-zadə Vaqif Ələkbəroviç (AZ)
(54) ŞTANQFİRLADICI.

(57) Təklif edilən ixtira neft avadanlığına aiddir və dərinlik ştanq nasosları olan mancanaq dəzgahları ilə təchiz edilən quyulardan neft hasilatında istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi cilalanmış ştokun dönmə bucağının artır-

maq, eyni zamanda ştanqfırladıcının kütlə xarakte-ristikasını azaltmaqdır. Ştanqfırladıcı, altlıqlı gövdədən və cilalanmış toku tutma və döndərmə düyünlərindən ibarətdir, ixtiraya görə, gövdə, oxu cilalanmış ştokun tutma düyünündə quraşdırılmış fırlanan diyircəklərin yerləşdiyi vintvari yarıqlarla təchiz edilmiş, döndərmə düyünü isə iki səth şəklində yerinə yetirilmişdir ki, onlardan biri quyuağzı salnikdə tərpnəmz, ikincisi hərəkətli isə altlıqda yerləşir, beləki, cilalanmış ştokun dönməsi bu səthlərin kontaktı zamanı mümkündür.

(21) a2003 0199
(22) 25.09.2003
(51)⁷E 21B 37/06

- (71) «Bulla-Dəniz» Neft və Qazçıxarma İdarəsi (AZ)
(72) Şəfiyev Xəliq Şamil oğlu, Ağabalayev Sizur Nəhmət oğlu, Şamilov Valeh Məmməd oğlu, Məmmədov Kamil Qüdrət oğlu, Şirinov Əhməd Murtuza oğlu, Bayramov Eyyub Məmmədli oğlu (AZ)
(54) LİFT BORULARINDA PARAFİN ÇÖKMƏSİNƏ QARŞI MÜBARİZƏ ÜSULU.

(57) İxtira neft sənayesinə, məhz parafinli neft hasil edən quyuların istismarına aiddir və kompressor və nasos quyularında lift borularında parafin çökməsinə qarşı istifadə oluna bilər. İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, lift borularına qazkondensat və parafinin intensiv həll etməsinə imkan yaradan və parafin kristallarının törənməsinin qarşısını alan, komponentlərin aşağıdakı çəki %-i nisbətində metil spirti vururlar:

Qazkondensat	90-95
Metilspirti	5-10

Mədən şəraitində hazırlanmış tərkibi kompressor quyularına dozator nasosu ilə dozalarla fasiləsiz olaraq işçi agentə vururlar.

BÖLMƏ F

MEXANİKA, İŞIQLAMA, İSİTMƏ, MÜHƏRRİK VƏ NASOSLAR, SİLAH VƏ SÜRSAT, PARTLAMA İŞLƏRİ

F 04

(21) a2003 0233
(22) 11.11.2003
(51)⁷F 04B 47/02
(71)(72) Kamilov Mirnağlı Ağaseid oğlu, İsayev Çingiz Hüseyn oğlu, Əliverdizadə Tale Kərim oğlu (AZ)
(54) QUYU ŞTANQLI NASOSU.

(57) İxtiranın məsələsi, dinamik səviyyəsi az olan quyularda işləyən nasosun, aşağı ucunda etibarlı kürəcikli sorucu və vurucu klapantarla təchiz olunmuş silindrinin maye ilə tam doldurulmasıdır. Məlum qurğunun tərkibində silindr, piston, kürəcikdən və yəhərdən ibarət sorucu və vurucu klapantlar olmaqla, həm də yəhər diametri kürəciyin

diametrindən kiçik silindrik formalı dəliklə təmin olunmuşdur, sorucu və vurucu klapanların yəhəri ikipilləli, aşağı pilləsi silindrik formada, yuxarı pilləsi sferik formada, kürəciyin səthi ilə eyni məsafədə yerləşmiş səthlərin arasında boşluğun yaranması imkanı ilə hazırlanıb, həmçinin, sorucu klapanın aşağı pilləsi konik yayla və həlqəvi qanovla təchiz olunub, belə ki, yayın oturacağı həlqəvi qanovun içində yerləşir, təpəsi isə sorucu klapanın yəhərinin pillələri birləşən yerdən üstə çıxır. İxtiranın istifadəsindən iqtisadi səmərə, kiçik dinamik səviyyəsi olan quyularda nasosun sorucu klapanını məcburi açmaqla və onun silindrini maye ilə tam dolduraraq, quyu şlanq nasosunun məhsuldarlığının, eləcə də mayədə kavitasiya prosesinin təsiri altında bu klapanların kürəciyinin və yəhərinin yeyilməsinin azalması ilə sorucu və vurucu klapanların iş müddətinin artması hesabına bu quyuların təmirarası iş müddətinin artmasından alınır.

BÖLMƏ G**FİZİKA****G 01**

(21) a2003 0131

(22) 09.06.2003

(51)⁷G OIB 7/06; G 01R 27/26

(71) Neftin, qazın geotexnoloji problemləri və kimya Elmi Tədqiqat İnstitutu, Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Ramazanova Elmira Məmməd Emin qızı, Əliyev Rüstəm Talib oğlu, Rzayev Telman Bahadur oğlu (AZ)

(54) NEFTLƏ ÇİRLƏNMİŞ TORPAQDA NEFTİN VƏ TƏMİZ SUXURUN HƏCMİ NİSBƏTİNİN TƏYİNİ ÜSULU.

(57) İxtira ölçü texnikasına aiddir və neftlə çirklənmiş torpağın təmizlənməsində və həcmi nisbətini təşkil edən müxtəlif ikikomponentli dielektrik qarışıqının nəzarətində istifadə edilə bilər. İxtiranın məsələsi ikikomponentli dielektrik qarışıqın dielektrik keçiriciliyini və həcmi nisbətini təşkil edən komponentlərin ölçü dəqiqliyini təmin etməkdən ibarətdir. Kondensatorların həcmi: boş, tədqiq olunan qarışıqla dolu və yarısı qarışıq, yarısı hava məsaməli halda ölçülür. Sonra giriş və çıxışın amplitudalığının gərginliyinə görə ardıcılıqla dielektrik qarışıqının sabitliyi və onları təşkil edən komponentlərin həcmi nisbəti hesablanır.

(21) a2003 0154

(22) 07.07.2003

(51)⁷G 01F 23/26

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Abdullayev İsa Mədəd oğlu, Adıgözəlov Vüqar Sahib oğlu (AZ)

(54) BÖYÜK YERDƏYİŞMƏ ÇEVİRİCİSİ.

(57) İxtira nəzarət ölçü texnikasına aiddir, yəni, məsələn, neft və kimya sənayələrində təzyiq altında olan qablarda kimyəvi aktiv mayələrin səviyyəsinin ölçülməsi üçün istifadə edilə bilər. İxtiranın məsələsi çeviricinin funksional imkanlarını genişləndirməkdən ibarətdir. Təklif olunan çeviricidə təsirlənmə və ölçmə dolaqları metal borunun daxilində paralel yerləşdirilmişlər, bu boruya qısa qapanmış dolaq şəklində hazırlanmış hərəkət elementi geydirilmişdir və habelə təsirlənmə dolağı bütün uzunluğu boyunca ferromaqnit nüvə ilə təchiz edilmişdir. Texniki effekt metal borunun daxilində dolağın hermetikləşdirilməsi imkanını təmin etməklə çeviricinin istifadə sahəsinin genişləndirilməsi hesabına əldə edilmişdir.

(21) a2003 0178

(22) 31.07.2003

(51)⁷G 01G 7/02

(71)(72) Paşayev Arif Mir-Cəlal oğlu, Əskərov Cahangir Camal oğlu, Əfəndiyev Orxan Ziyəddin oğlu, Şaxmatov İqor Yevgeniyeviç, Babayev Mahir Əşrəf oğlu, Musayev Aydın Ərəstun oğlu (AZ)

(54) HAVA GƏMİLƏRİNİN XƏTTİ TƏCİLLƏRİNİ, TANQAJ VƏ KREN BUCAQLARINI ÖLÇƏN QURĞU.

(57) Qurğu hava gəmisinin gövdəsi ilə əlaqəli olan, ümumi əsasda bərkidilmiş, xətti təcilləri, tanqaj və kren bucaqları siqnallarının formalaşdırıcı blokuna, elektronika blokuna və hesablayıcı blokuna malikdir. Xətti təcillərin, tanqaj və kren bucaqları siqnallarının formallaşdırıcı bloku üç ədəd identik maqnit levitasiya ölçmə qurğusuna malikdir hansı ki, bunlardan biri hava gəmisinin gövdəsi ilə əlaqəli olmayan, qurğunun əsasında yerləşdirilmişdir, digər iki ədədi isə - yüklü rəqqaslarda yerləşdirilmişdir hansının ki, yellənmə oxları qurğunun əsasında bərkidilmişdir, bununla belə rəqqasların yellənmə müstəviləri hava gəmisinin boyuna və eninə oxlarına müvafiq istiqamətlənmişdir. Rəqqasların yellənmə oxlarında tanqaj və kren bucaqlarına müvafiq potensiomətrik vericilər yerləşdirilmişdir. Maqnit levitasiya ölçü qurğusunun tanqaj və kren bucaqları vericilərindəki siqnalların çıxışları hesablama blokunun girişləri ilə birləşdirilmişdir hansının ki, çıxışında boyuna, şaquli, mərkəzəqaçma təcillərin, tanqaj və kren bucaqları siqnalı formalaşır.

(21) a2003 0113

(22) 03.06.2003

(51)⁷G 01N 21/78

(71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)

(72) Əliyeva Rəfiqə Əlirza qızı, Abbaszadə Gülçin Həndəm qızı, Çıraqov Famil Musa oğlu (AZ)

(54) VANADIUMUN FOTOMETRİK TƏYİNİ ÜSULU.

(57) İxtira analitik kimya sahəsinə aiddir və vanadium(V) ionunun fotometrik üsulla müxtəlif təbii və sənayə obyektlərində təyində istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi

vanadiumun(V) fotometrik təyində həssaslığın, seçiciliyin və ekspressliyin artırılmasıdır. İxtiranın məsələsi onunla həll edilir ki, vanadiumun(V) fotometrik üsulla təyini, onun üzvi reagentdən istifadə etməklə rəngli kompleks birləşməyə çevrilməsində üzvi reagent kimi setiltrimetilammonium bromid iştirakında 2,3,4-trioksilenilazo-5¹ sulfonaftalindən istifadə edirlər.

(21) a2003 0114

(22) 03.06.2003

(51)⁷G 01N 21/78

(71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)

(72) Əliyeva Rəfiqə Əlirza qızı, Hacıeva Sevinc Rafiq qızı, Çıraqov Famil Musa oğlu, Mahmudov Kamran Talib oğlu (AZ)

(54) MİSİN FOTOMETRİK TƏYİNİ ÜSULU.

(57) İxtira analitik kimya sahəsinə aiddir və mis (II) ionunun fotometrik üsulla müxtəlif təbii və sənaye obyektlərində təyində istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi misin(II) fotometrik üsulla təyində həssaslıq və seçiciliyin artırılmasıdır. İxtiranın məsələsi onunla həll edilir ki, misin(II) fotometrik üsulla təyini, onun üzvi reagentdən istifadə etməklə rəngli kompleks birləşməyə çevrilməsində üzvi reagent kimi difenilquanidin iştirakında 3-[2-hidroksi-3-sulfo-5-nitrofenilazo] penladion-2,4-dən istifadə edirlər.

(21) a2003 0182

(22) 07.08.2003

(51)⁷G 01N 22/00

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Fizika İnstitutu (AZ)

(72) Qacar Çingiz Oveys oğlu, Musayev Sahib Aslan oğlu, Menzeleyev Marat Raveloviç (AZ)

(54) RADİOSPEKTROMETR.

(57) İxtira radiospektroskopiya sahəsinə aid olub, qaz halında olan maddələrin fiziki xassələrinin tədqiqində istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi radiospektrometrin həssaslığının yüksəldilməsidir. Bu məsələ onunla həll olunur ki, radiospektrometr, ifrat yüksək tezlikli İYT - siqnal generatorundan, tezliyi idarə edən blokdan, uyğunlaşmış yükədən, tarazlaşdırılmış körpü sxemi üzrə birləşdirilməmiş iki dalğaötürən kameralardan, qarışdırıcıdan, İYT- şüalanma detektorundan, sinxron detektordan, və qeydedicidən ibarət olub, ixtiraya əsasən, dalğaötürən kameralar ştark elektrodlu kameralardır və radiospektrometr, əlavə olaraq, sinxron detektora və dalğaötürən kameraların ştark elektrodlarına qoşulmuş modulyasiyaedici impuls generatoru ilə təchiz olunub.

(21) a2003 0141

(22) 30.06.2003

(51)⁷G 01N 30/48; B 01J 20/14

(71) AMEA, akad. Ə.M.Quliyev adına Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(72) Fərzəliyev Vaqif Məcid oğlu, Əliyeva Mahizər Nəcəf qızı (AZ)

(54) BUXAR FAZALI XROMATOQRAFİYADA ÜZVİ BİRLƏŞMƏLƏRİN AYRILMASI ÜÇÜN BƏRK DAŞIYICI.

(57) İxtira analitik kimya sahəsinə, məhz buxar fazalı xromatoqrafiyada üzvi birləşmələrin ayrılması üçün bərk daşıyıcıların tətbiqinə aiddir və üzvi birləşmələrin qarışı-ğının xromatoqrafiya analizində tətbiq oluna bilər. Təklif edilən ixtiranın məqsədi, buxar fazalı xromatoqrafiyada üzvi birləşmələrin ayrılması üçün universal bərk daşıyıcı növlərini genişləndirməkdir. Qarşıya qoyulan məqsəd, bərk daşıyıcı kimi Daş Salahlı yatağının təbii seolit-diatomitindən (Azzxrom-İXP) istifadə etməklə həll olunur. Təklif edilən bərk daşıyıcı öz effektivliyinə və ayrılma xassələrinə görə məlum bərk daşıyıcılardan geri qalmır, bununla, daha ucuz və daha asan əldə ediləndir.

(21) a2003 0126

(22) 16.06.2003

(51)⁷G 01V 1/24, 1/37

(71)(72) Əhmədov Tofiq Rəşid oğlu (AZ)

(54) SEYSMİK DALĞALARIN EFFEKTİV SÜRƏTLƏRİNİN TƏYİNİ ÜSULU.

(57) İxtira əks olan dalğalarla seysmik kəşfiyyat üsuluna aiddir və seysmik dalğaların effektiv sürətlərinin təyini üçün istifadə edilə bilər. İxtiranın məsələsi seysmik dalğaların həm lateral, həm də şaquli istiqamətdə sürətləri haqqında kütləvi məlumatların təmin edilməsi, geoloji mühitin sürətləri barəsində məlumatların səhhiyyəsinin yüksəldilməsidir. Məsələ onunla həll olunur ki, seysmik dalğaların effektiv sürətlərinin təyini üsulunda əks olan dalğaların kinematik xarakteristikalarından istifadə etməklə, ixtiraya əsasən, ümumi partlayış nöqtəsi və ümumi dərinlik nöqtəsi hodoqraflarından zaman qradiyentlərini hesablayırlar və sonra

$$v_{ef} = \sqrt{\frac{X_m}{\left(\frac{\Delta t}{\Delta x}\right)_{UDN}^2 + X_m \cdot \left(\frac{\Delta t}{\Delta x}\right)_0^2}}$$

düsturu ilə effektiv sürəti təyin edirlər, harada ki,

$(\Delta t/\Delta x)_{UDN}$ - koordinat başlanğıcından X_m məsafəsində ümumi dərinlik nöqtəsi hodoqrafının zaman qradiyenti;

X_m - cəmləmə bazası Δx mərkəzinin koordinat başlanğıcından olan məsafəsi;

t_{UDN} - koordinat başlanğıcından X_m məsafəsində ümumi dərinlik nöqtəsi hodoqrafının vaxtı;

$(\Delta t/\Delta x)_0$ - koordinat başlanğıcında ümumi partlayış nöqtəsi hodoqrafının zaman qradiyenti;

Δx - cəmləmə bazasıdır.

G 06

(21) a2003 0138

(22) 25.06.2003

(51)⁷G 06F 11/30; G 05B 23/02

(71)(72) Hacıyev Namiq Cəfər oğlu, Nəbiyev Rasim Nəsim oğlu, Ramazanov Kəmaləddin Şirin oğlu (AZ)

(54) **RADİOVERİCİ PARAMETRLƏRİNİN VƏZİY-
YƏTİNİ QEYD EDƏN QURĞU.**

(57) İxtira elektronika sahəsinə aiddir və aeroportların radiotexniki obyektlərinin dinamik və statik parametrlərinə operativ nəzarət və onların operator üçün rahat şəkildə əks edilməsinin təmin olunması tələb olunan sistemlərdə geniş istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi radioverici parametrlərinin vəziyyətinə nəzarətin effektivliyinin və operativliyinin yaxşılaşdırılmasıdır, həmçinin konflikt şəraitlərdə obyektiv diaqnoz üçün radiovericilərin qəza rejimilə əlaqədar hadisələr arxivinin aparılmasıdır. Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, radioverici parametrlərinin vəziyyətini qeyd edən qurğu, ixtiraya görə, qurğu trigger sxemindən, ikigirişli və üçgirişli məntiq elementlərindən, impuls genişləndiricisindən, idarəedici sayğaçdan, invertor, rezistor və ləngimə elementindən ibarətdir, bu zaman triggerlərin S girişləri hədd elementlərinə, triggerlərin birləşmiş D girişləri ikigirişli məntiq elementinin çıxışına, birləşmiş C girişləri sıfır şininə qoşulub, üçgirişli məntiq elementinin girişləri triggerlərin çıxışına, çıxışı isə ikigirişli məntiq elementinin birinci girişinə qoşulub, impuls genişləndiricisinin çıxışına ikigirişli məntiq elementinin ikinci girişi və sayğacın C girişi qoşulub, sayğacın çıxışı invertora, onun çıxışına isə ləngimə elementi və rezistorun girişi qoşulub, belə ki, rezistorun çıxışı triggerlərin birləşmiş R girişlərinə, ləngimə elementinin çıxışı isə idarəedici sayğacın R girişinə qoşulub.

BÖLMƏ H**ELEKTRİK**

H 01

(21) a2003 0150

(22) 07.07.2003

(51)⁷H 01L 31/04; C 08L 23/06, 27/16

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Fizika İnstitutu (AZ)

(72) Ramazanov Məhəmmədli Əhməd oğlu, İsmayilov Aydın Əbdürrəhim oğlu (AZ)

(54) **FOTOLÜMİNESSENSİYA KOMPOZİSİYA
MATERİALI.**

(57) İxtira fətohəssas materialların alınmasına aiddir və lazer texnikasında fətohəssas material kimi aktiv elementlərin hazırlanmasında istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi polimer kompozisiyaların fotolüminessensiya xəssəsini artırmaqdır. Qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, fotolüminessensiya kompozisiya materialı termoplastik

polimer əsasında komponentlərin aşağıdakı nisbətində miqdarında termoplastik polimer kimi yüksək sıxlıqlı polietilen və ya polivinildenflorid, əlavə doldurucu kimi kadmium sulfidi saxlayır:

Polietilen və ya polivinildenflorid	70
Kadmium sulfid	30

(21) a2003 0088

(22) 01.05.2003

(51)⁷H 01L 41/18, 41/22

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Radiasiya Problemləri İnstitutu (AZ)

(72) Məhərrəmov Arif Musa oğlu, Nuriyev Musa Əbdülməli oğlu, Sadıxov Xəlqverdi Allahverdi oğlu, İsmayilova Rəfiqə Soltan qızı, Bayramov Məzahir Nəsrəddin oğlu (AZ)

(54) **KOMPOZİSİYA MATERİALLARINDAN PYE-
ZOELEMENTLƏRİN ALINMASI ÜSULU.**

(57) İxtira pyezotexnika sahəsinə aid olub, həssas pyezoelementlərin hazırlanmasında istifadə oluna bilər. Üsulun mahiyyəti, polimer və pyezokeramika tozlarının qarışdırılması, polimerin ərimə temperaturundan yuxarı temperaturda termik preslənməsi, otaq temperaturuna qədər soyudulması və elektrotermik pulyarizasiyası, həm də elektrotermik pulyarizasiyadan əvvəl pyezoelementləri 12-15 dəq. müddətində polimerin ərimə temperaturundan (T_{ar}) 15÷30K aşağı temperaturda vərdənəlməyə uğradılmasından ibarətdir. İddia edilən üsulla yaxşılaşdırılmış pyezohəssaslıqlı pyezokompazision material alırlar.

(21) a2003 0149

(22) 07.07.2003

(51)⁷H 01L 51/30

(71) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Fizika İnstitutu (AZ)

(72) Ramazanov Məhəmmədli Əhməd oğlu, Tağıyev Oqtay Bahadır oğlu, Tağıyev Bahadır Hüseyn oğlu, Şaxtaxtinski Məhəmməd Həbibulla oğlu, Abuşov Səid Abuş oğlu, Kazımova Fatma Allahverdi qızı, Ramazanova Sevda Cavanşir qızı (AZ)

(54) **FOTOLÜMİNESSENT POLİMER KOMPOZİSİ-
YA MATERİALI.**

(57) İxtira fətohəssas materiallara aiddir və lazer texnikasında fotolüminessent material kimi aktiv elementlərin hazırlanmasında istifadə oluna bilər. Yüksək sıxlıqlı polietilen (PEYS) və ya polivinildenftorid (PVDF) termoplastik polimerdən və $CaGa_2S_4:Eu$ lüminofordan ibarət, komponentlərin aşağıdakı nisbətində (həcmi %), fotolüminessent polimer kompozisiya materialı təklif olunur.

Yüksək sıxlıqlı polietilen və ya polivinildenftorid	70-75
$CaGa_2 S_4:Eu$	25-30

H 04

(21) a2002 0222

(22) 28.11.2002

(51)⁷H 04B 9/00

(71) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)

(72) İbrahimov Bayram Qənimət oğlu, İbrahimov Qismət Qənimət oğlu (AZ)

(54) OPTİK SİQNALIN QƏBULU VƏ ÖTÜRÜLMƏSİ ÜÇÜN QURĞU.

(57) İxtira optik rabitə texnikasının impuls və çeviricilər sahəsinə aid olub, xüsusən optik - lifli sistemlərdə rəqəm informasiyasının qəbulu və ötürülməsində istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi kanalların ayrılması və dalğa uzunluğunun sıxlaşması hesabına optik siqnalların effektiv multipleksləmə və demultipleksləmənin təmin edilməsi yolu ilə, optik siqnalın qəbulu və ötürülməsi üçün qurğunun buraxma qabiliyyətinin yüksəldilməsidir. Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunub ki, optik siqnalın qəbulu və ötürülməsi üçün qurğu, tərkibinə gərginlik gücləndiricisi, ikinci şüalandırıcı diod, ikinci fotodetektor, impuls generatoru və ikinci komparator daxil olan optik siqnalın ötürülməsi blokundan ibarətdir, ona əlavə olaraq öz aralarında ardıcıl birləşmiş birinci şüalandırıcı dioddan, optik gücləndiricidən, demultipleksordan, birinci fotodetektordan, birinci komparalardan və kommutatordan ibarət optik siqnalın qəbulu bloku daxil edilib, optik siqnalın ötürülmə blokuna isə optik kommutator, siqnalı seçmə bloku, üçüncü şüalandırıcı diod, multipleksor, üçüncü fotodetektor, siqnalın dalğa uzunluğunun sıxlaşma tənzimləyicisi, uyğunluq sxemi daxil edilmişdir, bu zaman gərginlik gücləndiricisi, ikinci şüalandırıcı diod, optik kommutator, ikinci fotodetektor, ikinci komparator, siqnalı seçmə bloku, üçüncü şüalandırıcı diod, multipleksor, üçüncü fotodetektor ardıcıl birləşmiş, impuls generatorunun çıxışı komparatorun idarə girişinə birləşmiş, onun ikinci girişi siqnalın dalğa uzunluğunun sıxlaşma tənzimləyicisinə bağlanmış, komparatorun birinci çıxışı uyğunluq sxemi vasitəsilə siqnalı seçmə blokuna qoşulmuşdur.

İXTİRALAR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)
99/001333	B 44C 1/10	a2003 0105	A 01B 13/16	a2003 0136	A 01N 33/04	a2003 0166	A 01N 41/08
	B 44C 1/24	a2003 0113	G 01N 21/78	a2003 0137	C 10L 1/18	a2003 0168	B 66D
	B 44C 5/00	a2003 0114	G 01N 21/78		C 10L 1/22	a2003 0178	G 01G 7/02
a2002 0130	A 61B 17/56	a2003 0120	A 61K 33/00	a2003 0138	G 06F 11/30	a2003 0182	G 01N 22/00
a2002 0222	H 04B 9/00	a2003 0126	G 01V 1/24		G 05B 23/02	a2003 0199	E 21B 37/06
a2003 0035	A 01B 3/36		G 01V 1/37	a2003 0141	G 01N 30/48	a2003 0217	B 65B 7/02
a2003 0050	C 23F 13/00	a2003 0127	C 10M 101/01		B 01J 20/14		B 65B 51/10
a2003 0057	A 21C 1/06		C 10M 133/12	a2003 0149	H 01L 51/30	a2003 0231	C 12M 1/00
a2003 0071	C 01B 39/38		C 10M 133/14	a2003 0150	H 01L 31/04	a2003 0232	A 61K 35/08
a2003 0079	B 22F 3/02	a2003 0128	C 10M 135/08		C 08L 23/06		A 61P 35/00
a2003 0080	B 22F 3/02		C 10M 135/20		C 08L 27/16	a2003 0233	F 04B 47/02
	C 22C 1/04	a2003 0130	C 10M 101/02	a2003 0154	G 01F 23/26	a2003 0251	E 21B 17/22
a2003 0088	H 01L 41/18		C 10M 135/02	a2003 0158	A 01D 17/10		E 21B 19/00
	H 01L 41/22	a2003 0131	G 01B 7/06	a2003 0159	A 01B 39/08	a2004 0059	A 61F 13/00
a2003 0097	A 61K 35/78		G 01R 27/26	a2003 0160	A 01B 33/02		A 61F 105:00
	A 61K 29/00	a2003 0135	C 05F 11/00	a2003 0165	A 01N 59/24	a2004 0060	B 01J 23/86
	A 61P 29/00	a2003 0136	A 01N 27/00	a2003 0166	A 01N 57/14		B 01D 53/86

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi
A 01B 3/36	a2003 0035	A 61K 35/78	a2003 0097	C 08L 27/16	a2003 0150	G 01B 7/06	a2003 0131
A 01B 13/16	a2003 0105	A 61P 29/00	a2003 0097	C 10L 1/18	a2003 0137	G 01F 23/26	a2003 0154
A 01B 33/02	a2003 0160	A 61P 35/00	a2003 0232	C 10L 1/22	a2003 0137	G 01G 7/02	a2003 0178
A 01B 39/08	a2003 0159	B 01D 53/86	a2004 0060	C 10M 101/01	a2003 0127	G 01N 21/78	a2003 0113
A 01D 17/10	a2003 0158	B 01J 20/14	a2003 0141	C 10M 101/02	a2003 0130	G 01N 21/78	a2003 0114
A 01N 27/00	a2003 0136	B 01J 23/86	a2004 0060	C 10M 133/12	a2003 0127	G 01N 22/00	a2003 0182
A 01N 33/04	a2003 0136	B 22F 3/02	a2003 0079	C 10M 133/14	a2003 0127	G 01N 30/48	a2003 0141
A 01N 41/08	a2003 0166	B 22F 3/02	a2003 0080	C 10M 135/02	a2003 0130	G 01R 27/26	a2003 0131
A 01N 57/14	a2003 0166	B 44C 1/10	99/001333	C 10M 135/08	a2003 0128	G 01V 1/24	a2003 0126
A 01N 59/24	a2003 0165	B 44C 1/24	99/001333	C 10M 135/20	a2003 0128	G 01V 1/37	a2003 0126
A 21C 1/06	a2003 0057	B 44C 5/00	99/001333	C 12M 1/00	a2003 0231	G 05B 23/02	a2003 0138
A 61B 17/56	a2002 0130	B 65B 7/02	a2003 0217	C 22C 1/04	a2003 0080	G 06F 11/30	a2003 0138
A 61F 105:00	a2004 0059	B 65B 51/10	a2003 0217	C 23F 13/00	a2003 0050	H 01L 31/04	a2003 0150
A 61F 13/00	a2004 0059	B 66D	a2003 0168	E 21B 17/22	a2003 0251	H 01L 41/18	a2003 0088
A 61K 29/00	a2003 0097	C 01B 39/38	a2003 0071	E 21B 19/00	a2003 0251	H 01L 41/22	a2003 0088
A 61K 33/00	a2003 0120	C 05F 11/00	a2003 0135	E 21B 37/06	a2003 0199	H 01L 51/30	a2003 0149
A 61K 35/08	a2003 0232	C 08L 23/06	a2003 0150	F 04B 47/02	a2003 0233	H 04B 9/00	a2002 0222

FAYDALI MODELƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

(21) U2003 0002

(22) 03.06.2003

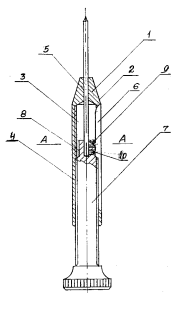
(51)⁷A 61B 17/58

(71) Nəbizadə Zakir Məmməd oğlu (AZ)

(72) Nəbizadə Zakir Məmməd oğlu, Hacıyev Şəmistan Şamil oğlu (AZ)

(54) MİL YERİTMƏK ÜÇÜN QURĞU.

(57) Faydalı modelin məsələsi sınığın möhkəm təsbit olunması, daimi sıxılmanın təmin edilməsi, əməliyyatın zədəliliyinin azaldılmasıdır. Məsələ onunla həll olunur ki, mil yeritmək üçün qurğu, boşluğu, kəsiyi və mil üçün uzununa kanalı olan və konusşəkilli sonluqla yerinə yetirilmiş gövdədən, dəstəkdən, milin bərkidilmə ucunda yerləşdirilmiş stopor vintindən ibarət olub, faydalı modelə əsasən, gövdənin daxili düz hissəsi üzrə vint yivi yerinə yetirilib, dəstək bütöv metal vintlə hazırlanıb və sonu milin bərkidilən yerində daralıb, belə ki, vintin bu ucunda ikinci stopor vinti yerləşdirilib, stopor vintlərinin hər ikisi başsız və vintin enli hissəsindən aşağı hündürlüklə yerinə yetirilib.

olan iki detaldan ibarət olub, faydalı modeldə o, hər iki tərəfdən dəyirmilənmiş kimi yerinə yetirilmişdir, elastik işçi detal hamar və ya qabarıqlarla və ya preslənmiş damalar şəklində yerinə yetirilmişdir. Detalların hər ikisi, elastik və ya bərk materialdan hazırlana bilər. Massajyor ətrafında, ortada və ya ucun işçi hissəsində sərt olmayan qılıçlarla elastik şotka və ya uclu şotka şəklində yerinə yetirilir. Massajyor bərk materialdan hazırlanarkən iki ucu bir tərəfə əyilmiş kimi yerinə yetirilir. Massajyor, işçi detalı içi-boş və onun da işçi hissəsində dəşiklərlə sərbəst ucu çıxarıla bilən «armud» və ya «armud»lu şlanq-sistemlə əvəz olunmaqla hazırlana bilər.

(21) U2002 0002

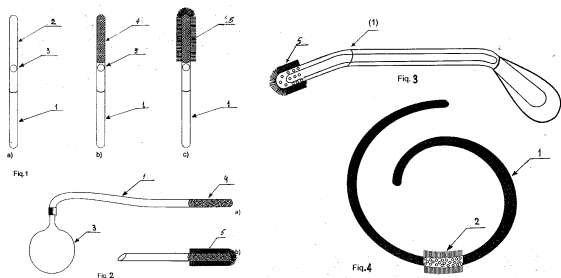
(22) 02.12.2002

(51)⁷A 61H 21/00

(71)(72) Rzayev Kəmal Üsnəddinoviç (AZ)

(54) BURUN-BOĞAZ BOŞLUĞU ÜÇÜN MASSAJYOR.

(57) Faydalı model tibb sahəsinə, əsasən də xüsusi tibbi məqsədlər üçün soyuqdəymədə, yara və infeksiya hallarında burunun içini və burun-boğaz boşluğunu müxtəlif dərman məhləmləri və ya məhlulları ilə işləmək üçün nəzərdə tutulmuş qurğulara aiddir.

Faydalı modelin məsələsi müxtəlif xəstəliklər, yara və infeksiya hallarında burun-boğaz boşluğunu özünümüalicə üçün yararlı rahat tibbi alət yaratmaqdır. Faydalı modelin məsələsi elə həll olunur ki, burun-boğaz boşluğu üçün massajyor biri işçi elastik, digəri bərk materialdan

FAYDALI MODELƏR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)
U2002 0002	A 61H 21/00
U2003 0002	A 61B 17/58

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

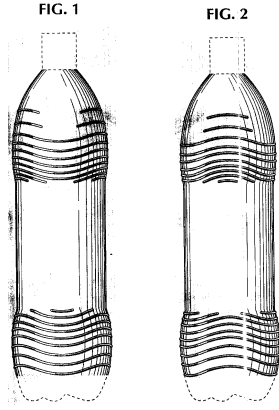
İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi
A 61B 17/58	U2003 0002
A 61H 21/00	U2002 0002

SƏNAYE NÜMUNƏSİNƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

- (21) S2004 0002 (31) 29/189.679
(22) 09.01.2004 (32) 10.09.2003
(51)⁷ 9-01 (33) US
(71) PepsiCo Inc., a corporation of North Carolina (US)
(72) Christopher James Mero, Alex E. Gnann (US)
(74) Yakubova T.A. (AZ)
(54) BUTULKA.

(57) Butulka, aşağıdakı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

- kompozisiya elementlərinin tərkibi ilə: boğazlıq, çiyinliklər, silindrik gövdə və oturacaq;
- çiyinliklərin yumru-qabarıq şəkilli yerinə yetirilməsi ilə;
- çiyinliklərdə relyefli dekorun olması ilə;
- çiyinliklərdə paralel sıralı həlqəvi dalğavari çökəklər şəklində relyefli dekorun olması ilə;
- gövdədə etiket yapışdırılmaq üçün olan geniş həlqəvi çökəyin olması ilə;
- butulkanın oturacağına çökəklərlə yerinə yetirilməsi ilə,

fərqlənir:

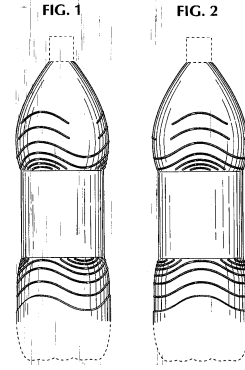
- gövdənin aşağı hissəsində etiket yapışdırılmaq üçün olan həlqəvi çökəyin altında dekorun olması ilə;
- butulkanın yuxarı hissəsində altı sıra paralel həlqəvi dalğavari çökəklər və iki yuxarı və iki aşağı sırada qırılan əyilmiş çökəklər şəklində dekorun yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin aşağı hissəsində yeddi sıra paralel həlqəvi dalğavari və iki yuxarı sırada qırılan əyilmiş çökəklər şəklində dekorun yerinə yetirilməsi ilə.

- (21) S2004 0003 (31) 29/192.006
(22) 09.01.2004 (32) 20.10.2003
(51)⁷ 9-01 (33) US
(71) PepsiCo Inc., a corporation of North Carolina (US)
(72) Christopher James Mero, Alex E. Gnann (US)
(74) Yakubova T.A. (AZ)
(54) BUTULKA.

(57) Butulka, aşağıdakı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

- kompozisiya elementlərinin tərkibi ilə: boğazlıq, çiyinliklər, silindrik gövdə və oturacaq;
- çiyinliklərin qübbəşəkilli yerinə yetirilməsi ilə;

- çiyinliklərdə relyefli dekorun olması ilə;
- gövdədə etiket yapışdırılmaq üçün olan hamar səthli geniş həlqəvi çökəyin olması ilə,

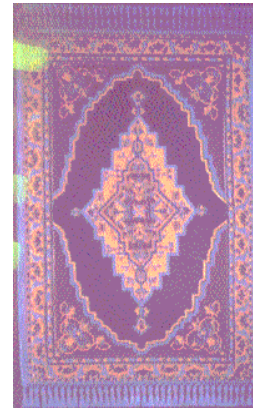
fərqlənir:

- butulkanın yuxarı hissəsinin dekorunun iki paralel sıra həlqəvi dalğavari çökəklər şəklində, onlardan da yuxarıda iki sıranın qırılan əyilmiş çökəklər şəklində, aşağı üç sıranın isə əyrilik radiusu mərkəzə doğru azalmaqla yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin aşağı hissəsinin dekorunun elə bil, yuxarıdakının davamı kimi üç sıra mərkəzdən artan əyrilik radiusu olan qırılan əyilmiş çökəklər və dörd sıra paralel həlqəvi dalğavari çökəklər şəklində yerinə yetirilməsi ilə;
- butulkanın oturacağına düzgün olmayan formalı çökəklərin yerinə yetirilməsi ilə.

- (21) 99.0046
(22) 04.05.1999
(51)⁷ 6-11, 6-12
(71)(72) Ələyi Səba Səməd qızı (AZ)
(54) XALÇA.

(57) Xalça aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- duzbucaqlı formada hazırlanması ilə;
- orta sahənin mərkəzində yuxarı və aşağı hissələri iki qübbə ilə tamamlanan gölün yerinə yetirilməsi ilə;
- dörd kiçik ölçülü medalyonların olması ilə;

fərqlidir:

- gölün və ləçəklərin ətrafının stilləşdirilmiş bəzəklərsiz yerinə yetirilməsi ilə;

- bordyurun enli və nazik zolaqlar şəklində kontrast yerinə yetirilməsi ilə;
- xalçanın kənarlarının saçaqlı işlənməsi ilə.

(21) S2003 0010

(22) 22.05.2003

(51)⁷ 25-01

(71)(72) Kərimov Elxan Kərim oğlu (AZ)

(54) SƏKİ PLİTƏSİ (VARIANTLAR).

(57) Hüquqi mühafizə istənilən Səki plitəsi (variantlar) adlı sənaye nümunəsi aşağıdakı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

- tərəflərinin ölçüsü 30x30 sm olan məmulatın kvadrat forması ilə;

fərqlənir:

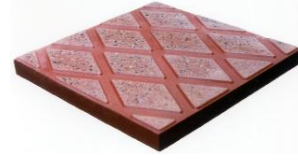
- mozaik üst səthi ilə;
- məmulatın ağ, boz, sarı, qırmızı və yaşıl rəngdə alınmasına imkan verən marmar, qranit, çınqıl və pigmentin rəngləri ilə şərtləndirilmiş rəngli həll ilə;
- narın doldurucu kimi irilik modulu 3 mm-dən az olmayan çınqıl və tikinti qumundan istifadə olunması ilə;
- iri doldurucu kimi irilik modulu 5-50 mm olan dağ süxurlarından çay çınqılı, marmar və qranit qırıntılarından istifadə olunması ilə;
- arxa tərəfində, plitənin perimetri boyu kvadratin içərisində əmtəə nişanı latın hərfi "m" təsvir olunan 45° altında dönmüş kiçik ölçülü kvadrat və hər iki kvadratin künclərində tam dairəciklərin olması ilə;
- birinci variantın "Sadə" şərti adı altında yuxarıda göstərilmiş əlamətlərin məsmusu və cilalanmış üst səthi ilə xarakterizə olunması ilə;

- ikinci variantın "Pətək" şərti adı altında üst səthində cilalanmış şəkildə yerinə yetirilmiş mozaik relyefli şəklilə xarakterizə olunması ilə;

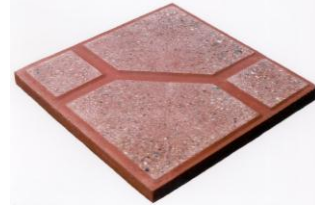
- üçüncü variantın "Paxlava" şərti adı altında üst səthində cilalanmış şəkildə yerinə yetirilmiş, dioqanalı üzrə sıralarla yerləşən, bir-birinə nisbətən yeri dəyişmiş kvadratlardan təşkil olunmuş relyefli şəklilə xarakterizə olunması ilə;

- dördüncü variantın "Kərpic" şərti adı altında üst səthində cilalanmış şəkildə yerinə yetirilmiş kərpic hörməni xatırladan relyefli şəklilə mövcudluğu ilə xarakterizə olunması ilə;

- beşinci variantın "Meydan" şərti adı altında üst səthində cilalanmış şəkildə yerinə yetirilmiş 2 əks künclərdə yerləşən, onları əhatə edən xətlərin üzərində qalxan və xətlərin dioqanal üzrə kvadratlar formasında birləşməsi və daha iri şəkil alınması modulu ilə ayrı-ayrı plitələrin kompozisiyalı quruluş qabiliyyəti əks olunan relyefli şəklilə mövcudluğu ilə xarakterizə olunması ilə;

- altıncı variantın "Şəbəkə" şərti adı altında üst səthində 5-ci variantda təsvir edilmiş əlamətlərin olması ilə cilalanmış şəkildə yerinə yetirilmiş, 2 ayrı-ayrı künclərdə yerləşməklə dairənin 1/4-ini təşkil edən seqmentlər və onları əhatə edən xətlərin üzərində qalxan şəkildə yerinə yetirilərək daha iri şəkil alınması modulu ilə ayrı-ayrı plitələrin kompozisiyalı quruluş qabiliyyəti əks olunan relyefli şəklilə mövcudluğu ilə xarakterizə olunması ilə;

- yeddinci variantın "Şarq" şərti adı altında üst səthində cilalanmış şəkildə yerinə yetirilmiş, 2 əks künclərdə yerləşən və bir-biri ilə təpələrdən çıxaraq ortaya doğru genişlənən qövszlərlə birləşən və onları əhatə edən xətlər üzərində qalxan kvadratlar şəkildə yerinə yetirilməsi və daha iri şəkil alınması modulu ilə ayrı-ayrı plitələrin kompozisiyalı quruluş qabiliyyəti əks olunan relyefli şəklilə mövcudluğu ilə xarakterizə olunması ilə.

SƏNAYE NÜMUNƏLƏRİ ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (SNBT)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (SNBT)
S2004 0002	9-01	99.0046	6-12
S2004 0003	9-01	S2003 0010	25-01
99.0046	6-11		

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

İndeks (SNBT)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (SNBT)	İddia sənədinin nömrəsi
6-11	99.0046	9-01	S2004 0003
6-12	99.0046	25-01	S2003 0010
9-01	S2004 0002		

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ İXTİRA PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ

BÖLMƏ A

İNSANIN HƏYATI TƏLƏBATLARININ TƏMİN EDİLMƏSİ

A 01

(11) i2004 0044 (21) a2001 0212
(51)⁷A 01B 1/02; A 01B 33/06 (22) 20.12.2001
(44) 01.10.2003
(71)(72)(73) Məmmədov Tural Fikrət oğlu (AZ)
(54) TORPAĞIN EMALI ÜÇÜN QURĞU-ADDIM-
LAYAN BEL.

(57) Torpağın emalı üçün qurğu-addımlayan bel, üzərində reduktor və elektromühərrik quraşdırılmış platformalı arabacıqdan, ötürməsi reduktorla yerinə yetirilən saplı bel daxil olan işçi element dəstindən, arabacığın, əl ilə yerdəyişməsi dəstəyidən və idarəetmə blokundan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, bel ötürməsi bel sapının bucaq və ox yerdəyişməsi və arabacığa nəzərən fırlanması ilə əlaqəli kulis və yumruqlu mexanizmlərlə təchiz olunub, arabacıq ötürməsi isə dişli aparıcı disk və xaçdan ibarət olan maltik mexanizmi ilə təchiz olunub, belə ki, kulis mexanizminin kulis və yumruqlu mexanizmin itələyicisi birbaşa yerinə yetirilib, yumruğun yarıqları bel sapına paralel və perpendikulyar hissələrlə yerinə yetirilib, sap üzərində eninə keçən, qapalı olmayan uzununa yarıq yerinə yetirilib, bel sapla, yumruq isə arabacıqla nisbi yerdəyişmə imkanı ilə birləşib.

(11) i2004 0088 (21) a2001 0059
(51)⁷A 01B 3/36 (22) 17.03.2001
(44) 01.04.2003
(71)(72)(73) Əliyev Qurban İsa oğlu, Quliyev Həsən Yusif oğlu, Kuznetsov Yuriy Akimoviç, İsgəndərov Elçin Barat oğlu (AZ)
(54) HAMAR ŞUMLAMA ÜSULU VƏ FRONTAL
KOTAN.

(57) 1. Hamar şumlama üsulu, xam torpada çim qatının ayrı-ayrı layların divar xətləri üzrə yarılmasından, çimlərin altından kəsilib öz şırımına çevrilməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, bitki qalıqlarını kənar etməklə, layların divar xətləri üzrə şırımlar kəsirlər, onların da yuxarı eni aşağısına görə və şırımın aşağı hissindəki yarığın eninə nisbətən çox olur, qonşu laylar qovuşğunun aşağı bucaqlarında gəvəhənlərin axıradək kəsə bilmədiyindən layların bir - birinə tərəf çevrilməsi zamanı torpağın qopmasını yerinə yetirirlər, layın əzilmə və qopardılması arasındakı məsafə isə layın enindən az olur.

2. Frontal kotan, çərçivəsi, qarşı-qarşıya quraşdırılan sağa və sola çevirən yivli laydırlı səthi olan kotan gövdələri, arxa kotancıqları, onların qabaq tərəfində şırım formalaşdırıcı iş orqanları, diskli bicaqlar və vərdənyə malik olub, onunla fərqlənir ki, şırım formalaşdırıcı iş orqanları diskli bicaqlara görə simmetrik laydırlı kiçik gövdələr formasında hazırlanır.

3. 2-ci bənd üzrə frontal kotan, onunla fərqlənir ki, şumlama dərinliyi minimumdan maksimuma dəyişdikdə şumlama dərinliyi və kotan gövdəsilə arxa kotancığın til-ləri arasındakı məsafə 1:1,1 -dən 1: 2,0 nisbətində qədər dəyişir.

4. 2-ci bənd üzrə frontal kotan, onunla fərqlənir ki, kotan gövdələri arxasında quraşdırılan vərdənyə çəllək formasında olub, eni kotan modulunun eninə bərabər götürülmə malikdir.

(11) i2004 0089 (21) a2001 0057
(51)⁷A 01B 13/04, 17/00 (22) 17.03.2001
(44) 28.02.2003
(71)(72)(73) Quliyev Həsən Yusif oğlu, Hüseynov İbrahim Məhəmməd oğlu, Məmmədov Namiq Müzəffər oğlu, Paşayev Vüsal Əli oğlu, Hüseynov Elbrus Cəlal oğlu, Quliyev Anar Həsən oğlu, İsgəndərov Elçin Barat oğlu (AZ)
(54) ÜZÜMLÜKLƏRDƏ TORPAQ BECƏRƏN VƏ
GÜBRƏ VERƏN QURĞU.

(57) 1. Üzümlüklərdə torpaqbecərən və qübrə verən qurğu, asqısı və dayaq təkərləri olan çərçivəyə, yumşaldıcı pəncələri olan dayaqlara qübrəsəpən aparata və qübrə borusuna malik axırncı isə yumşaldıcı pəncəli dayaq əlaqəli olub, onunla fərqlənir ki, çərçivədə orta yumşaldıcı pəncələr arasında yastıkəsən pəncə quraşdırılıb, çərçivəyə nəzərən pəncələr dayaqdan ilə pilləli, birinci yuxarı pillədə yastıkəsən pəncə, orta pillədə gübrə verən aparat və gübrə borusu ilə kənar yumşaldıcı pəncə aşağı pillədə isə orta yumşaldıcı pəncə quraşdırılıb ki, kənar yumşaldıcı pəncələrin dayağı ilə bərkidilmə hündürlüyü yastıkəsən pəncənin dayağı ilə çərçivəyə bərkidilmə hündürlüyünün 1,19 hissəsinə, orta yumşaldıcı pəncənin bərkidilmə hündürlüyü isə onun 1,38 hissəsinə bərabərdir.

2. Qurğu bənd 1-ə görə, onunla fərqlənir ki, orta yumşaldıcı pəncə yastıkəsən pəncənin aralıq bucağına uyğun xətdə-ülgücünün davamında, kənar yumşaldıcı pəncə isə orta yumşaldıcının tilindən qaldırılan normal ilə kənar yumşaldıcının izinin kəşimə nöqtəsində yerləşir.

(11) i2004 0049 (21) a2001 0142
(51)⁷A 01C 9/06 (22) 16.07.2001
(44) 01.04.2003
(71)(73) Gəncə Dövlət Universiteti (AZ)
(72) Babayev Şahlar Mahmud oğlu, Əhmədov Əhməd Mikayıl oğlu, Rəhimov Səlim Kərəm oğlu (AZ)
(54) BAŞ SOĞAN ƏKƏN QURĞUNUN TUTUCUSU.

(57) Baş soğan əkən qurğunun tutucusu, üzərində texnoloji dəşiklər açılmış gövdədən, gövdə ilə sərt əlaqədə olan içlik içərisində dönmə imkanı, bir ucunda əkin materialının tutulması üçün pəncə, digər ucunda isə diyircək keçirilmiş dirsək formalı yayla təchiz olunmuş oxdan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, pəncə hərəkətli və hərəkətsiz olmaqla seqment formalı iki hissədən ibarət hazırlanır, oxa keçirilmiş hərəkətli hissə yay vasitəsi ilə hərəkətsiz hissə

yə tərəf sıxılma imkanlıdır, belə ki, yayın bir ucu oxda açılmış radial deşik boyu hərəkət edən konik formalı vin-tin kinematik əlaqəsi vasitəsilə oxa bərkidilir, pəncənin alt hissəsində gövdə ilə hərəkətsiz əlaqədə olan və mərkəzin-də deşik açılmış plitə yerləşdirilir

(11) **i2004 0090** (21) **a2001 0118**
(51)⁷A 01C 23/02, A 01B 49/06 (22) **07.06.2001**
(44) **28.02.2003**

(71)(73) **Elmi-Tədqiqat «Aqromexanika» İnstitutu (AZ)**
(72) **Quliyev Həsən Yusif oğlu, Ağabəyli Tahir Ağaxan oğlu, İsgəndərov Elçin Barat oğlu, Cavadov Elçin Məhəmməd oğlu, Fətəliyev Həsən Kamaləddin oğlu, Əsgərova Nərinə MİKayıl qızı, Eyyubova Ülvüyyə Məhərrəm qızı (AZ)**
(54) **TORPAĞA FUMİQANTLARI VERƏN MAŞIN.**

(57) 1. Torpağa fumiqantları verən maşın, asqı və dayaq ləkərləri olan çərçivə, üzərində quraşdırılmış rezervuar və tərkibində kranlı boru olan maye verici kommunikasiya, torpaq yumşaldıcılarının başmaqları ilə fumiqantların paylanma boruları ilə əlaqələnmiş mayeni porsiyalarla verən dozalaşdırıcı daxil olaraq, onunla fərqlənir ki, mayeni porsiyalarla verən dozalaşdırıcı simmetrik yerləşdirilmiş yuvaları olan rotor formasında hazırlanır, yuvalar bir-birilə tərpənməz gövdə içərisində yerləşdirilmiş dairəvi kəsiyi olan içiboş ikiölçülü həlqə forması da olan aralıq qabla əlaqələnir və iki tərəfdən sıxıcı flanslarla təsbit olunur.

2. Bənd 1 üzrə maşın onunla fərqlənir ki, dozatorun tərpənməz gövdəsi rotorla ikitərəfli sıxıcı qapaq və ikitərəfli sıxıcı flanslar vasitəsilə ikili əlaqələndirilib, belə ki, sıxıcı qapaqlar flansların xarici tərəfində yerləşdirilir.

(11) **i2004 0091** (21) **a2001 0056**
(51)⁷A 01G 1/00 (22) **17.03.2001**
(44) **28.02.2003**

(71)(72)(73) **Quliyev Vahid Şamxal oğlu, Bağirov Sadıq Hadı oğlu, Quliyev Həsən Yusif oğlu, Məmmədov Siyasət Zülfüqar oğlu, İsgəndərov Elçin Barat oğlu (AZ)**
(54) **KÜÇƏLƏRİ YAŞILLAŞDIRMAQ ÜÇÜN TROTUARLARDA AĞACLARIN BECƏRİLMƏ ÜSULU.**

(57) Küçələri yaşillaşdırmaq üçün trotuarlarda ağacların becərilmə üsulu, çalanın qazılması, ağacın basdırılması, çalaya tökülmiş torpaqda yolun köndələn üfqi müstəvisinə nəzərən 10-12° bucaq altında mailliyin formalandırılması və ağaclara qulluqdan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, yol tərəfdən çalanın yanına bordyur daşı yerləşdirirlər, onun aşağı hissəsində düzbucaqlı paralelepiped formasında kəsilən yarıq çalaya keçid əmələ gətirir, yarıqın dibi çalanın mailliyi ilə qovuşan və üst-üstə maillik yaradır, qalxma və enməsinə profiləndirən yollarla təchiz olunur.

A 23

(11) **i2004 0027** (21) **a2000 0023**
(51)⁷A 23L 1/068 (22) **17.02.2000**
(44) **28.02.2003**

(71)(72)(73) **Zeynalov Alim Mürsəl oğlu, Fətəliyev Həsən Kamaləddin oğlu, Quliyev Həsən Yusif oğlu (AZ)**
(54) **MEYVƏ İÇKİSİ.**

(57) Meyvə içkisi su ilə durulaşdırılmış meyvə konsentratından və ətirləndiricidən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, o, komponentlərin növbəti nisbətində meyvə konsentratı kimi şər qurmasının Diospiros kaki L. konsentratını, ətirləndirici kimi ətirşah efir yağını və əlavə olaraq, çay sodasını saxlayır, küt. %:

Şər qurmasının konsentratı	10-13
Çay sodası	0,5-1,0
Ətirşah efir yağı	0,01-0,015
Su	qalanı

(11) **i2004 0026** (21) **a2001 0015**
(51)⁷A 23N 5/00 (22) **23.01.2001**
(44) **28.02.2003**

(71)(73) **Azərbaycan Aqrar-Ekoloji İnstitutu (AZ)**
(72) **Quliyev Həsən Yusif oğlu, Quliyev Vahid Şamxal oğlu, Qulibəyov Gəray Mamay oğlu, Mövsümov Fəxrəddin Nəcəf oğlu, Quliyev Anar Həsən oğlu (AZ)**
(54) **QOZ TƏMİZLƏYƏN QURĞU.**

(57) Qoz təmizləyən qurğu, örtüyü və azlığı, boşaldıcı pəncərəsi və gövdəyə bərkidilmiş novdanlı istiqamətverici olub, rotoru pərləri ilə özüldə yerləşdirilmiş xırdalayıcısının ötürmə valına sərt birləşdirilmiş və diyircəklərdə otu-raq, onunla fərqlənir ki, rotor konusvari olub, dairəvi da-yağında radial istiqamətdə pərlər qondanlib, rotor ötürmə valının ucunda bərkidilib və sonu ağızlığın içində yerləşir, hərəkət ötürmə valı gövdənin içindən keçərək aparıcı dişli çarxa geydirilib, o da öz növbəsində satellit və dişli təkər-lə əlaqələndirilib, planetar mexanizmini yaradır, satellitlə- rin oxları gövdəyə tərpənməz bərkidilib, təkərli çarx isə xırdalayıcının özülü ilə birləşdirilib.

A 24

(11) **i2004 0095** (21) **a2001 0117**
(51)⁷A 24B 1/06, 1/08 (22) **07.06.2001**
(44) **28.02.2003**

(71)(72)(73) **Məmmədrəhimov Nurullah İbrahimxəlil oğ- lu, Quliyev Həsən Yusif oğlu, İsgəndərov Elçin Ba- rat oğlu, Məmmədov Vəfa Hacı oğlu, Məmmədov Məmməd Əhməd oğlu (AZ)**
(54) **TÜTÜN YARPAQLARINI İPƏ DÜZƏN APA- RAT.**

(57) 1. Tütün yarpaqları ipə düzən aparat, sonsuz zəncir, yaylanmış iynəsaxlayanlar və iynədən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, sonsuz zəncir onun qollarında oynaq bərki-

dilən, iynənin sərbəst keçməsi və yarpaqların qoyulması üçün yarıqlı və istiqamətli meydança, həmçinin yarpaq saplaqlarını sıxan, yarıqları simmetrik bərkidilən bir cüt sıxma qurğusu ilə təchiz olunur, bu qurğu aşağı ucunda fırlanan diyircəyi olan yaylanmış mil və yarpaq saplaqlarını sıxan, milə sət bərkidilən pəncə şəklində hazırlanır.

2. Bənd 1 üzrə aparat onunla fərqlənir ki, yarpaq saplaqlarını sıxan qurğu, müvafiq olaraq yarpaqların qoyulması və onların iynənin ucundan ipə keçirilməsi yerlərinə sıxma pəncələrin qalxma və enməsinə profilləndirən yollarla təchiz olunur.

(11) i2004 0040 (21) a2001 0133
(51)⁷A 24D 3/06, 3/08, 3/10, (22) 05.07.2001
A 24D 3/14, 3/18
(44) 01.10.2003
(71)(72)(73) Sarıyev Eldar Bəhram oğlu (AZ)
(54) «UNİKAL» SİQARET FİLTİRİ (VARIANTLAR).

(57) 1. Tərkibində silindrik formalı məsəməli filtrləyici əsas, bir-birinə konusvari dəlikli arakəsmə ilə birləşmiş, iki içiboş silindr şəklində yerinə yetirilmiş mexaniki filtr-injektor və hemosorbent daxil olan siqaret filtri onunla fərqlənir ki, mexaniki filtr-injektor üzərində konusvari dəliklər nəzərdə tutulmuş dibli, içiboş silindr şəklində yerinə yetirilmiş iki qətəsvari arakəsmədən ibarətdir, özü də diblə arakəsmənin arasında aralıq var, hemosorbent isə arakəsmələr arasındakı boşluqda yerləşib.

2. Bənd 1 üzrə siqaret filtri onunla fərqlənir ki, mexaniki filtrin-injektorun dəlikli dibi tütün yaxud ağız tərəfdən yerləşdirilib.

3. Bənd 1 üzrə siqaret filtri onunla fərqlənir ki, dibin kənar divarının çevrəsi üzrə ventilyasiya dəlikləri mövcuddur.

4. Tərkibində silindrik formalı məsəməli filtrləyici əsas iki içiboş silindri mexaniki filtr-injektor və hemosorbent daxil olan siqaret filtri onunla fərqlənir ki, mexaniki filtrin-injektorun xarici silindri qəfəşşəkilli diblə yerinə yetirilib, daxili silindr isə bütün səthi boyu konusvari dəliklərə malikdir, özü də hemosorbent daxil silindrin içində yerləşdirilib.

5. Bənd 4 üzrə siqaret filtri onunla fərqlənir ki, hemosorbent daxil və xarici silindrlərin arasındakı boşluqda yerləşdirilir.

6. Tərkibində silindrik formalı məsəməli filtrləyici əsas, mexaniki filtr-injektor və hemosorbent daxil olan siqaret filtri onunla fərqlənir ki mexaniki filtr-injektor üç preslənmiş hemosorbent qatından ibarətdir, hər bir qat çıxıntılı və dəlikli dairə şəklində yerinə yetirilib, qatlar arasında isə aralıq var.

7. Bənd 6 üzrə siqaret filtri onunla fərqlənir ki, ona dənəvərlənmiş hemosorbent daxildir.

8. Bənd 6 üzrə siqaret filtri onunla fərqlənir ki, ona lifli hemosorbent daxildir.

A 61

(11) i2004 0082 (21) a2002 0075
(51)⁷A 61B 5/02 (22) 17.04.2002
(44) 01.10.2003
(71)(73) Rüstəmov Sənubər Tağı qızı (AZ)
(72) Rüstəmov Sənubər Tağı qızı, Məlik-Abbasova Eleonora Əliyevna, Həsənov Aslan İsmayıl oğlu (AZ)
(54) ÜRƏYİN SAĞ QULAQCİĞİNİN HİPERTROFİK DƏYİŞİKLİKLƏRİNİN PROQNOZLAŞDIRILMASI.

(57) Ürəyin sağ qulaqcığının hipertrofik dəyişikliklərinin proqnozlaşdırılması elektrokardiografik müayinənin aparılmasından, onun nəticələrinin sağlam pasiyentlərin müayinəsinin nəticələri ilə müqayisəsindən, II, III, aVF aparmalarında P dişciyinin amplitudasının ölçülməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, II standart aparmada P dişciyinin daxili əyilmə vaxtını ölçülər, II standart aparmada P dişciyinin qalxma sürətini xüsusi kimi P dişciyinin amplitudasının P dişciyinin daxili əyilmə vaxtına bölünməsindən bu düstur üzrə təyin edirlər:

$$V_{\text{qalx. P II diş.}} = \frac{P_{\text{II diş. amp.}}}{T_{\text{dax. əyil. P II}}}$$

harada, $V_{\text{qalx. P II diş.}}$ - II standart aparmada P dişciyinin qalxma sürəti,

$P_{\text{II diş. amp.}}$ - II standart aparmada P dişciyinin amplitudası,

$T_{\text{dax. əyil. P II}}$ - II standart aparmada P dişciyinin daxili əyilmə vaxtıdır,

və P_{II} dişciyinin sürətinin 0,38mm/0,01san.-dən yuxarı qiymətində ürəyin sağ qulaqcığının hipertrofik dəyişikliklərinin inkişafını proqnozlaşdırırlar.

(11) i2004 0081 (21) a2002 0076
(51)⁷A 61B 17/22 (22) 17.04.2002
(44) 01.10.2003
(71)(73) Azərbaycan Respublikası Elmi-Tədqiqat Travmatologiya və Ortopediya İnstitutu (AZ)
(72) Əli-zadə Çingiz Əli Ağa oğlu, Əl-Haysam Abdalla Mahmud Qasım (AZ)
(54) SÜMÜK İLİYİ KANALINDAN TOXUMALARIN QAZINMASI ÜÇÜN QURĞU.

(57) Sümük iliği kanalından toxumaların qaşınması üçün qurğu, işlək hissəsində qılıqları olan girdə mildən və çıxarılan dəstəkdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, qılıqlar milin işlək hissəsinin xaricinə doğru uzunluğu artmaqla konus əmələ gətirməklə spiral üzrə düzülüşlər və metaldan elastik hazırlanmışlar, dəstək isə bir ucunda kvadratik dərinliyi olub, pillə şəklində hazırlanmışdır, qurğu diametri qılıqlarla birgə milin diametridən böyük olan borucuq şəklində hazırlanmış üzlüklə təchiz olunmuşdur.

(11) i2004 0062 (21) a2002 0029
(51)⁷A 61B 17/32 (22) 19.03.2002
(44) 01.10.2003
(71)(73) Azərbaycan Tibb Universiteti (AZ)
(72) Həşimov Ramiz Qulam oğlu, Babayev Teymur Əsəd oğlu, Xandaqçı Usama Naxid, Yaşın Valeriy Aleksandroviç (AZ)
(54) **ULTRASƏS CƏRRAHİYƏ ALƏTİ.**

(57) 1. Ultrasəs cərrahiyyə aləti silindrik və iki konusvari səthə malik dalğaötürücüdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, dalğaötürücüyə toplayıcı və üçüncü konusvari səth əlavə olunur. silindrik səth isə toplayıcı və konusvari səthlər arasında yerləşir.

2. 1-ci bənd üzrə alət onunla fərqlənir ki, dalğaötürücünün silindrik səthinin diametri (d) 12mm-dən 20mm-dək, onun (1) uzunluğu d/1 nisbətinin 0,4mm-dən 0,5mm-dək həddindən seçilir, əlaqədar konusvari səthlərin uzunluğu və ən kiçik en kəsiyinin diametri isə aşağıdakı hədlərdən seçilir, mm -lə:

d/d₁ 5,0-dən 5,2-dək; d₁/l₁ 0,06-dən 0,1-dək;
d₁/d₂ 1,7-dən 1,8-dək; d₂/l₂ 0,04-dən 0,06-dək;
d₂/d₃ 1,2-dən 1,3-dək; d₃/l₃ 0,3-dən 0,4-dək;

harada ki, l₁, l₂, l₃ və d₁, d₂, d₃ - dalğaötürücünün uyğun olaraq birinci, ikinci və üçüncü konusvari səthlərinin uzunluqları və ən kiçik en kəsiyinin diametrləridir.

(11) i2004 0042 (21) a2002 0069
(51)⁷A 61K 7/16, 35/08; (22) 15.04.2002
A 61P 1/00
(44) 01.10.2003
(71)(73) Azərbaycan Tibb Universiteti (AZ)
(72) Paşayev Çingiz Ağaqlu oğlu, Paşayev Ağa Çingiz oğlu (AZ)
(54) **GƏDƏBƏY MİNERAL SUYUNUN PARODONT XƏSTƏLİKLƏRİNİN MÜALİCƏSİN-DƏ TƏTBİQİ.**

(57) Gədəbəy mineral suyunun parodont xəstəliklərinin müalicəsində bütücü vasitə kimi tətbiqi.

(11) i2004 0059 (21) 99/001612
(51)⁷A 61K 7/48 (22) 30.04.1999
(44) 01.10.2003
(71)(73) Həməzəyeva Zərifə Kamil qızı (AZ)
(72) Hacıyeva Xumar Atif qızı (AZ)
(54) **KOSMETİK VASİTƏLƏRİN KOMPONENTİ.**

(57) 1. Naftalanın kosmetik vasitələr üçün qidalandırıcı-ağardıcı komponent kimi tətbiqi.
2. 1-ci bənd üzrə rafinadlaşdırılmış naftalanın tətbiqi.
3. 1-ci bənd üzrə ağ naftalanın tətbiqi.

(11) i2004 0060 (21) a2002 0029
(51)⁷A 61K 7/48 (22) 06.07.1999
(44) 01.10.2003
(71)(73) Həməzəyeva Zərifə Kamil qızı (AZ)
(72) Hacıyeva Xumar Atif qızı (AZ)
(54) **KOSMETİK VASİTƏLƏR ÜÇÜN KOMPONENT.**

(57) 1. Naftalanın kosmetik vasitələr üçün qidalandırıcı-ağardıcı komponent kimi tətbiqi.
2. 1-ci bənd üzrə rafinadlaşdırılmış naftalanın tətbiqi.
3. 1-ci bənd üzrə ağ naftalanın tətbiqi.

(11) i2004 0025 (21) a2001 0151
(51)⁷A 61M 5/00 (22) 03.08.2001
(44) 28.02.2003
(71)(73) Hüseynov Sahib Əhməd oğlu (AZ)
(72) Hüseynov Sahib Əhməd oğlu, Qədirov Aydın Vəli oğlu, İsayev Hidayət Bilal oğlu (AZ)
(54) **OKSİGEN QARIŞIĞININ BOŞLUQ DAXİLİNƏ YERİDİLMƏSİ ÜÇÜN QURĞU VƏ İŞLƏNMİŞ QAZ QANŞIĞININ EVAKUASİYASI ÜSULU.**

(57) Oksigen qarışığının boşluq daxilinə yeridilməsi üçün qurğu gətirici kanal ilə içiboş silindrik gövdədən və elektrik sorucusu ilə əlaqəli olan aparıcı trassadan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, gətirici kanalda və aparıcı trassada dozimetrlər, ventillər-manometrlər, boruları olan rezervuarlar quraşdırılmışdır, belə ki, rezervuarlara daxil olan borular rezervuarların içindəkinin səviyyəsindən aşağıda, rezervuarlardan çıxan borular isə bu səviyyədə yuxarıda yerləşir, gətirici kanalın rezervuarının daxil olan borusuna isə birtərəfli rezin klapın geydirilib. İşlənmiş qaz qarışığının evakuasiya üsulu pasiyentin bədən boşluğundan sorma sistemi ilə əlaqəli olan aparıcı trassada hava cərəyanının məcburi hərəkətinin yaradılması hesabına olub, onunla fərqlənir ki, yeridilən oksigen qarışığı ilə qarın boşluğunda siklik karakterli təzyiqliq yaradırlar və onu tənəffüs sikli, ventillərin və elektrik sorucusunun işi ilə sinxronlaşdırırlar.

A 62

(11) i2004 0050 (21) a2002 0152
(51)⁷A 62D 1/00 (22) 14.08.2002
(44) 01.10.2003
(71)(73) Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu, Qəhrəmanova Xəlidə Tofik qızı, Quvalov Abbas Abdurəhman oğlu, Əhmədov Vəliyəddin Nüsrət oğlu, Paşayev Məmməd Rəsul oğlu, Yüzbaşeva Lalə Nazim qızı, Quliyev Şöhrət Vəli oğlu, «YENİ TEX» kompaniyası (AZ)
(72) Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu, Qəhrəmanova Xəlidə Tofik qızı, Quvalov Abbas Abdurəhman oğlu, Əhmədov Vəliyəddin Nüsrət oğlu, Paşayev Məmməd Rəsul oğlu, Yüzbaşeva Lalə Nazim qızı, Quliyev Şöhrət Vəli oğlu (AZ)
(54) **ODSÖNDÜRƏN TOZ TƏRKİBİ.**

(57) Odsöndürən toz tərkibi qeyri-üzvi duz və axıcılıq üçün əlavə əsasında olub, onunla fərqlənir ki, tərkibində qeyri-üzvi duz kimi natrium xlorid, natrium karbonat, axıcılıq üçün əlavə kimi aydağ yatağının seolittərkibli süxurunu, və əlavə olaraq, hidrofob əlavə - neftin dərin distilyasiyası tullantısından ibarət olan sikkativ, yüksək dispers əlavə - kvars qumunu aşağıdakı nisbətə saxlayır, kütlə %:

Seolittərkibli süxur	10-20
Sikkativ	0,5-1,0
Kvars qumu	5-7
Qeyri-üzvi duz (natrium xlorid, natrium karbonat)	qalanı

BÖLMƏ B

MÜXTƏLİF TEXNOLOJİ PROSESLƏR

B 01

- (11) i2004 0033 (21) 99/001619
 (51)⁷B 01D 53/36 (22) 11.06.1998
 (44) 02.07.2001
 (71)(72)(73) Mirqavanov Tofiq Novruz Qulu oğlu (AZ)
 (54) QAZ QARIŞIQLARININ AZOT OKSİDLƏRİNDƏN TƏMİZLƏNMƏSİ ÜSULU.

(57) Qaz qarışıqlarının təmizlənməsi üsulu, tərkibində azot oksidləri və karbon oksidi olan, kükürd 4-oksidi, və/və ya su buxarı, və/və ya oksigenin iştirakı ilə Ni-Cr-oksidi katalizator üzərində yüksək temperaturda azota və karbon qazına çevrilməsi daxil olmaqla, onunla fərqlənir ki, prosesi 250-500°C temperaturda, 10000-50000 saat⁻¹ həcmi sürətində Ni-Cr-Fe-oksidi katalizator üzərində aparılır.

- (11) i2004 0083 (21) a2001 0041
 (51)⁷B 01F 17/54; C 09K 7/12 (22) 16.02.2001
 (44) 01.10.2003
 (71)(73) Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Akademiyası (AZ)
 (72) Mustafayev Rauf Məmməd oğlu, Quliyeva Laləzər Həsən qızı, İsmayılov Nəbi Məcid oğlu, Qurbanov Qulu Baba oğlu, Əsgərov Fazil Heydər oğlu (AZ)
 (54) NEFT EMULSİYALARININ EMULQATORU VƏ EMULSİYALAŞDIRICI TƏRKİB.

(57) 1. $\text{CH}_3\text{R}_2\text{SiCH}=\text{CHCH}_2\text{OCH}_2\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_2\text{OR}_1$, burada R_1 : - CH_3 , -H, - COCH_3
 R_2 : -(CH_2)₄, - C_6H_5 , - iC_3H_7
 ümumi formullu silisium üzvi birləşmələr 1-orqanoksi-3-(3-metildiorqanilsilililoksi)-propan-2-ol-lar neft emulsiyalarının emulqatoru kimi.

2. Emulsiyalaşdırıcı tərkib neft emulsiyalarının emulqatorundan, dəniz suyundan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, tərkibində əlavə olaraq neft və ya neft məhsullarını, emulqator kimi isə

$\text{CH}_3\text{R}_2\text{SiCH}=\text{CHCH}_2\text{OCH}_2\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_2\text{OR}_1$, burada R_1 : - CH_3 , -H, - COCH_3

R_2 : -(CH_2)₄, - C_6H_5 , - iC_3H_7

ümumi formullu silisium üzvi birləşmələr 1-orqanoksi-3-(3-metildiorqanilsilililoksi)-propan-2-ol-ları komponentlərin aşağıdakı nisbətində (həcm, %) saxlayır:

Emulqator	0,1-1,5
Dəniz suyu	80-30
Neft və ya neft məhsulları	18,5-69,9

- (11) i2004 0032 (21) a2001 0177
 (51)⁷B 01J 21/00, 37/00, 37/24 (22) 19.10.2001
 (44) 28.02.2003
 (71)(73) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)
 (72) Rüstəmov Musa İsmayıl oğlu, Seyidov Nadir Mir İbrahim oğlu, Abdullayev Yaqub Hidayət oğlu, Əhmədov Sabir Mustafa oğlu, Təhbov Avtandil Hüseynəli oğlu, Cabbarov İmran Allahverdi oğlu, Rüstəmov Rəfət Əşrəf oğlu, İbrahimov Sahil İsa oğlu (AZ)
 (54) OLEFİNLƏRİ OLİQOMERLƏŞMƏSİ, POLİMERLƏŞMƏSİ VƏ AROMATİK KARBOHİDROENLƏRİN OLEFİNLƏRLƏ ALKİLLƏŞMƏSİ ÜÇÜN KATALİZATORUN ALINMA ÜSULU.

(57) Olefinlərin oliqomerləşməsi, polimerləşməsi və aromatik karbohidrogenlərin olefinlərlə alkilləşməsi üçün katalizatorun alınması üsulu, metalik alüminium ilə xlorlu karbohidrogenin temperaturda inisiatorun qarşılıqlı təsiri ilə olub, onunla fərqlənir ki, xlorlu karbohidrogen kimi simmetrik xlorlu karbohidrogenlər: dixloretan və ya dixloretilen, tetraxloretan, heksaxloretan və inisiator kimi isə benzilxlorid və ya izopropilxlorid, izobutilxlorid, dörd-xlorlu karbon, karbon-laşmış alüminium xlorid tərkibində katalizator istifadə edirlər və qarşılıqlı təsiri müvafiq olaraq onlann 1-1,3:30-40:1-2,0 nisbətində, 75-85°C temperaturda aparılır.

BÖLMƏ C

KİMYA VƏ METALLURGIYA

C 02

- (11) i2004 0046 (21) a2002 0091
 (51)⁷C 02F 1/40 (22) 03.05.2002
 (44) 01.10.2003
 (71)(72)(73) Kəngərli Asif Calal oğlu, Mirzəyeva Gülnarə Sərdar qızı (AZ)
 (54) MAYENİ NEFT VƏ NEFT MƏHSULLARINDAN TƏMİZLƏYƏN QURĞU.

(57) Mayeni neft və neft məhsullarından təmizləyən qurğu dıblərində mexaniki qarışıqları toplamaq üçün çökəkləri olan təmizləyəcək mayeni qəbul edən və durulma kame-

ralarından ibarət rezervuardan, qəbuledici kameranın giriş divarında quraşdırılan və şahmat qaydası ilə düzülmüş deşikləri olan novdan, ayırıcı blokdan, nefti və neft məhsullarını nefti qıcı kameraya nəql etdirən novlardan, neft, neft məhsullarını, qarışıqları və tamizlənmiş mayeni kənar edən boru sistemlərindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, ayırıcı blok bir-birinə nisbətən 60° bucaq altında yerləşmiş iki hissədən hazırlanmışdır, bunlardan biri tamizləncək mayeni qəbul edərək kamerada, digəri isə durulma kamerasında yerləşdirilmişdir, həmçinin rezervuarın çıxışında durulma kamerasının divarına bərkidilmiş arakəsmə qoyulmuşdur.

(11) i2004 0063 (21) a2002 0020
(51)⁷C 02F 1/40 (22) 05.03.2002
(44) 01.10.2003

(71)(73) **Abşeron Regional Səhmdar Su Cəmiyyətinin «Su kanal» Elmi-Tədqiqat və Layihə Törəmə Müəssisəsi (AZ)**

(72) **Bəşirov Feyruz Bəşir oğlu, Məmmədov Əhməd Şirin oğlu, Mehmanəliyev Müseyib Rafəddin oğlu (AZ)**
(54) **RADİAL DURULDUCU.**

(57) Radial durulducu mail dibli və hidravlik yuyulma üçün dib yuma dəhlizindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, durulducu dairəvi basqılı boru ilə təmin olunub onun suyuğan kanalı sipərlərlə seksiyalara bölünüb, durulducunun dibində isə uzunluğu durulducu radiusunun 0,25-0,3 hissəsindən çox olmayan və hündürlüyü yuma dəhlizinə doğru azalan paz şəkilli hazırlanmış istiqamətləndirici dib divarları yerləşdirilib, belə ki onların başlanğıc hündürlükləri durulducudakı suyun orta dərinliyinin 0,2-0,25 hissəsini təşkil edir.

C 04

(11) i2004 0038 (21) a2000 0230
(51)⁷C 04B 24/00; C 08L 95/00; (22) 28.12.2000
C 10C 3/00, 3/18
(44) 28.02.2003

(71)(72)(73) **Əliyev Əli Musa oğlu, Əliyev Kamil Əli oğlu, Əliyev Elnur Əli oğlu, Əliyev İlyas Musa oğlu, Osmanov Nəriman Neyman oğlu, Əhmədov Mais Məmməd oğlu, Rəsulov İbrahim Rəsul oğlu, Binnətov Alim Qiyas oğlu (AZ)**

(54) **KÖHNƏ ASFALT-BETONUN REGENERASIYASI ÜSULU VƏ REGENERASIYA ÜÇÜN MODİFİKASIYALAŞDIRICI ƏLAVƏ.**

(57) 1. Köhnə asfaltbetonun reqenerasiyası üsulu, qranulyatın qızdırılması və sonradan modfikasiyalaşdırıcı əlavənin daxil edilməsindən ibarət olub onunla fərqlənir ki, modfikasiyalaşdırıcı əlavə qismində bitumun 5-15 kütlə %-i miqdarında, komponentlərin nisbəti 1:0,25 olmaqla, ağır piroliz qatranı və naften turşularının distillyasiyasının kub qalıqları qarışığını istifadə edirlər.

2. Köhnə asfaltbetonun reqenerasiyası üçün modfikasiyalaşdırıcı əlavə tərkibində qatran - aromatiklərdən və SAM-dən ibarət olub onunla fərqlənir ki, qatran qismində

ağır piroliz qatranından, SAM qismində isə 5-15 kütlə %-i miqdarında, komponentlərin nisbəti 1:0,25 olan naften turşularının distillyasiyasının anionaktiv kub qalıqlarından ibarətdir.

(11) i2004 0051 (21) a2002 0142
(51)⁷C 04B 26/04 (22) 25.07.2002
(44) 01.10.2003

(71)(73) **Quvalov Abbas Abdurəhman oğlu, Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu, Xəlilov Yasin Xələf oğlu, «YENİ-TEX» Kompaniyası (AZ)**

(72) **Quvalov Abbas Abdurəhman oğlu, Xəlilov Elçin Nüsrət oğlu, Xəlilov Yasin Xələf oğlu (AZ)**
(54) **ZAMASKA.**

(57) 1. Zamaska polivinilasetat dispersiyasından, stabilizatordan, karbonat doldurucudan və sudan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, o, tərkibində komponentlərin aşağıdakı nisbətində doldurucu kimi 1:3-5 nisbətində götürülmüş təbaşir ilə seolittərkibli süxur və əlavə olaraq maye şüşə saxlayır, kütlə %:

Polivinilasetat dispersiyası	6-7
Maye şüşə	2-3
Sulfanol	0,2 - 0,4
Təbaşir	10-20
Seolittərkibli süxur	50-60
Su	qalanı

2. 1-ci bənd üzrə zamaska onunla fərqlənir ki, o, tərkibində komponentlərin aşağıdakı nisbətində dispersiya kimi alkil sopolimeri saxlayır, kütlə %:

Akril sopolimeri dispersiyası	6-7
Maye şüşə	2-3
Sulfanol	0,2-0,4
Təbaşir	10-20
Seolittərkibli süxur	50-60
Su	qalanı

(11) i2004 0039 (21) a2000 0224
(51)⁷C 04B 26/26; C 08L 95/00 (22) 19.12.2000
(44) 30.10.2002

(71)(72)(73) **Əliyev Əli Musa oğlu, Əliyev Kamil Əli oğlu, Əliyev Elnur Əli oğlu, Əliyev İlyas Musa oğlu, Osmanov Nəriman Neyman oğlu, Rəsulov İbrahim Rəsul oğlu, Həsənov Şair Nəcməddin oğlu, Binnətov Alim Qiyas oğlu (AZ)**

(54) **ASFALTBETON QARIŞIĞI.**

(57) Asfaltbeton qarışığı özlü bitumdan, mineral materialdan və modfikasiyaedici əlavədən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, tərkibində komponentlərin növbəti nisbətində modfikasiyaedici əlavə kimi ağır piroliz qatranı saxlayır, kütlə %:

Özlübitum	5,0-5,39
Ağır piroliz qatranı	0,35-0,75
Mineral material	qalanı

C 05

- (11) i2004 0045 (21) a2002 0116
(51)⁷C 05B 1/02, 19/02 (22) 21.06.2002
(44) 01.10.2003
(71)(72)(73) Səmədov Muxtar Məmməd oğlu (AZ)
(54) AMMONYAKLAŞDIRILMIŞ DƏNƏVƏR SU-
PERFOSFATIN ALINMASI ÜSULU.

(57) Ammonyaklaşdırılmış dənəvər superfosfatın alınması üsulu, ammonyak saxlayan maye ilə sərbəst turşuluğun neytrallaşdırılması zamanı tozvari superfosfatın dənəvərləşdirməsindən və qurutmadan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, tozvari superfosfatın ammonyak saxlayan mayeyə nisbəti 1:(0,25-0,35) həddlərində olmaqla, ammonyak saxlayan maye kimi tərkibi (kütlə %): (NH₄)₂SO₄-35-36, NH₄OH-7-8, H₂O-56-58 olan məhlul istifadə edirlər.

C 07

- (11) i2004 0093 (21) a2002 0065
(51)⁷C 07C 15/00 (22) 10.04.2002
(44) 01.10.2003
(71)(73) Azərbaycan Dövlət Elmi Tədqiqat «Olefin»
İnstitutu (AZ)
(72) Hüseynov Faiq Ömər oğlu, Əliquliyev Ramiz Məmməd oğlu, Sadıqov Fikrət Məmməd oğlu, Abasov Arif İmran oğlu, Həsənov Arif İbadulla oğlu, Qasımov Qasım Həsən oğlu, Dəmirçiyev Vaqif Əhmədli oğlu, Axundova Rəfiqə Rza oğlu (AZ)
(54) AĞIR PİROLİZ QƏTRANININ NAFTALİN
FRAKSİYASINDAN TƏMİZ NAFTALİNİN
AYRILMA ÜSULU.

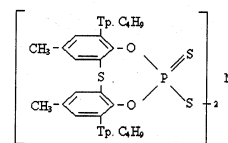
(57) Ağır piroliz qətranının naftalin fraksiyasından təmiz naftalinin ayrılması üsulu, tərkibində AlCl₃ və aromatik karbohidrogenlər olan katalitik kompleksin iştirakı ilə onların doymamış karbohidrogenlərdən katalitik təmizlənməsindən ibarət olub onunla fərqlənir ki, katalitik təmizlənməni 60-70°C temperaturda doymamış karbohidrogenlərin oliqomerləşdirilməsi və sonradan naftalinin qaynama temperaturunda reaksiya kütləsinin rektifikasiyası və təmiz naftalinini filtrənmə və sonrakı sublimasiya ilə ayrılması vasitəsilə aparırlar, katalitik kompleks isə tərkibində əlavə olaraq difeniloksid saxlayır.

- (11) i2004 0070 (21) 99/001635
(51)⁷C 07C 31/10 (22) 22.06.1999
(44) 01.10.2003
(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Kimya texnologiyasının nəzəri problemləri İnstitutu (AZ)
(72) Nağıyev Tofik Murtuza oğlu, Zülfüqarova Səadət Zülfüqar qızı, Abbasov Adil Almq oğlu, Həsənova Lətifə Müslüm qızı (AZ)
(54) İZOPROPİL SPİRTİNİN ALINMA ÜSULU.

(57) İzopropil spirtinin alınma üsulu propanın florlaşdırılmış Fe(III) fenilporfirin tipli katalizator iştirakı ilə qızdırılaraq oksidləşməsi vasitəsilə həyata keçirilərək, onunla fərqlənir ki, katalizator Al₂O₃ üzərinə çökdürülmüş Fe(III) perflortetrafenilporfirin tərkiblidir, oksidləşdirici kimi 20-25%-li hidrogen peroksid ilə propan 1:1-3 həcmi nisbətində istifadə edirlər və prosesi 180-260°C temperatur intervalında qaz fazasında aparırlar.

- (11) i2004 0031 (21) a2001 0168
(51)⁷C 07F 9/165; (22) 04.10.2001
C 08K 3/10, 3/30, 3/32
(44) 28.02.2003
(71)(73) Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademik Y.H.Məmmədliyəv adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)
(72) Nəsirov Füzuli Əkbər oğlu, Cənabəyov Nazil Fazil oğlu, Məmmədov Məmməd Xurşud oğlu, Novruzova Fəridə Muqbilovna, Markova Yevgeniya İvanovna (AZ)
(54) 2,2'-TİO-BİS(O,O-4-METİL-6-TRET-BUTİL-FENİL) DİTOFOSFOR TURŞUSUNUN NİKEL VƏ YA KOBALT DUZU BUTADİEN-STİROL KAUCUKU ƏSASLI REZİN QARIŞIĞI ÜÇÜN STABİLLƏŞDİRİCİ KİMİ.

(57) Formulu

harada, M = Ni və ya Co, olan 2,2'-tio-bis(o,o-4-metil-6-tret-butilfenil) ditiyofosfor turşusunun nikel və ya kobalt duzu butadien-stirol kauçuku əsaslı rezin qarışığı üçün stabilləşdirici kimi.

C 08

- (11) i2004 0028 (21) a2002 0021
(51)⁷C 08F 240/00 (22) 05.03.2002
(44) 03.03.2004
(71)(72)(73) Rüstəmov Musa İsmayıl oğlu, Sadıqov Fikrət Məmməd oğlu, Babayev Əbülfəz İsmayıl oğlu, Fərhadova Gülarə Tağı qızı, Kazımov Sabir Məmmədli oğlu, İbrahimov Hikmət Camal oğlu (AZ)
(74) Məmmədova B.A.
(54) NEFTPOLİMER QƏTRANININ ALINMA ÜSULU.

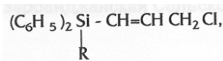
(57) 1. Neftpolimer qətranının alınma üsulu, C₅ fraksiyasının Al-tərkibli katalizatorla təması ilə olub, onunla fərqlənir ki, təması sadə efirin iştirakı ilə, katalizator:efir nisbəti 1:(1÷3) və temperatur 30-50°C olmaqla aparırlar.

2. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, sadə efir diizopropil efiridir.

3. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, sadə efir dietil efiridir.

- (11) i2004 0084 (21) a2001 0042
(51)⁷C 08L 27/06; C 08K 5/10 (22) 16.02.2001
(44) 01.10.2003
(71)(73) Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Akademiyası (AZ)
(72) Mustafayev Rauf Məmməd oğlu, Quliyeva Laləzər Həsən qızı, İsmayilov Nəbi Məcid oğlu, Qurbanov Qulu Baba oğlu, Əsgərov Fazil Heydər oğlu (AZ)
(54) POLİMER KOMPOZİSİYASININ ALINMA ÜSULU.

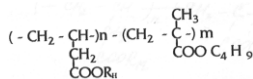
(57) Tərkibində funksional qruplar saxlayan calayıcı vasitə ilə polimerlərin tikilməsindən ibarət olan polimer kompozisiyasının alınma üsulu onunla fərqlənir ki, calayıcı vasitə olaraq aşağıda formulu göstərilən difenil (3-xlorpren-1-il) silan və yaxud difenilbis (3-xlorpren-1-il) silan istifadə edirlər.

где R: -H, -CH=CHCH₂Cl.

- (11) i2004 0053 (21) a2002 0004
(51)⁷C 08M 222/10, C 10M 145/38 (22) 11.01.2002
(44) 01.10.2003
(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(72) Əhmədov Ələddin İslam oğlu, Fərzəliyev Vaqif Məcid oğlu, Cavadova Həqiqət Əlişraf qızı, Həmidova Ceyhun Şəfayət qızı, Şamilzadə Tamila İsrail qızı, İsmaylova Nelufər Camal qızı (AZ)
(54) ALLİLNAFTENATIN BUTİLMETAKRİLATLA BİRQƏ POLİMERLİ NEFT YAĞLARINA ÖZLÜLÜK AŞQARI KİMİ.

(57) Ümumi formulu

R_H - naften turşusu radikalı, n=17-22, m=18-25 olan 8000-10000 molekul kütləvi allilnaftenatın butilmetakrilatla birgə polimer neft yağlarına özlülük aşqarı kimi.

C 09

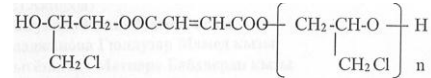
- (11) i2004 0092 (21) a2002 0102
(51)⁷C 09J 11/04, 129/02, (22) 23.05.2002
C 09J 133/10, 133/16
(44) 01.10.2003

(71)(73) Azərbaycan Dövlət Elmi Tədqiqat İnstitutu (AZ)

(72) Əliquliyev Ramiz Məmməd oğlu, Balacanova Güllüzar Məmməd qızı, Adıgözəlova Mehparə Babaverdi qızı, Qarayeva Esmira Mustafa qızı (AZ)

(54) POLİMER KOMPOZİSİYASI.

(57) 1. Polimer kompozisiyası, tərkibində α-metakrilat-ω-oksipropilenqlikolun stiroil ilə sopolimeri və doldurucu olub onunla fərqlənir ki, o, tərkibində komponentlərin aşağıdakı nisbətində əlavə olaraq bərkidici və Sb₂O₃ ilə birgə, ümumi fomulu aşağıdakı kimi olan antipiren-oliqooksixlorpropilenqlikolmaleinatlar saxlayır, kütlə hissə ilə:

burada n=5-10

α-metakrilat-co-oksipropilenqlikolun stiroil ilə sopolimeri	100
Antipiren-oliqooksixlorpropilenqlikolmaleinatlar	5-10
Sb ₂ O ₃	5-10
Doldurucu	0,1-0,5
Bərkidici	5-20

2. 1-ci bənd üzrə polimer kompozisiyası onunla fərqlənir ki, doldurucu kimi təbaşir, talk, ZnO saxlayır.

3. 1-ci bənd üzrə polimer kompozisiyası onunla fərqlənir ki, bərkidici kimi poliizosionat saxlayır.

C 10

- (11) i2004 0054 (21) a2001 0157
(51)⁷C 10M 101/02, 125/10, (22) 09.08.2001
C 10M 135/18, 137/14
(44) 01.10.2003
(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)
(72) Mustafayev Nazim Pirməmməd oğlu, Quliyeva Mələk Əbdül qızı, Musayeva Bella İskəndər qızı, Novotorjina Nelya Nikolayevna, İsmayilov İnqilab Paşa oğlu (AZ)
(54) İŞÇİ-KONSERVASIYA TRANSMİSSİYA YAĞI.

(57) İşçi-konservasiya transmissiya yağı mineral əsaslı olmaqla, tərkibində siyirməyə, yeyilməyə, köpüklənməyə qarşı və depressator aşqarlar saxlayıb, onunla fərqlənir ki, o, depressator kimi polimetakrilat tipli Viskopleks-5-309 polimer aşqarı, əlavə olaraq işə polimetakrilat tipli Viskopleks-2-670 polimer aşqarı və kalsium sulfonatla stabilləşdirilmiş kalsium karbonat və hidrosidin kolloid dispersiyası (C-250) aşağıdakı komponent nisbətində saxlayır, kütlə, %:

Dietilditiokarbamin turşusunun allil efiri	5,5-6,5
Sink dialkilditiofosfat	1,5-2,0
Viskopleks 5-309	0,3-0,6
Viskopleks 2-670	2,5-3,5
Kalsium sulfonatla stabilləşdirilmiş kalsium karbonat və hidrosidin	

kolloid dispersiyası (C-250) 1,0-1,5
Polimetilsiloksan (PIMC -200A) 0,002-0,005
Mineral yağ 100 qədər

Viskopleks 2-670 0,3-0,5
N, N-dietilditiokarbamin turşusunun metallil efiri (İXP-14m) 0,4-0,6
Mineral yağı (turbin və transformator yağlarının 40:60 nisbətli qarışığı) 100 qədər

(11) i2004 0057 (21) a2001 0192

(51)⁷C 10M 119/02, 129/10, (22) 21.11.2001
C 10M 133/12, 137/14

(44) 01.10.2003

(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(72) Cavadova Həqiqət Əlişraf qızı, Fərzəliyev Vəqif Məcid oğlu, Mustafayev Nazim Pirməmməd oğlu, İsmayılov Məhyəddin Abdulla oğlu, Şamilzadə Tamila İsrail qızı, Ramzanova Yulduz Böyük Ağa qızı, Yusifzadə Gülsən Qabil qızı, Abdullayev Bəylər İbrahim oğlu (AZ)

(54) ÜFÜRMƏ VƏ ÜFÜRMƏSİZ AVTOTRAKTOR DİZELLƏRİ ÜÇÜN MOTOR YAĞI.

(57) Üfurmə və üfurməsiz avtotraktor dizelləri üçün motor yağı mineral yağdan, yuyucu-dispersləşdirici, oksidləşmə və korroziyaya qarşı, özlülük, depressator aşqarlarından, köpüklənməyə qarşı aşqar kimi polimetilsiloksan - PIMC-200A-dan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, tərkibində, komponentlərin növbəti nisbətində, yuyucu-dispersləşdirici, oksidləşmə və korroziyaya qarşı aşqarlar kimi çox-funksiyalı aşqarlar paketi SAP-2055z, özlülük aşqarı kimi - Viscopol, depressator kimi - AΦK və əlavə olaraq, yeyilməyə qarşı aşqar AMΓ-3 saxlayır, kütlə %:

SAP-2055z 3,85-3,95
Viscopol 1,6-1,8
AΦK 1,3-1,5
AMΓ-3 0,45-0,55
PIMC-200A 0,002-0,004
Mineral yağ 100-ə qədər

(11) i2004 0055 (21) a2002 0026

(51)⁷C 10M 125/20, 125/22, 125/24 (22) 15.03.2002

(44) 01.10.2003

(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(72) Mustafayev Nazim Pirməmməd oğlu, Musayeva Bella İskəndər qızı, Novotorjina Nelli Nikolayevna, İsmayılov İncilab Paşa oğlu (AZ)

(54) AMORTİZATOR MAYESİ.

(57) Mineral yağı əsasında oksidləşməyə, yeyilməyə qarşı və özlülük aşqarları olan amortizator mayesi onunla fərqlənir ki, mineral yağı kimi turbin və transformator yağları 40:60 nisbətində daxildir, yeyilməyə qarşı - dialkilditiyofosfatın sink duzu (DF-11 aşqarı), oksidləşməyə qarşı - 4-metil-2, 6-di üclübutiifenol (ionol aşqarı), özlülük aşqarı kimi - viskopleks 2-670 və əlavə sıyrılməyə qarşı -N,N-dietilditiokarbamin turşusunun metallil efiri (İXP-14m aşqarı) aşağıdakı kütlə % nisbətində götürülür.

Dialkilditiyofosfatın sink duzu (DF-11) 0,4-0,6
İonol 0,4-0,6

(11) i2004 0056 (21) a2001 0129

(51)⁷C 10M 135/18 (22) 28.01.2001

(44) 01.10.2003

(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)

(72) Mustafayev Nazim Pirməmməd oğlu, Fərzəliyev Vəqif Məcid oğlu, Bayramov Bayram Vahid oğlu, Novotorjina Nelli Nikolayevna, İsmayılov İncilab Paşa oğlu (AZ)

(54) GƏMİ QAZ TURBİNLƏRİ ÜÇÜN YAĞ.

(57) Gəmi qaz turbinləri üçün transformator yağının əsasında olub, sıyrılmə və oksidləşməyə qarşı aşqarlardan ibarət olmaqla, onunla fərqlənir ki, o, sıyrılməyə qarşı aşqar kimi S-metallil-N, N-dietilditiokarbamat və əlavə olaraq kalsium karbonatın və hidrosidin mineral yağda kalsium sulfonatla stabilizə edilmiş kolloid dispersiyasını aşağıdakı komponentlər nisbətində saxlayır (kütlə %):

S-metallil-N, N-dietilditiokarbamat 0,35-0,45
Kalsium karbonatın və hidrosidin mineral yağda kalsium sulfonatla stabilizə edilmiş kolloid dispersiyası 0,1-0,5
Tərkibində 0,4 % ionol olan transformator yağı qalanı

C 11

(11) i2004 0043 (21) a2002 0117

(51)⁷C 11B 1/10; A 61K 35/78 (22) 24.06.2002

(44) 01.10.2003

(71)(73) Azərbaycan Tibb Universiteti; Bioil Ltd (AZ)

(72) Kərimov Yusif Balakərim oğlu, İsayev Cavanşir İsa oğlu, Kazımov Həsən Azim oğlu (AZ)

(54) ÇAYTIKANI YAĞININ ALINMA ÜSULU.

(57) Çaytikanı yağının alınma üsulu, bitki yağı ilə çaytikanı puçalının ekstraksiyasından, preslənmə ilə ekstraktın ayrılmasından və filtrləmə ilə yağın təmizlənməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, daimi-quru çaytikanı meyvələrinin preslənməsi ilə alınan çaytikanı yağını təzyiqlik altında filtrləyirlər, sonra isə müvafiq olaraq (1-1,5):4 nisbətində bitki yağı ilə puçal və yağın filtrlənməsindən alınmış çöküntünün 35-40°C temperaturda ekstraksiyasını aparırlar.

C 23

(11) i2004 0064 (21) a2002 0119

(51)⁷C 23F 11/12, 11/14; (22) 25.06.2002

E 21B 43/22

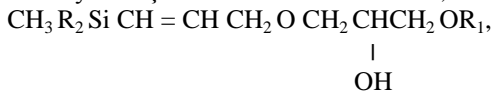
(44) 01.10.2003

- (71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının akademik Y.H.Məmmədliyəv adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)
 (72) Abbasov Vaqif Məhərrəm oğlu, Əliyeva Leylufər İmran qızı, Mürsəlov Nizami İbrahim oğlu, Abdullaeva Emilya Hamlet qızı (AZ)
 (54) **HİDROGENSULFİD KORROZİYASINDAN MÜHAFİZƏ VƏ SULFATREDUKSİYƏDİCİ BAKTERİYALARI MƏHV EDƏN REAGENTİN ALINMA ÜSULU.**

(57) Hidrogensulfid korroziyasından mühafizə və sulfatreduksiyaedici bakteriyaları məhv edən reagentin alınma üsulu etilenin oliqomerləşməsi prosesindən olan C₈-C₂₀ α-olefinlər fraksiyası əsasında aparılaraq, onunla fərqlənir ki, C₈-C₂₀ α-olefinlər fraksiyasını 2:1 mol. nisbətində izopropil benzolun hidroperoksidi iştirakında 100-110°C temperaturda molibden heksakarbonilin iştirakı ilə 180 dəqiqə ərzində epoksidləşdirdikdən sonra, alınmış epoksidi 40-45°C temperaturda monoetanolaminlə kondensləşdirirlər.

- (11) i2004 0085 (21) a2001 0043
 (51)⁷C 23G 11/04, 11/10 (22) 16.02.2001
 (44) 01.10.2003
 (71)(73) Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Akademiyası (AZ)
 (72) Mustafayev Rauf Məmməd oğlu, Quliyeva Laləzər Həsən qızı, İsmayılov Nəbi Məcid oğlu, Qurbanov Qulu Baba oğlu, Əsgərov Fazil Heydər oğlu (AZ)
 (54) **NEFT EMALI AVADANLIQLARININ HİDROGEN SULFİD KORROZİYASINDAN MÜHAFİZƏ ÜSULU.**

(57) Neft emalı avadanlıqlarının, tərkibində silisium üzvi birləşmələr saxlayan inqibitorlardan istifadə etməklə, hidrogen sulfid korroziyasından mühafizə üsulu onunla fərqlənir ki, silisium üzvi birləşmələr kimi aşağıda formulu göstərilən doymamış silisium üzvi oksiefirlərin,

burada R₁: -CH₃, -H, -COCH₃
 R₂: -(CH₂)₄, -C₆H₅, -iC₃H₇
 1:1 nisbətində götürülmüş 3%-li NaCl məhlulu və hidrogen sulfidlə doydurulmuş neft ilə qarışığını istifadə edirlər.

BÖLMƏ E

TİKİNTİ, MƏDƏN İŞLƏRİ

E 04

- (11) i2004 0072 (21) a2002 0090
 (51)⁷E 04H 9/02; E 02D 27/34; (22) 03.05.2002
 G 01V 1/00
 (44) 01.10.2003

- (71)(73) Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Akademiyası; Əliyev Telman Xurşud oğlu (AZ)
 (72) Əliyev Telman Xurşud oğlu (AZ)
 (54) **BİNA VƏ TİKİLİLƏRİN SEYSMOİZOLYASIYA QURĞUSU.**

(57) Bina və tikililərin seysmoizolyasiya qurğusu bünövrə və bina arasında yerləşən seysmoizolyasiya vasitəsinə malik olub, onunla fərqlənir ki, hər dörd tərəfdən, eləcə də aşağıdan binaya və bünövrəyə sərt şəkildə sabit maqnitlər və nəl şəkilli elektromaqnitlər birləşdirilmişdir, onlar, bir-birini itələmək və onlar arasında zəlzələnin baş təkəni ortaya çıxana qədər zəlzələ dalgalarının meydana çıxması anında maqnit yastığı yaratmaq imkanı ilə, bir-birinə qarşı eyniadlı qütblərlə yönəlmişdirlər, bu halda seysmodatçilər bünövrənin altında yerin dərinliyində quraşdırılırlar, onların elektrodları gərginlik gücləndiricisi və trigger vasitəsilə, ikinci girişinə elektromaqnitlərin qidalanma mənbəyi qoşulan elektron açarın idarəedici girişinə birləşdirilmişdir, elektron açarın çıxışı isə öz aralarında paralel birləşən elektromaqnit sarğılarına birləşdirilmişdir.

E 21

- (11) i2004 0075 (21) 99/001584
 (51)⁷E 21B 23/00 (22) 16.08.1999
 (44) 01.10.2003
 (71)(73) Abbasov Elxan Məcid oğlu (AZ)
 (72) Abbasov Elxan Məcid oğlu, Hübətov Həsən oğlu, Əliyev İsrafil İsmayıl oğlu, Nəsimov Saday Mehdi oğlu (AZ)
 (54) **QUYUDA TUTULMUŞ BORU KƏMƏRİNİN AZAD EDİLMƏ ÜSULU VƏ ONUN YERİNƏ YETİRMƏSİ ÜÇÜN QURĞU.**

(57) 1. Quyuda tutulmuş boru kəmərlərini azad etmək üsulu quyuda olan maye sütununun enerjisi hesabına tutulmuş borulara periodik impulsiv itələyici qüvvələr yaratmaqdan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, pərçimlənmə zonasından yuxarı boru kəməri boyunca bir-birindən müəyyən məsafələrdə bir neçə hidravlik zərbə qurğusu quraşdırılırlar, bunlardan aşağıda isə vibrator qoyurlar.

2. Quyuda tutulmuş boru kəmərlərini azad etmək üçün qurğu işçi kanah olan gövdədən, fiksasiya hissəsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, qurğu gövdəyə nisbətən xaricdən fiksasiya edilmiş və differensial oymaq şəklində düzəldilmiş porşen-çaxmaqla təchiz edilmişdir.

- (11) i2004 0077 (21) 99/001466
 (51)⁷E 21B 23/00 (22) 08.07.1999
 (44) 01.10.2003

- (71)(73) Neft və qaz yataqlarının mənimsənilməsi üzrə Dövlət Elmi-Tədqiqat və Lahiyyə İnstitutu «Dəniz-neftqazlahiyə» (AZ)
 (72) Abbasov Elxan Məcid oğlu, Nuriyev Nuru Bünyad oğlu, Əliyev İsrafil İsmayıl oğlu, Nəsimov Saday Mehdi oğlu, İbadov Qahir Hüseyn oğlu (AZ)
 (54) **HİDRAVLİK VİBRATOR.**

(57) Hidravlik vibrator gövdədən, yaydan, porşen və yəhərdən təşkil edilmiş qapayıcı orqandan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, qapayıcı orqanda porşen əks təsirlə işləyən sferik qapayıcı səthə malik olan differensial oymaq şəklində yerinə yetirilmişdir.

(11) i2004 0058 (21) 99/001566
(51)⁷E 21B 29/00 (22) 13.09.1999
(44) 02.07.2001

(71)(73) Məmmədov Kamil Qüdrət oğlu (AZ)

(72) Məmmədov Kamil Qüdrət oğlu, Bayramov Eyyub Məmmədəli oğlu, Kərimov Kərim Seyid Rza oğlu Sarıyev Sədaqət Qara oğlu, Bağirov Əli Əlisəttar oğlu, Seyidov Mircəfər Mirəli oğlu

(54) QUYULARDA QUM TIXACININ YUYULMASI ÜÇÜN TƏRKİB.

(57) Quyularda qum tıxacının yuyulması üçün tərkib poliakrilamid, heksarezersen qətranı və pıxtalaşdırıcıdan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, tərkib pıxtalaşdırıcı kimi özündə komponentlərin aşağıdakı nisbətində karboksimetilsellüloza saxlayır (çəki %):

Poliakrilamid	0,3÷0,5
Heksarezersin qətranı	0,5÷0,1
Karboksimetilsellüloza	0,1÷0,3
Su	qalanı

(11) i2004 0029 (21) 99/001497
(51)⁷E 21B 33/12 (22) 07.12.1999
(44) 31.10.2002

(71)(72)(73) Qurbanov Rəhman Əliskəndər oğlu, Hümətov Həsən Həşim oğlu, Həsənov Ramiz Əliş oğlu, Kərimov Kərim Seyidrza oğlu, Əmirov Rəhim Güləhməd oğlu, Bağirov Oktay Təhmasib oğlu (AZ)

(54) PAKER-FREZER.

(57) Paker-frezer, özlü plastik kütləli hermetikləşdirici elementdən, hidroiqtaldan, seqment və seqment-tutucuları olan yuxarı və aşağı hərəkətli dayaqlardan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, özlü-plastik kütləli sütun alt hissədən aşağı hərəkətli dayaq ilə məhdudlaşdırılıb, yuxarı hissədən isə yuxarı hərəkətli dayaq ilə sıxılmışdır, həm də hər iki hərəkətli dayaqların seqmentlərinin ilkin vəziyyətləri xarici səth üzrə spiral kanalda yerləşdirilmiş spiral yay vasitəsilə qeyd olunmuş və onlar seqmentlər ilə hər 120°-dən bir əlaqələndirilmiş elastik qabıq içərisində yerləşdirilmişdir.

(11) i2004 0076 (21) a2000 0172
(51)⁷E 21B 37/00 (22) 18.07.2000
(44) 01.10.2003

(71)(73) Abbasov Elxan Məcid oğlu (AZ)

(72) Süleymanov Ələkbər Bağır oğlu, Abbasov Elxan Məcid oğlu, Əliyev İsrəfil İsmayıl oğlu, İbadov Qahir Hüseyn oğlu, Nəsimov Saday Mehdi oğlu (AZ)

(54) QUYULARIN QUM TIXACINDAN TƏMİZLƏNMƏSİ ÜÇÜN QURĞU.

(57) Quyuların qum tıxacından təmizlənməsi üçün qurğu gövdədən, əks klapandan, atqı klapandan və nizədən ibarət otub, onunla fərqlənir ki, o, paylayıcı keçiricisi və dəyişdirilə bilən soplosu olan ejetorlu şəbəkə ilə təchiz olunmuşdur, atqı klapanı isə gövdəyə nisbətən rezin hələ-qələrlə kipləşdirilmiş və kəsilən vintlərlə təsbitlənmiş, radial yarıq şəkilli dəlikləri olan piston şəklində yerinə yetirilmişdir.

(11) i2004 0034 (21) 98/001094
(51)⁷E 21B 43/00 (22) 05.05.1998
(44) 30.06.2000

(71)(73) «Dənizneftqazlayihə» Dövlət Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)

(72) Süleymanov Ələkbər Bağır oğlu, Məmmədov Kamil Qüdrət oğlu, Babayev Rəvan Cəfər oğlu, Bayramov Eyyub Məmmədəli oğlu, Şirinov Əhməd Murtuza oğlu, Əsədov Nadir Babaxan oğlu, Şəfiyev Xəlq Şamil oğlu (AZ)

(54) NASOS-KOMPRESSOR BORULARININ SƏT-HİNDƏ PARAFİN ÇÖKMƏSİNİN QARŞISINI ALMAQ ÜÇÜN TƏRKİB.

(57) Nasos-kompresor borularının səthində yaranan parafin çökməsinin qarşısını almaq üçün tərkib natrium silikatın sulu məhlulundan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, o, özündə əlavə olaraq karboksimetilsellüloza və alkil-aril sulfonat komponentlərini aşağıdakı nisbətdə (çəki %) birləşdirir:

Karboksimetilsellüloza	0,013-0,020
Alkil-aril sulfonat	0,083-0,130
Natrium silikat	qalanı

(11) i2004 0037 (21) 99/001527
(51)⁷E 21B 43/00 (22) 30.11.1999
(44) 29.12.2001

(71)(72)(73) Vəzirov Azad Musa oğlu, Sultanov Fuad Hüseynağa oğlu, Abdinov Vaqif Yunus oğlu (AZ)

(54) NEFT QUYUSUNUN İSTİSMARI ÜSULU.

(57) Neft quyusunun istismarı üsulu, yerüstü avadanlığın montacından və lift boruları ilə quyuya endirilmiş quyuyə ştanqlı nasosunun quraşdırılmasından ibarət olan quyuların məlum istismar üsulundan onunla fərqlənir ki, quyuyə ağzında boruarxası fəzanı hermetikləşdirərək quyuyə qaz separatoru ilə quyuyə dibində ayrılan qazı boruarxası fəzaya yığır, onun təzyiqini ölçür və lift borularına məlum düsturla hesablanmış buraxılma dərinliyinə əks klapana bağlayaraq, qazın həmin klapandan öz təzyiqi ilə boruarxası fəzadan lift borularının daxilinə keçməsinə şərait yaradırlar ki, bununla da əks klapandan yuxarıda yerləşən maye sü-tunu aerasiya edirlər.

- (11) i2004 0052 (21) a2002 0008
(51)⁷E 21B 43/00 (22) 25.01.2002
(44) 01.10.2003
(71)(73) «Binəqədinəft» Neft Qazçıxarma İdarəsi (AZ)
(72) Əliyev İsrail İsmayıl oğlu, Əliyev Ağbalar Məmməd oğlu, Əliyev Mikayıl Məmməd oğlu (AZ)
(54) İKİ DƏRİNLİK NASOS QUYUSUNUN EYNI ZAMANDA İSTİSMARI ÜÇÜN QURĞU.

(57) İki dərinlik nasos quyusunun eyni zamanda istismarı üçün qurğu, mancanaq dəzğahı və eyni xarakteristikalı iki kanal asqılarından ibarət olub, onunla fərqlənir ki, iki dərinlik nasos quyusunun cilalanmış ştoklarına uyğun dəşikləri olan əlavə traverslə və onun ortasında kanat asqısının üst traversini pəz şəkilli qurğu ilə birləşdirən mərkəzi mil ilə təchiz olunur, belə ki, mərkəzi mil quyulardan eyni məsafədə yerləşir.

- (11) i2004 0068 (21) a2000 0201
(51)⁷E 21B 43/00 (22) 26.10.2000
(44) 01.10.2003
(71)(72)(73) Aslanov Əsgər Hüseyn oğlu (AZ)
(54) QUYULARIN FASILƏLİ İSTİSMAR QURĞUSU.

(57) Quyuların fasiləli istismar qurğusu, reduktor, mühərrik və aparılan valdan ibarət quyuağzı ötürücü istismar kolonnası, porşen və elastik əlaqələndirici daxil olaraq onunla fərqlənir ki, aşağı ucunda klapan yerləşmiş porşenin yuxarı ucu yüklə birləşir, yan tərəflərində elastik öz-özünə kipləşən manjetlər yerləşdirilir, porşen yük və elastik əlaqələndirici vasitəsilə quyuağzı ötürücü ilə birləşir, istismar kolonnası ilə qarşılıqlı əlaqədə olan öz-özünə kipləşən manjetlərin sərbəst vəziyyətdə diametri istismar kolonnasının daxili diametrindən 1-2 mm kiçikdir, porşenin gediş yolunun uzunluğu quyuağzı ötürücünün aparılan valına sarınmış elastik əlaqələndiricinin uzunluğu qədərdir.

- (11) i2004 0080 (21) a2001 0103
(51)⁷E 21B 43/00 (22) 24.05.2001
(44) 01.04.2003
(71)(73) «Dənizneftqazlayihə» Dövlət Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)
(72) Kərimov Məcid Zahid oğlu, Hüseynov Fazil Əsrəf oğlu (AZ)
(54) FONTAN QUYULARININ İSTİSMAR ÜSULU.

(57) Fontan quyularının istismar üsulu, birsıralı nasos-kompressor boruları liftinin tətbiq edilməsindən, quyu ağzının fontan armaturu ilə hermetikləndirilməsindən, istismar rejiminin quyuağzı ştuserlə nəzarət-ölçü cihazlarının köməyi ilə tənzimlənməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, tənzimlənməni liftin başmağında, diametri aşağıdakı düsturla təyin olunan:

$$d = d_b \sqrt{\frac{v_b}{v_t}}, mm,$$

burada d_b - lift borularının daxili diametri, mm.,
 v_b - neftin (mayenin) lift borularındakı xətti sürəti, m/san;
 v_t - neftin (mayenin) dərinlik təzyiq tənzimləyicisinin dəki xətti sürəti,
m/san dərinlik təzyiq tənzimləyicisinin quraşdırılması yolu ilə həyata keçirirlər, bu zaman hesabatlarda v_b/v_t nisbətini 0,03÷0,04-ə bərabər qəbul edirlər.

- (11) i2004 0048 (21) a2001 0039
(51)⁷E 21B 43/11 (22) 14.02.2001
(44) 01.10.2003
(71)(73) «ABŞERONNEFT» Neft Qazçıxarma İdarəsi (AZ)
(72) Seyidov Mir Cəfər Mirəli oğlu, Səfiyev İman Qəmbər oğlu, Məmmədov Kamil Qüdrət oğlu, Dadaşov Məhərrəm Nəsir oğlu, Babayev Rəvan Cəfər oğlu, Şirinov Əhməd Murtuza oğlu, Paşayev Yunis Paşa oğlu, Seyidov MirMehdi Mir Cəfər oğlu (AZ)
(54) NEFT QUYULARIN QUMM TIXACINDAN TƏMİZLƏYƏN QURĞU.

(57) Neft quyularını qum tıxacından təmizləyən qurğu, başlıqdan, örtükdən, gövdədən, teleskopik borucuqdan, xarici vint çıxıntılı içi boş lülədən, qəbuledici və vurucu nəfəslikdən, lülənin aşağı sonluğunda yerləşdirilmiş frez qapayıcısından, frezdən və ucluqdan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, örtük frez qapayıcısına, eləcə də yuxarı dayaq başlığa kürəcikli bənd birləşməsi ilə bağlanmış, ucluq qəbul nəfəslisinin qapağına bərkidilmişdir.

- (11) i2004 0069 (21) a2002 0145
(51)⁷E 21B 43/16 (22) 05.08.2002
(44) 01.10.2003
(31) 2000100593 (33) RU
(32) 13.01.2000
(86) PCT/RU 00/00536 28.12.2000
(87) WO 01/75267 11.10.2001
(71)(72)(73) Podobed Viktor Serqeeviç, Martinov Yevgeniy Yakovleviç (RU)
(74) Əfəndiyev V.F. (AZ)
(54) NEFTİN ÇIXARILMASI ÜSULU.

(57) 1. Neftin çıxarılması üsulu çıxarıcı və vurucu quyular sistemi ilə məhsuldar layın açılmasından və ona mayeyə batırılmış qurğular vasitəsilə yaradılan, süxurun dartılma-yə qarşı yorulma möhkəmliyindən çox olmayan amplituda ilə oyadılan təzyiq rəqsləri ilə təsir edilməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, məhsuldar layı, onun qalınlığının 50-80% miqdarında açılar, akustik axın şəklində olan təzyiq rəqslərini isə quyu akustik qurğuları vasitəsilə neft layında oyadırlar, vurucu quyular neft ilə doldurulduqdan və bu quyularda təbii lay təzyiqi yaradıldıqdan sonra, akustik qurğuları, vurucu quyulara, layın açılma dərinliyinə qədər batırırlar və, akustik qurğular vasitəsilə, neftin hesabat debitini və lay təzyiqinin təbii səviyyədə saxlanılmasını təmin edən lay təzyiqinin izafi qiymətini yaradırlar, bu zaman, neftin götürülməsini, təzyiqin, doyma təz-

yiqindən aşağı olmamaqla düşməsinə qədər davam etdirirlər və, lay işlənildikcə, quyu qurğusunun tədricən qaldırılmasını həyata keçirirlər, lay təzyiqinin bərpasını isə, qaz şapkasına quru qaz vurmaqla yerinə yetirirlər.

2. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, quyuların yerləşdirilməsi sisteminin elementi, bərabərtərəfli üçbucaqdan ibarətdir, onun mərkəzində çıxarıcı quyunu, təpə nöqtələrində isə vurucu quyuları yerləşdirirlər.

(11) i2004 0030
(51)⁷E 21B 43/22
(44) 28.02.2003

(21) a2000 0038
(22) 29.02.2000

(71)(72)(73) **Qurbanov Rəhman Əliəsgər oğlu, Həsənov Ramiz Əliş oğlu, Kərimov Kərim Seyidağa oğlu, Əmirov Rəhim Güləhməd oğlu, Bağirov Oqtay Təhmasib oğlu (AZ)**

(54) **QUYUDİBİ ZONANIN İŞLƏNİLMƏSİ ÜSULU VƏ ONUN İCRASI ÜÇÜN QURĞU.**

(57) 1. Quyudibi zonanın işlənməsi üsulu quyunun dayanandırılması, quyu daxilinə nasos kompressor boruların vasitəsi ilə müvafiq avadanlığın buraxılması, quyu daxilinin quyuağzi vurucu avadanlığla əlaqələndirilməsi, quyuya texnoloji mayelərin vurulması və müəyyən vaxtdan sonra quyunun işə salınmasından ibarət olub, onunla fərqlənir ki, quyunun işə salınması layın quyudibi zonaya əks təzyiqin istisnası şəraitində quyu məhsulunun nasos kompressor borularına avadanlığın buraxılması, texnoloji mayelərin quyudibi zonaya vurulması və sıxışdırılması zamanı onların boru arxası fəzaya daxil olması məhsuldar laya dərin sovurucu effektin yaradılması ilə təmin olunur.

2. Quyudibi zonanın işlənməsi üçün qurğu, quyu ağzi avadanlığından, nasos kompressor kolonundan, aşağı hissəsi klapən düyünlü və özülü plastik əsaslı kipləşdirici elementi olan pakerdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, qurğu məhsuldar laya drenaj təzyiqi göstərən paker üzərində yerləşdirilmiş və bir istiqamətli klapən olan drenaj düyünü ilə təchiz edilmişdir, drenaj düyünü öz aralarında diffuzorla birləşdirilmiş texnoloji mayenin mərkəzi xəttə daxil edilməsi üçün kanalları olan daxili və quyu məhsulunun boru arxası fəzaya çıxarılması üçün kanalları olan xarici gövdələrdən ibarətdir, pakerin aşağı hissəsindəki klapən düyünü isə iki istiqamətli yerinə yetirilmişdir.

(11) i2004 0035
(51)⁷E 21B 43/26
(44) 01.10.2001

(21) 98/001063
(22) 20.11.1997

(71)(73) **Kazımov Şükürəli Paşa oğlu, Əliverdizadə Tale Kərim oğlu (AZ)**

(72) **Kazımov Şükürəli Paşa oğlu, Məmmədov Mübariz Rza oğlu, Əliverdizadə Tale Kərim oğlu, Şirinov Şirin Həsən oğlu, Petrov Yuriy Sergeyeviç (AZ)**

(54) **QUYUNU QUM TIXACDAN TƏMİZLƏMƏK ÜÇÜN QURĞU.**

(57) Quyuları qum tıxacından təmizləmək üçün içərisində yarıqlı arakəsmə, hidravlik turbin və hidroimpuls dalğalar

mənbəyi yerləşən silindrik gövdədən ibarət qurğu onunla fərqlənir ki, hidroimpuls dalğalar mənbəyi yayla təchiz olunmuş, gövdəyə nisbətən ox boyu yerdəyişmə imkanı olan porşenin silindrik boşluğu içərisində ox üzərində yerləşmiş dörd pərli hidravlik turbin şəklində hazırlanır, bu halda turbinin fırlanma oxu porşenin mərkəzi oxuna perpendikulyar olur, qarşı-qarşıya yerləşən iki uzun pərlər, radiusu porşenin silindrik boşluğunun radiusuna bərabər olan yarım dairə şəklində, turbinin qalan iki qısa qarşı-qarşıya yerləşmiş pərləri, radiusu uzununa kanalı, gövdənin içərisində yerləşdirilmiş ştiftlə qarşılıqlı əlaqədə olan porşenin silindrik boşluğunun dairəsinin radiusundan kiçik olan yarım dairə şəklində hazırlanır, arakəsmədə, onun mərkəzindən keçən xətt üzərində, biri mayenin keçməsi, ikincisi isə porşenin ən yuxarı vəziyyətində turbinin fırlanmasını məhdudlaşdıran ştokun yerləşdirilməsi üçün dəliklər açılıb, yay, gövdənin daxili, porşenin aşağı sonluğunun, qısa borunun xarici və gövdənin aşağı qurtaracağına bərkidilmiş istiqamətləndirici oymağın qurutaracağıının səthləri arasında yaranmış həlqəvi fəzada yerləşdirilib, həm də burada qısa borunun yuxarı qurtaracağı porşenlə birləşdirilib, aşağı qurtaracağı isə dişlərlə təchiz olunur və istiqamətləndirici oymağın dəliyiəndən keçirilir.

(11) i2004 0036
(51)⁷E 21B 43/26
(44) 01.10.2001

(21) 99/001223
(22) 01.10.1998

(71)(73) **Kazımov Şükürəli Paşa oğlu, Əliverdizadə Tale Kərim oğlu (AZ)**

(72) **Kazımov Şükürəli Paşa oğlu, Məmmədov Mübariz Rza oğlu, Əliverdizadə Tale Kərim oğlu, Məmmədov Şahbala Siqbat oğlu, Səlimov Salman Əbülhəsən oğlu, Abdinov Vaqif Yunus oğlu (AZ)**

(54) **QUYULARIN HASİLATININ BƏRPA OLUNMASI ÜSULU.**

(57) Quyuların hasilatının bərpa olunma üsulu quyunun boruarxası fəzasına vaxtaşırı yuyucu maye vurulmasından ibarət olub, onunla fərqlənir ki, növbəti vurulmanı quyunun işləmə prosesində boruarxası fəzaya su-neft emulsiyasının yığılma vaxtına uyğun vaxtda keçirirlər, boruarxası fəzada olan su-neft emulsiyasının çıxarılma müddətində isə maye vururlar.

(11) i2004 0024
(51)⁷E 21B 43/27
(44) 30.03.2001

(21) 99/001296
(22) 13.10.1998

(71)(73) **İsmayılov Aydın Cahangir oğlu (AZ)**

(72) **Məmmədov Nazim Həsən oğlu, İsmayılov Aydın Cahangir oğlu, Yusifov Rauf Əli Yusif oğlu, İsmayılov Şahin Zirəddin oğlu, Səfiyev İman Qənbər oğlu (AZ)**

(54) **LAYIN İŞLƏNMƏSİ ÜSULU.**

(57) Layın işlənməsi üsulu səthi-fəal maddənin (SFM sulu məhlulunun laya vurulmasından ibarət olub, onunla fərqlənir ki, SFM sulu məhlulunun laya 3-4 dövrə 0,33-0,25

m^3 ölçüsü ilə 1 m məhsuldar qata vurulması ilə səciyyəlidir. Bu halda vurulma 10 saat ərzində təzyiq altında kapilyar hopma vəziyyətində aparılır.

- (11) i2004 0094 (21) a2002 0054
(51)⁷E 21B 43/38, 34/06 (22) 04.04.2002
(44) 01.10.2003
(71)(73) «Binəqədirneft» Neft Qazçıxarma İdarəsi (AZ)
(72) Məmmədov Mübariz Rza oğlu, Əhmədov Güloğlan Xanoğlan oğlu, Abdinov Vaqif Yunus oğlu, Əliyev Nazim Şamil oğlu (AZ)
(54) QUYU QAZ – QUM AYIRICISI.

(57) Quyu qaz-qum ayırıcısı, keçirici, gövdə, qaz kamerası, şayba, sorucu borudan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, əlavə olaraq gövdənin yuxarı hissəsində paralel yerləşdirilmiş iki dəlikli şayba ilə təchiz edilib, sorucu boru eksentrik yerləşdirilmiş iki borudan hazırlanıb - birinci boru yuxarı ucu ilə dəlikli şaybaların arasında yaranmış separasiya kamerasına, aşağı ucu ilə gövdəni aşağıdan bağlayan dəlikli qapayıcı ilə birləşib, ikinci boru yuxarı ucu ilə bütöv şayba ilə birləşib və gövdə dibindən müəyyən məsafə hündürlüyündə asılıb.

BÖLMƏ F

MEXANİKA, İŞIQLAMA, İSİTMƏ, MÜHƏRRİK VƏ NASOSLAR, SİLAH VƏ SÜRSAT, PARTLAMA İŞLƏRİ

F 04

- (11) i2004 0087 (21) a2001 0174
(51)⁷F 04B 13/00; F 16N 27/00 (22) 09.10.2001
(44) 01.10.2003
(71)(73) Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin Elmi-Tədqiqat və Lahiyyə İnstitutu (AzNSET-Lİ) (AZ)
(72) Bağirov Mikayıl Kazım oğlu, Kazımov Mirnağlı AğaSeyid oğlu, Rza-zadə Nazim Abutalıb oğlu, Bağirov Oqtay Təhmasib oğlu, Qafarov Vasif Vaqon oğlu, Qurbanov Muxtar Abusət oğlu, Petrov Yuriy Sergeyeviç (AZ)
(54) KİMYƏVİ REAGENTLƏRİN DOZALARLA VURULMASI ÜÇÜN QURĞU.

(57) Kimyəvi reagentləri dozalarla vurmaq üçün qurğu, içərisində plunjer, qəbul və vurucu klapanlar və kipləşdirici hissə yerləşən hidrosilindrdən ibarət olmaqla, onunla fərqlənir ki, hidrosilindr iki: böyük - qəbuledici və kiçik vurucu kameralardan ibarət pilləli, plunjer isə bir-birilə hidravlik əlaqəli iki porşəndən, qəbul kamerasında yerləşdirilən əlavə təchiz olunmuş perforasiya edilmiş istiqamətləndirici oymaqla möhkəm birləşdirilən və bir tərəfdən intiqalla, digər tərəfdən perforasiya olunmuş istiqamətləndirici içərisində yerləşən, sonluğunda ötürücü kanallar olan xüsusi məhdudlaşdırıcı olan birləşən ştok üzərində yerləşdirilən konusvari klapan üçün yəhər rolunu daşıyan,

konusvari dəliyi olan böyük və sonluğuna yuxarıya qədər kəskinləşdirilmiş istiqamətləndirici oxu istiqamətləndirici oymaq içərisində sərbəst hərəkət edən və yayla təchiz olunaraq kiçik kamera içərisində yerləşən kiçik porşəndən ibarət hazırlanır.

- (11) i2004 0074 (21) a2000 0064
(51)⁷F 04F 5/04 (22) 28.03.2000
(44) 01.10.2003
(71)(72)(73) Abbasov Elxan Məcid oğlu, Əliyev İsmayıl oğlu, Vəliyev Fuad Həsən oğlu (AZ)
(54) QUYU EJEKTORU.

(57) Quyu ejektoru gövdədən, boruarxası faza ilə radial və uzununa nov şəkilli dəliklərlə əlaqəsi olan paylaşdırıcı keçiricidən qarışdırıcı kameradan, diffuzordan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, radial və uzununa nov şəkilli dəliklər yuxarı hissədə dəyişilə bilən ucluqla təmin edilmiş keçiricinin aşağı hissəsində yerinə yelirlənmişdir.

F 16

- (11) i2004 0079 (21) a2002 0017
(51)⁷F 16K 15/02, E 21B 21/10 (22) 25.02.2002
(44) 01.10.2003
(71)(72)(73) Babayev Sabir Hüseyn oğlu, Şərifov Vahid Hüseyn oğlu, Zeynalov Ramiz Məzahim oğlu, Kərimova Lalə Sabir qızı, Zeynalov Hüseyn Ramiz oğlu (AZ)
(54) KLAPAN QOVŞAĞI.

(57) Klapan qovşağı gövdələndən, aşağı və sferik dayaqla hazırlanmış yuxarı istiqamətləndirici oymaqların içərisində yerləşdirilmiş ştoklarla bitişik nimçədən və yəhərdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, ştoklarla bitişik nimçə klapan qovşağının yəhəri ilə bir ox üzərində olan pərlərlə yerinə yetirilmişdir.

BÖLMƏ G

FİZİKA

G 01

- (11) i2004 0073 (21) a2001 0094
(51)⁷G 01N 27/02 (22) 07.05.2001
(44) 01.04.2003
(71)(73) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının akademik Y.H.Məmmədəliyev adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)
(72) Məmmədov Əli Pənah oğlu, Cəfərova Rəna Ələkbər qızı, Nəcəfova Maisə Həşim qızı, Salmanova Çinnaz Qafar qızı, Süleymanova Lətifə İskəndər qızı (AZ)
(74) Məmmədova B.A. (AZ)
(54) NEFT MƏHSULLARININ FAZA KEÇİDLƏRİNİN TƏYİN EDİLMƏSİ ÜSULU.

ibarət olub, onunla fərqlənir ki, alətin korpusu bir mərkəzi olan ay-ulduz şəkilli, qolu dörd cüt simlə, iyirmi səkkiz pərdəli və iki yarım oktava ilə hazırlanmışdır.

2. 1-ci bənd üzrə musiqi aləti, onunla fərqlənir ki, hər cüt simin biri poladdan, biri neylondan hazırlanmışdır.

BÖLMƏ H

ELEKTRİK

H 01

- (11) i2004 0071 (21) a2002 0067
(51)⁷H 01J 9/12 (22) 11.04.2002
(44) 01.10.2003
(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Fizika İnstitutu (AZ)
(72) Vəzirov Hikmət Niyazi oğlu (AZ)
(54) FOTOKATODUN AKTİVLƏNMƏ ÜSULU.

(57) Fotokatodun aktivlənmə üsulu cihazın qızdırılmasını, onun daxilinə qələvi metalın buxarlarının termə- və foto-cərəyanın maksimum artmasına qədər buraxılmasını və cərəyan ölçənini fotokatod və cihazın başqa elektrodu ilə birləşdirilməsi vasitəsi ilə onların ölçülməsini daxil edərək, onunla fərqlənir ki, fotokatodla cihazın başqa elektrodu arasında axan emissiya cərəyanını ölçürlər, cihazı isə fotokatodun həddi temperaturundan artıq olmayan

$$T \leq 3,3 \cdot 10^{23} \cdot r^2 \cdot L \cdot P$$

tənzimə uyğun temperatura qədər qızdırırlar, burada T - cihazın temperaturu, K;

L - fotokatodla cihazın başqa elektrodu arasında olan məsafə, m

P - T temperaturunda qələvi metalın buxarlarının cihazdakı təzyiqi, Pa;

r - qələvi metalın atomunun radiusu, m.

- (11) i2004 0065 (21) a2002 0033
(51)⁷H 01L 35/16 (22) 27.03.2002
(44) 01.04.2003
(71)(73) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)
(72) Sadıqov Fuad Mikayıl oğlu, Babanlı Məhəmməd Baba oğlu, Əlicanov Mədəğa Ələkbər oğlu, İsmayılov Fikrət İsmayıl oğlu, Məmmədova Səba Hüseynxan qızı (AZ)
(54) VİSMUT TELLURİDİ ƏSASINDA TERMO-ELEKTRİK MATERIAL.

(57) Vismut telluridi əsasında termoelektrik material onunla fərqlənir ki, əlavə olaraq komponentlərin göstərilən nisbətində serium telluridi daxil edimişdir, mol. %:

Bi ₂ Te ₃	94-99,5
Ce ₂ Te ₃	0,5-6

H 02

- (11) i2004 0067 (21) a2002 0103
(51)⁷H 02H 3/00 (22) 27.05.2002
(44) 01.10.2003
(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Fizika İnstitutu (AZ)
(72) Babayeva Aytək Ramiz qızı, Həşimov Arif Məmməd oğlu, Dmitriyev Yevgeniy Vasilyeviç, Pivçik İzyaslav Romanoviç (AZ)
(54) ELEKTRİK VERİLİŞ XƏTTİNİN AÇILMA QURĞUSU.

(57) Elektrik veriliş xəttinin açılma qurğusu elektrik veriliş xəttinin açılma funksiyasını yerinə yetirən və sıfır ardıcılıqlı cərəyan filtri sxemi üzrə birləşmiş cərəyan transformatorları, xətti açarlar ayıran açılma bloku və sıfır ardıcılıqlı cərəyan qoşulan cərəyan mühafizə bloku daxil olan mühafizədən ibarət olmaqla, onunla fərqlənir ki, o, zaman relesi və analoq-rəqəm çeviricisi ilə hesablama qurğusundan ibarət ferrezonans vericisi ilə təchiz olunub, belə ki, zaman relesi analoq-rəqəm çeviricisinin rəqəm çıxışlarına qoşulmuş, analoq-rəqəm çeviricisinin analoq girişi sıfır ardıcılıqlı cərəyan filtri dövrəsinə, analoq çıxışı isə zaman relesi vasiləsilə açılma blokuna qoşulmuşdur.

- (11) i2004 0086 (21) a2002 0034
(51)⁷H 02H 3/32, H 02J 3/12 (22) 28.03.2002
(44) 01.10.2003
(71)(73) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Energetika və Enerjiyihə İnstitutu (AZ)
(72) Məmmədیارov Orxan Səməd oğlu, Qasimov Əsgər Hüseyn oğlu, Ələkbərli Azər Faiq oğlu, Zərbiyeva Nuridə Feyzulla qızı (AZ)
(54) PAYLAŞDIRICI ŞƏBƏKƏNİN QİDALANDIRICI GƏRGİNLİYİNİN AVTOMATİK TƏNZİMLƏNMƏSİ ÜÇÜN QURGU.

(57) Paylaşdırıcı şəbəkənin qidalandırıcı gərginliyinin avtomatik tənzimlənməsi üçün qurğu, cərəyan kompensasiyası vericisi, gərginlik vericisi, elektron bloklarını özündə birləşdirən gərginliyin avtomatik tənzimləyicisi və onun zaman elementinin birinci girişi ilə birləşdirilmiş əlavə elektrik hərəkət qüvvəsini tərtib edən elementi daxil olmaqla, onunla fərqlənir ki, o, gərginliyin avtomatik tənzimləyicisinin ikinci zaman elementinin birinci girişinə əlavə elektrik hərəkət qüvvəsini tərtib edən elementin ikinci çıxışı ilə birləşdirilmiş ikinci cərəyan kompensasiyası vericisi ilə təchiz olunmuşdur, icra elementlərinin çıxışları isə çıxışı transformatorun tənzimləmə qurğusuna birləşdirilən idarə elementinin birinci və ikinci girişinə birləşdirilmişdir.

(11) 12004 0066

(21) a2001 0207

(51)⁷H 02H 9/04; H 02J 3/00

(22) 14.12.2001

(44) 01.10.2003

(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Fizika İnstitutu (AZ)

(72) Həsənova Səbinə İlham qızı, Haşimov Arif Mehti oğlu, Dmitriyev Yevqeni Vasilyeviç, Kuznetsov Vladimir Qriqoryeviç, Şidlovskiy Anatoliy Korneyeviç, Pivçik İzyaslay Romanoviç (AZ)

(54) PAYLAYICI QURĞU.

(57) Paylayıcı qurğu, toplayıcı şinlərinə tutum gərginlik bölənləri ilə şuntlanmış ayırıcıları olan açarlər vasitəsi ilə qoşulmuş birləşmələrə, ayırıcı vasitəsi ilə qoşulmuş, yerlə birbaşa torpaqlanmış neytrallı birinci tərəf dolağı şinə, ikinci tərəf dolağı isə xüsusi sərfiyyat mənbəyi ilə əlaqəsi olan ikinci tərəf dolağına ballast müqaviməti bağlanmış rabitə transformatoru qoşulmuş gərginlik transformatoruna, onun ikinci dolağına eyni zamanda ferrezonans və gərginlik səviyyəsi datçikləri və idarə bloku olan elektron kommutatoru bağlanmaqla, onunla fərqlənir ki, o əlavə olaraq, ballast müqaviməti ilə, idarə bloku açarın qoşulma dövrəsinə bağlanmış kommutasiya edən aparatla (simistorla) və çıxışı kommutasiya edən aparatın idarə blokuna qoşulan cərəyan transformatoru ilə təchiz edilmişdir.

İXTİRA PATENTLƏRİNİN
GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)
i2004 0024	E 21B 43/27	i2004 0040	A 24D 3/18	i2004 0057	C 10M 133/12	i2004 0080	E 21B 43/00
i2004 0025	A 61M 5/00	i2004 0041	G 01N 33/48		C 10M 137/14	i2004 0081	A 61B 17/22
i2004 0026	A 23N 5/00	i2004 0042	A 61K 7/16	i2004 0058	E 21B 29/00	i2004 0082	A 61B 5/02
i2004 0027	A 23L 1/068		A 61K 35/08	i2004 0059	A 61K 7/48	i2004 0083	B 01F 17/54
i2004 0028	C 08F 240/00		A 61P 1/00	i2004 0060	A 61K 7/48		C 09K 7/12
i2004 0029	E 21B 33/12	i2004 0043	C 11B 1/10	i2004 0061	G 10D 1/08	i2004 0084	C 08L 27/06
i2004 0030	E 21B 43/22		A 61K 35/78	i2004 0062	A 61B 17/32		C 08K 5/10
i2004 0031	C 07F 9/165	i2004 0044	A 01B 1/02	i2004 0063	C 02F 1/40	i2004 0085	C 23G 11/04
	C 08K 3/10		A 01B 33/06	i2004 0064	C 23F 11/12		C 23G 11/10
	C 08K 3/30	i2004 0045	C 05B 1/02		C 23F 11/14	i2004 0086	H 02H 3/32
	C 08K 3/32		C 05B 19/02		E 21B 43/22		H 02J 3/12
i2004 0032	B 01J 21/00	i2004 0046	C 02F 1/40	i2004 0065	H 01L 35/16	i2004 0087	F 04B 13/00
	B 01J 37/00	i2004 0047	G 02B 6/38	i2004 0066	H 02H 9/04		F 16N 27/00
	B 01J 37/24	i2004 0048	E 21B 43/11		H 02J 3/00	i2004 0088	A 01B 3/36
i2004 0033	B 01D 53/36	i2004 0049	A 01C 9/06	i2004 0067	H 02H 3/00	i2004 0089	A 01B 13/04
i2004 0034	E 21B 43/00	i2004 0050	A 62D 1/00	i2004 0068	E 21B 43/00		A 01B 17/00
i2004 0035	E 21B 43/26	i2004 0051	C 04B 26/04	i2004 0069	E 21B 43/16	i2004 0090	A 01C 23/02
	E 21B 43/26	i2004 0052	E 21B 43/00	i2004 0070	C 07C 31/10		A 01B 49/06
i2004 0036	E 21B 43/26	i2004 0053	C 08M 222/10	i2004 0071	H 01J 9/12	i2004 0091	A 01G 1/00
i2004 0037	E 21B 43/00		C 10M 145/38	i2004 0072	E 04H 9/02	i2004 0092	C 09J 11/04
i2004 0038	C 04B 24/00	i2004 0054	C 10M 101/02		E 02D 27/34		C 09J 129/02
	C 08L 95/00		C 10M 125/10		G 01V 1/00		C 09J 133/10
	C 10C 3/00		C 10M 135/18	i2004 0073	G 01N 27/02		C 09J 133/16
	C 10C 3/18		C 10M 137/14	i2004 0074	F 04F 5/04	i2004 0093	C 07C 15/00
i2004 0039	C 04B 26/26	i2004 0055	C 10M 125/20	i2004 0075	E 21B 23/00	i2004 0094	E 21B 43/38
	C 08L 95/00		C 10M 125/22	i2004 0076	E 21B 37/00		E 21B 34/06
i2004 0040	A 24D 3/06		C 10M 125/24	i2004 0077	E 21B 23/00	i2004 0095	A 24B 1/06
	A 24D 3/08	i2004 0056	C 10M 135/18	i2004 0078	G 01N 33/569		A 24B 1/08
	A 24D 3/10	i2004 0057	C 10M 119/02	i2004 0079	F 16K 15/02		
	A 24D 3/14		C 10M 129/10		E 21B 21/10		

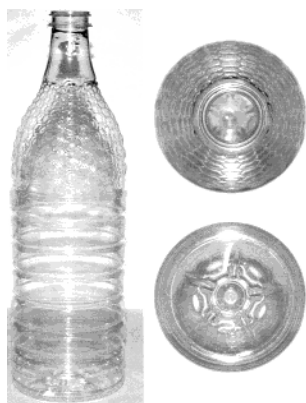
SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	BPT indeksi (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi
A 01B 1/02	i2004 0044	B 01F 17/54	i2004 0083	C 10M 101/02	i2004 0054	E 21B 43/00	i2004 0068
A 01B 13/04	i2004 0089	B 01J 21/00	i2004 0032	C 10M 119/02	i2004 0057	E 21B 43/00	i2004 0080
A 01B 17/00	i2004 0089	B 01J 37/00	i2004 0032	C 10M 125/10	i2004 0054	E 21B 43/11	i2004 0048
A 01B 3/36	i2004 0088	B 01J 37/24	i2004 0032	C 10M 125/20	i2004 0055	E 21B 43/16	i2004 0069
A 01B 33/06	i2004 0044	C 02F 1/40	i2004 0046	C 10M 125/22	i2004 0055	E 21B 43/22	i2004 0030
A 01B 49/06	i2004 0090	C 02F 1/40	i2004 0063	C 10M 125/24	i2004 0055	E 21B 43/22	i2004 0064
A 01C 23/02	i2004 0090	C 04B 24/00	i2004 0038	C 10M 129/10	i2004 0057	E 21B 43/26	i2004 0035
A 01C 9/06	i2004 0049	C 04B 26/04	i2004 0051	C 10M 133/12	i2004 0057	E 21B 43/26	i2004 0035
A 01G 1/00	i2004 0091	C 04B 26/26	i2004 0039	C 10M 135/18	i2004 0054	E 21B 43/26	i2004 0036
A 23L 1/068	i2004 0027	C 05B 1/02	i2004 0045	C 10M 135/18	i2004 0056	E 21B 43/27	i2004 0024
A 23N 5/00	i2004 0026	C 05B 19/02	i2004 0045	C 10M 137/14	i2004 0054	E 21B 43/38	i2004 0094
A 24B 1/06	i2004 0095	C 07C 15/00	i2004 0093	C 10M 137/14	i2004 0057	F 04B 13/00	i2004 0087
A 24B 1/08	i2004 0095	C 07C 31/10	i2004 0070	C 10M 145/38	i2004 0053	F 04F 5/04	i2004 0074
A 24D 3/06	i2004 0040	C 07F 9/165	i2004 0031	C 11B 1/10	i2004 0043	F 16K 15/02	i2004 0079
A 24D 3/08	i2004 0040	C 08F 240/00	i2004 0028	C 23F 11/12	i2004 0064	F 16N 27/00	i2004 0087
A 24D 3/10	i2004 0040	C 08K 3/10	i2004 0031	C 23F 11/14	i2004 0064	G 01N 27/02	i2004 0073
A 24D 3/14	i2004 0040	C 08K 3/30	i2004 0031	C 23G 11/04	i2004 0085	G 01N 33/48	i2004 0041
A 24D 3/18	i2004 0040	C 08K 3/32	i2004 0031	C 23G 11/10	i2004 0085	G 01N 33/569	i2004 0078
A 61B 17/22	i2004 0081	C 08K 5/10	i2004 0084	E 02D 27/34	i2004 0072	G 01V 1/00	i2004 0072
A 61B 17/32	i2004 0062	C 08L 27/06	i2004 0084	E 04H 9/02	i2004 0072	G 02B 6/38	i2004 0047
A 61B 5/02	i2004 0082	C 08L 95/00	i2004 0038	E 21B 21/10	i2004 0079	G 10D 1/08	i2004 0061
A 61K 7/16	i2004 0042	C 08L 95/00	i2004 0039	E 21B 23/00	i2004 0075	H 01J 9/12	i2004 0071
A 61K 7/48	i2004 0059	C 08M 222/10	i2004 0053	E 21B 23/00	i2004 0077	H 01L 35/16	i2004 0065
A 61K 7/48	i2004 0060	C 09J 11/04	i2004 0092	E 21B 29/00	i2004 0058	H 02H 3/00	i2004 0067
A 61K 35/08	i2004 0042	C 09J 129/02	i2004 0092	E 21B 33/12	i2004 0029	H 02H 3/32	i2004 0086
A 61K 35/78	i2004 0043	C 09J 133/10	i2004 0092	E 21B 34/06	i2004 0094	H 02H 9/04	i2004 0066
A 61M 5/00	i2004 0025	C 09J 133/16	i2004 0092	E 21B 37/00	i2004 0076	H 02J 3/00	i2004 0066
A 61P 1/00	i2004 0042	C 09K 7/12	i2004 0083	E 21B 43/00	i2004 0034	H 02J 3/12	i2004 0086
A 62D 1/00	i2004 0050	C 10C 3/00	i2004 0038	E 21B 43/00	i2004 0037		
B 01D 53/36	i2004 0033	C 10C 3/18	i2004 0038	E 21B 43/00	i2004 0052		

**PATENT VERİLƏN İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN
SAY GÖSTƏRİCİSİ**

İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi
98/001063	i2004 0035	a2000 0224	i2004 0039	a2001 0157	i2004 0054	a2002 0059	i2004 0078
98/001094	i2004 0034	a2000 0230	i2004 0038	a2001 0168	i2004 0031	a2002 0065	i2004 0093
99/001223	i2004 0036	a2001 0015	i2004 0026	a2001 0174	i2004 0087	a2002 0067	i2004 0071
99/001296	i2004 0024	a2001 0039	i2004 0048	a2001 0177	i2004 0032	a2002 0069	i2004 0042
99/001466	i2004 0077	a2001 0041	i2004 0083	a2001 0192	i2004 0057	a2002 0075	i2004 0082
99/001497	i2004 0029	a2001 0042	i2004 0084	a2001 0207	i2004 0066	a2002 0076	i2004 0081
99/001527	i2004 0037	a2001 0043	i2004 0085	a2001 0212	i2004 0044	a2002 0090	i2004 0072
99/001566	i2004 0058	a2001 0056	i2004 0091	a2002 0004	i2004 0053	a2002 0091	i2004 0046
99/001584	i2004 0075	a2001 0057	i2004 0089	a2002 0008	i2004 0052	a2002 0099	i2004 0047
99/001612	i2004 0059	a2001 0059	i2004 0088	a2002 0017	i2004 0079	a2002 0102	i2004 0092
99/001613	i2004 0060	a2001 0094	i2004 0073	a2002 0020	i2004 0063	a2002 0103	i2004 0067
99/001619	i2004 0033	a2001 0103	i2004 0080	a2002 0021	i2004 0028	a2002 0116	i2004 0045
99/001635	i2004 0070	a2001 0117	i2004 0095	a2002 0026	i2004 0055	a2002 0117	i2004 0043
a2000 0023	i2004 0027	a2001 0118	i2004 0090	a2002 0029	i2004 0062	a2002 0119	i2004 0064
a2000 0038	i2004 0030	a2001 0129	i2004 0056	a2002 0033	i2004 0065	a2002 0142	i2004 0051
a2000 0064	i2004 0074	a2001 0133	i2004 0040	a2002 0034	i2004 0086	a2002 0145	i2004 0069
a2000 0172	i2004 0076	a2001 0142	i2004 0049	a2002 0050	i2004 0041	a2002 0152	i2004 0050
a2000 0201	i2004 0068	a2001 0151	i2004 0025	a2002 0054	i2004 0094	a2003 0073	i2004 0061

- kompozisiya elementlərin tərkibi: silindrik gövdə, boğazlıq, çiyinlər və dib ilə;
- çiyinlərin qabarıq günbəzşəkilli formada yerinə yetirilməsi ilə;
- çiyinlərdə yerləşən qabarıq şəkillərin olması ilə;
- gövdənin aşağı hissəsində halqəşəkilli bölmənin yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin səthinin böyük hissəsinin oyuqlar vasitəsilə əmələ gəlmiş üfqi zolaqlar şəklində yerinə yetirilməsi ilə;

fərqlənir:

- çiyinlərin səthində və gövdənin səthinin bir hissəsində qarğıdalı qıçasını təqlid edən qabarıq şəklində işlənməsi ilə;
- boğazlığın konus formasında yerinə yetirilməsi ilə;
- boğazlığın çiyinlərə səlis keçidinin yerinə yetirilməsi ilə;
- tacın yuxarıdan və aşağıdan halqəşəkilli çənbərlərlə məhdudlaşmış silindrik formada yerinə yetirilməsi ilə;
- dibin beşbucaqlı ulduz şəklində içəri basılmış şəkil ilə batıq yerinə yetirilməsi ilə.

(11) S2004 0009

(51)⁷ 9-01

(44) 01.10.2003

(71)(73) «Bakı Yağ və Qida Sənaye» Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (AZ)

(72) Abdolbari Goozal (AZ)

(54) PLASTİK BUTULKA.

(57) Plastik butulka aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- silindrik gövdənin hündür olmayan boğazlıq və çiyinlərlə yerinə yetirilməsi ilə;
- butulkanın gövdəsinin üç: yuxarı, orta və aşağı hissələrə kompozisiyalı bölünməsi ilə;
- orta hissənin daha ensiz formalı yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin aşağı hissəsinin səthinin, oyuqlar vasitəsilə əmələ gəlmiş, bərabər növbələşən üfqi zolaqlarla bəzədilməsi ilə;

fərqlənir:

- gövdənin eninə kəsikdə dəyirmi yerinə yetirilməsi ilə;
- hündür olmayan boğazlığın uzununa şarşəkilli kürə şəklində yerinə yetirilmiş yuxarı hissəsinin əmələ gətirdiyi çiyinlərə keçməsi ilə;

- yuxarı və orta hissəsinin dekorunun aydın surətdə qabağa çıxan dəyirmi qabarıq səthli şaquli spiral zolaqlarla işlənməsi ilə;

- gövdənin aşağı hissəsinin batıq kənarı vasitəsilə orta hissə ilə səlis birləşməsinin işlənməsi ilə;
- gövdənin aşağı hissəsinin halqəşəkilli bölməyə malik olması ilə;
- tacın yuxarıdan və aşağıdan halqəşəkilli çənbərlərlə məhdudlaşmış silindrik formada yerinə yetirilməsi ilə;
- dibin beşbucaqlı ulduz şəklində içəri basılmış şəkil ilə, batıq yerinə yetirilməsi ilə.

SƏNAYE NÜMUNƏLƏRİ PATENTLƏRİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

Patentin nömrəsi	İndeks (SNBT)	Patentin nömrəsi	İndeks (SNBT)
S2004 0006	9-01	S2003 0008	9-01
S2004 0007	9-01	S2003 0009	9-01

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

İndeks (SNBT)	Patentin nömrəsi	İndeks (SNBT)	Patentin nömrəsi
9-01	S2004 0006	9-01	S2004 0008
9-01	S2004 0007	9-01	S2004 0009

PATENT VERİLƏN İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi
S2003 0001	S2004 0006	S2003 0003	S2004 0008
S2003 0002	S2004 0007	S2003 0004	S2004 0009

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

РАЗДЕЛ А

УДОВЛЕТВОРЕНИЕ ЖИЗНЕННЫХ ПОТРЕБНОСТЕЙ ЧЕЛОВЕКА

А 01

(21) a2003 0035

(22) 24.02.2003

(51)⁷A 01B 3/36

(71)(72) Мамедов Рамиз Муса оглы, Кулиев Гасан Юсиф оглы, Искендеров Эльчин Барат оглы,

Гусейнов Исмаил Фиридун оглы (AZ)

(54) ПЛУГ ДЛЯ ГЛАДКОЙ ВСПАШКИ.

(57) Изобретение относится к сельскохозяйственному машиностроению. Задачей изобретения является повышение качества обработки почвы. Плуг для гладкой вспашки, содержащий присоединительное устройство на раме, рабочие модули, установленные с разных сторон от продольной оси рамы, состоящие из дисковых ножей, правоповерачивающих корпусов и заплужников, отличающийся тем, что за рабочими модулями расположена одна пара дисковых батарей, связанная с рамой продольными брусками.

(21) a2003 0105

(22) 23.05.2003

(51)⁷A 01B 13/16

(71)(72) Мамедов Рамиз Муса оглы, Кулиев Гасан Юсиф оглы, Гасанов Рахил Курбан оглы, Искендеров Эльчин Барат оглы, Новрузов Хасай Юсиф оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ТЕРРАСИРОВАНИЯ СКЛОНОВ.

(57) Изобретение относится к сельскому хозяйству, а именно к искусственному изменению поверхности горных склонов для посадки сада, виноградников и других культур. Задачей изобретения является уменьшение энергоемкости при террасировании склонов и обеспечение улучшения распределения гумусного слоя на полотне террасы. Способ террасирования склонов, включает открытие борозды на полотне террасы, подрезание верхнего пласта, отваливание и укладку его вниз на откос террасы, при этом подрезают грунт верхней 0,67 части ширины полотна террасы, гумусный слой отваливают вверх, а нижний слой вниз по склону, затем гумусный слой возвращают обратно, укладывают на всю ширину полотна и разравнивают по верхнему уровню его 0,33 части, борозду нарезают ближе к верхнему откосу.

(21) a2003 0160

(22) 16.07.2003

(51)⁷A 01B 33/02

(71)(72) Мамедов Рамиз Муса оглы, Кулиев Гасан Юсиф оглы, Искендеров Эльчин Барат оглы, Мамедов Исраил Орудж оглы, Мамедов Сабухи Наби оглы (AZ)

(54) ПОЧВООБРАБАТЫВАЮЩАЯ ФРЕЗА.

(57) Изобретение относится к сельскохозяйственному машиностроению, в частности к машинам и орудиям для обработки почвы. Задача изобретения - улучшение качества обработки почвы, вычесывание сорных растений на поверхность обработанной почвы. Сущность изобретения - почвообрабатывающая фреза, включающая раму, приводной фрезбарабан, имеющий вал и жестко закрепленные к нему диски, на которых смонтированы рыхлящие ножи, согласно изобретения, фрезбарабан шарнирно подвешен на раме и его диски выполнены отрезными, рыхлящие ножи шарнирно закреплены на дисках, упоры, на которые упираются ножи, сзади по ходу движения выполнены в виде выступов отрезных дисков фрезбарабана, при этом конец шатуна, связанного с валом фрезбарабана, соединен с приводным диском эксцентрично.

(21) a2003 0159

(22) 16.07.2003

(51)⁷A 01B 39/08

(71)(72) Мамедов Рамиз Муса оглы, Кулиев Гасан Юсиф оглы, Искендеров Эльчин Барат оглы, Мамедов Габил Балакиши оглы, Алиев Рахман Мамед оглы (AZ)

(54) РАБОЧИЙ ОРГАН ПОЧВООБРАБАТЫВАЮЩЕЙ ФРЕЗЫ.

(57) Изобретение относится к сельскохозяйственному машиностроению, в частности к машинам и орудиям для обработки почвы. Задача изобретения - повышение качества рыхления почвы между рядов пропашных культур. Сущность изобретения - в рабочем органе почвообрабатывающей фрезы, включающем вал и жестко закрепленные к нему диски, на которых размещены рыхлящие ножи, фиксированные крепежными элементами, рыхлящие ножи выполнены в виде вил и жестко соединены с пальцами, закрепленными на дисках, при этом конец ножа каждого диска расположен по резбовой линии относительно конца ножа следующего диска.

(21) a2003 0158

(22) 16.07.2003

(51)⁷A 01D 17/10

(71)(72) Багиев Аладдин Алхан оглы, Кулиев Гасан Юсиф оглы, Багиев Саявуш Аладдин оглы, Искендеров Эльчин Барат оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ УБОРКИ КАРТОФЕЛЯ.

(57) Изобретение относится к сельскохозяйственному машиностроению, в частности к машинам для уборки картофеля. Задача изобретения - повышение качества уборки картофеля путем улучшения качества крошения почвы. Сущность изобретения - в устройстве для уборки картофеля, содержащем лемех, за которым размещены сепарирующие транспортеры, первый сепарирующий транспортер снабжен резиновыми выступами в виде усеченной пирамиды, сужающейся снизу вверх и закрепленными на прутьях транспортера в шахматном порядке, фиксируемыми стопором в требуемом месте, лемех в задней части выполнен с вырезами для прохода резиновых выступов.

(21) a2003 0136
(22) 23.06.2003
(51)⁷A 01N 27/00, 33/04

- (71) Национальная Академия Наук Азербайджанской Республики, Институт Почвоведения и Агротехнологии (AZ)
(72) Исаева Фарида Гаджы-ага кызы, Баширов Рашадат Исмаил оглы, Бабаев Магеррам Пирверди оглы, Джумшудова Наила Иса кызы (AZ)
(54) СТИМУЛЯТОР РОСТА ОВОЩНЫХ КУЛЬТУР.

(57) Изобретение относится к сельскому хозяйству, в частности к стимулированию роста и повышению урожайности растений химическими веществами. Предлагаются амины нафтеновых кислот, полученных на основе ацидола, в качестве стимулятора роста овощных культур. Применение предложенного стимулятора роста осуществлено тремя способами: 1-путем увлажнения семян; 2-опрыскиванием растений во время цветения; 3-внесением в смеси с минеральными удобрениями во время цветения. Использование изобретения повышает урожайность томатов на 2,2-4,4, огурцов - на 2,7-5,2 кг/м.

(21) a2003 0166
(22) 24.07.2003
(51)⁷A 01N 57/14, 41/08

- (71) Институт Почвоведения и Агротехнологии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(72) Исаева Фарида Гаджы-ага кызы, Мамедов Гариб Шамиль оглы, Бабаев Магеррам Пирверди оглы, Баширов Рашадат Исмаил оглы (AZ)
(54) СТИМУЛЯТОР РОСТА ОВОЩНЫХ КУЛЬТУР.

(57) Изобретение относится к сельскому хозяйству, в частности к химическим средствам стимулирования роста растений. Сущность изобретения в применении «Аэрофлотов» общей формулы:
 $(RO)_2PSSH,$

где R=CH₃C₆H₄ или (CH₃)₂C₆H₃ в качестве стимулятора роста овощных культур. От применения заявленного препарата увеличивается рост, развитие растений, урожайность и улучшается качество овощных культур.

(21) a2003 0165
(22) 24.07.2003
(51)⁷A 01N 59/24

- (71) Институт Почвоведения и Агротехнологии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(72) Исаева Фарида Гаджы-ага кызы, Мамедов Гариб Шамиль оглы, Бабаев Магеррам Пирверди оглы, Баширов Рашадат Исмаил оглы (AZ)
(54) СТИМУЛЯТОР РОСТА ОВОЩНЫХ КУЛЬТУР.

(57) Изобретение относится к сельскому хозяйству, в частности к химическим средствам стимулирования роста растений. Задачей изобретения является расширение ассортимента более эффективных стимуляторов роста с неограниченной сырьевой базой. Поставленная задача решается применением феррицианида калия (красная кровяная соль) в качестве стимулятора роста овощных культур. Применение заявленного препарата увеличивает урожайность и улучшает качество овощных культур.

A 21

(21) a2003 0057
(22) 07.04.2003
(51)⁷A 21C 1/06

- (71)(72) Мамедов Рамиз Муса оглы, Байрамов Эльдияз Энвер оглы, Кулиев Гасан Юсиф оглы, Искендеров Эльчин Барат оглы, Новрузов Хасай Юсиф оглы (AZ)
(54) ТЕСТОМЕСИЛЬНАЯ МАШИНА НЕПРЕРЫВНОГО ДЕЙСТВИЯ.

(57) Изобретение относится к хлебопекарной промышленности и может быть использовано для интенсивного замеса теста. Задача изобретения - улучшение качества приготовления теста. Сущность изобретения - тестомесильная машина непрерывного действия содержит горизонтальную месильную емкость с загрузочным и разгрузочным патрубками и размещенные в ней параллельные валы, выполненные из двух частей, на которых последовательно закреплены соответственно смесительный рабочий орган, представляющий кольцеобразные лопасти и пластифицирующий рабочий орган, имеющий втулки с лопастями, которые расположены со смещением относительно лопастей на соседней втулке. Согласно изобретения на полом вала смонтированы кольцеобразные лопасти - смесители с возможностью вращения как вместе с полым валом, так и вокруг их собственных осей, перпендику-

лярных к оси составного вала, причем кольцообразные лопасти-смесители смонтированы между кольцообразными лопастями, сваренными на полом вала. Тестомесильная машина является производительной машиной, применение которой улучшает качество теста.

А 61

(21) а2002 0130

(22) 12.07.2002

(51)⁷А 61В 17/56

(71)(72) Али-Заде Чингиз Али Ага оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ОСТЕОСИНТЕЗА ШЕЙКИ БЕДРЕННОЙ КОСТИ.

(57) Устройство для остеосинтеза шейки бедренной кости состоит из цельнометаллического внутрикостного фиксатора, сечение которого представляет собой двутавр с полками, наполненными дугообразными с наружной стороны. Фиксатор выполнен с заостренным концом со срезами с двух сторон и сквозными отверстиями по всей его поверхности. Преимуществом предложенного устройства является высокая прочность конструкции, атравматичность операции введения, высокие фиксационные способности, повышение стабильности фиксации, увеличивающейся со временем и сокращение сроков сращения перелома.

(21) а2004 0059

(22) 09.04.2004

(51)⁷А 61F 13/00; 105:00

(71)(72) Билалзаде Сахиб Якуб оглы (AZ)

(54) ФУНКЦИОНАЛЬНАЯ ПОВЯЗКА ДЛЯ ЧЕЛЮСТНО-ЛИЦЕВОЙ ОБЛАСТИ.

(57) Изобретение относится к медицине, а именно, к челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии, и может быть использовано при лечении опухолей сосудов. Задачей изобретения является обеспечение высокого сжимающего эффекта при лечении опухолей сосудов посредством простой в изготовлении лечебной повязки многократного использования. Поставленная задача решается тем, что в функциональной повязки для челюстно-лицевой области, состоящей из жесткой фиксирующей части с петлями и ремней, фиксирующая часть выполнена в виде пластмассовой выпуклой плоскости, на внешней стороне которой по ее периметру расположены выполненные из металла петли для проведения ремней, закрепляемых вокруг головы, причем выпуклая плоскость фиксирующей части выполнена округлой формы с тремя равноудаленно расположенными петлями, или четырехугольной формы с четырьмя расположенными по ее углам петлями, а пластмасса представляет собой стоматологический материал, полимеризующуюся при кипячении под давлением.

(21) а2003 0120

(22) 09.06.2003

(51)⁷А 61К 33/00

(71) Компания "ЙЕНИ-ТЕХ", Халилов Эльчин Нусрат оглы, Мусаев Алишир Вейс оглы, Кахраманова Халида Тофик кызы (AZ)

(72) Халилов Эльчин Нусрат оглы, Мусаев Алишир Вейс оглы, Кахраманов Наджаф Тофик оглы, Кахраманова Халида Тофик кызы, Ахмедов Валиаддин Нусрат оглы (AZ)

(54) ОБОГРЕВАЮЩЕЕ И ОБЕЗЗАРАЖИВАЮЩЕЕ СРЕДСТВО ДЛЯ НАФТАЛАНОВЫХ АППЛИКАЦИЙ.

(57) Изобретение относится к фармакопеи, а именно к лекарственным препаратам - обогревающим аппликациям на основе сырой нафталановой нефти. Задачей предполагаемого изобретения является расширение сырьевой базы лечебных аппликаций применением дегидротированного природного цеолита типа клиноптилолит с бактерицидными свойствами для пролонгированного обогрева в локальных участках суставов. Поставленная задача решается тем, что применяют дегидратированный цеолит типа клиноптилолита Айдагского месторождения в качестве обогревающего и обеззараживающего средства для нафталановых аппликаций.

(21) а2003 0232

(22) 10.11.2003

(51)⁷А 61К 35/08; А 61Р 35/00

(71) Азербайджанский Медицинский Университет, Алиева Тамилла Шамиль кызы, Фарамазов Абдулла Зехинулла оглы, Абдуллаев Надир Мамед оглы, Агаев Меджнун Ислам оглы, Алигулиев Рамазан Исмаил оглы (AZ)

(72) Алиева Тамилла Шамиль кызы, Фарамазов Абдулла Зехинулла оглы, Абдуллаев Надир Мамед оглы, Агаев Меджнун Ислам оглы, Алигулиев Рамазан Исмаил оглы (AZ)

(54) ТЕРМОТЕРАПЕВТИЧЕСКОЕ СРЕДСТВО ДЛЯ ЛЕЧЕНИЯ ГЛУБОКИХ ОПУХОЛЕЙ.

(57) Изобретение относится к медицине, а именно к фармакологии, к препаратам - минеральной воде, применимой при лечении глубоких опухолей и их метастазах. Задача изобретения состоит в использовании естественных лечебных свойств термальной минеральной воды "Дарыдаг" местного происхождения. Поставленная задача решается применением Дарыдагской минеральной воды в качестве средства для термотерапии и при лечении глубоких опухолей.

(21) a2003 0097

(22) 19.05.2003

(51)⁷A 61K 35/78, 29/00; A 61P 29/00

(71)(72) Сафаров Мугдат Гидаят оглы (AZ)

(54) СРЕДСТВО, ОБЛАДАЮЩЕЕ ПРОТИВО-ВОСПАЛИТЕЛЬНЫМ ДЕЙСТВИЕМ.

(57) Изобретение относится к области медицины и может быть использовано при лечении хронических воспалительных заболеваний. Задачей изобретения является создание противовоспалительного средства, обладающего простым составом, способностью повышать иммунитет и не имеющего побочного и токсического влияния. Данная задача решается тем, что средство, обладающее противовоспалительным действием, содержащее биологически активный компонент растительного происхождения и этиловый спирт, в качестве биологически активного компонента растительного происхождения содержит отвар корней осоки ложноострой и дополнительно - сахар при следующем соотношении компонентов, мас. %:

Отвар корней осоки ложноострой	70-75
96 %-ный этиловый спирт	5-7
Сахар	20-23

РАЗДЕЛ В

РАЗЛИЧНЫЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ

В 01

(21) a2004 0060

(22) 09.04.2004

(51)⁷B 01J 23/86; B 01D 53/86

(71) Институт Химических Проблем Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Литвишков Юрий Николаевич, Мурадова Пери Агагусейн кызы, Годжаева Наила Сабир кызы, Эфендиев Меджид Рамиз оглы, Джафарова Сусанна Абдулазиз кызы, Зульфугарова Сима Мамед кызы, Шакунова Нинель Владиславовна, Марданова Нелли Меджид кызы, Шейнин Виктор Ефимович (AZ)

(54) КАТАЛИЗАТОР ДЛЯ ОКИСЛЕНИЯ МОНООКСИДА УГЛЕРОДА.

(57) Изобретение относится к многокомпонентным оксидным катализаторам для очистки газо-воздушных смесей от примесей токсических компонентов, в частности для окисления монооксида углерода (CO) в нетоксичный продукт диоксид углерода (CO₂). Сущность изобретения в том, что катализатор для окисления монооксида углерода, включающий оксиды меди, кобальта, хрома, марганца, нанесенные на носитель на основе у-оксид алюминия, отличается тем, что носитель представляет собой предварительно сформированный слой у-оксид алюминия, полученный путем

гидротермальной обработки поверхности скрученной в спираль гофрированной алюминиевой фольги, при следующем соотношении компонентов, мас. %:

CuO	1,5-2,5
Co ₃ O ₄	1,0-2,0
CrO ₃	0,8-2,5
MnO ₂	1,5-2,6
γ-Al ₂ O ₃	остальное

Применение носителя данной конфигурации позволяет достичь более полного использования активной поверхности катализатора, и тем самым осуществить полную конверсию монооксида углерода при значениях объемной скорости потока 70000-110000 ч⁻¹, против 45000 ч⁻¹ или же при загрузках катализатора в реакционное пространство в 1,5-2 раза меньших, чем в сопоставляемом прототипе.

Изобретение может быть использовано для обезвреживания выхлопных газов автотранспорта, технологических выбросов теплоэлектроцентралей (ТЭЦ), а также предприятий нефтеперерабатывающей и нефтехимической промышленности.

В 22

(21) a2003 0079

(22) 22.04.2003

(51)⁷B 22F 3/02

(71) Азербайджанский Технический Университет (AZ)

(72) Мамедов Ариф Тапдыг оглы, Иманова Рада Араз кызы (AZ)

(54) СПОСОБ ИЗГОТОВЛЕНИЯ ПОРОШКОВЫХ ИЗДЕЛИЙ.

(57) Изобретение относится к области порошковой металлургии, в частности к способу изготовления спеченных изделий и может быть использовано при изготовлении деталей ответственного назначения. Задачей изобретения является повышение плотности и механических свойств порошковых материалов, синтезируемых из смесей твердого и мягкого компонентов. Поставленная задача достигается тем, что в способе изготовления порошковых изделий, включающем приготовление порошковой шихты, засыпку ее в пресс-форму, теплое прессование и последующее спекание заготовок в атмосфере эндотермического газа, теплое прессование проводят в условиях прогрева шихты при температуре 200-240°С, а матрицу пресс-формы нагревают до температуры 170-190°С.

(21) a2003 0080

(22) 22.04.2003

(51)⁷B 22F 3/02; C 22C 1/04

(71) Азербайджанский Технический Университет (AZ)

(72) Мамедов Ариф Тапдыг оглы, Иманова Рада Араз кызы (AZ)

(54) ШИХТА ДЛЯ ПОЛУЧЕНИЯ КОМПОЗИЦИОННОГО СПЕЧЕННОГО МАТЕРИАЛА НА ОСНОВЕ ЖЕЛЕЗА.

(57) Шихта для получения композиционного спеченного материала на основе железа относится к области порошковой металлургии, в частности к составу шихты, используемой для получения композиционного спеченного материала и изделий из него, и может быть применена при изготовлении деталей ответственного назначения. Предлагаемая шихта содержит порошок железа и порошок стали. Новым в шихте является использование в составе шихты порошка стали марки Ст45 при следующем соотношении компонентов, мас. %.

Порошок стали марки Ст45	50-70
--------------------------	-------

Порошок железа	остальное
----------------	-----------

причем крупность порошка стали составляет менее 200 мкм, а крупность порошка железа менее 100 мкм при отношении крупности порошка стали и крупности порошка железа в пределах 1,5:1-3:1. В случае применения предложенной шихты повышаются плотность и механические свойства спеченного материала и снижается его стоимость по сравнению с прототипом.

В 44**(21) 99/001333****(22) 04.05.1999****(51)⁷ В 44С 1/10, 1/24, 5/00****(71)(72) Алаи Себа Самед оглы (AZ)****(54) СПОСОБ ИЗГОТОВЛЕНИЯ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ИЗОБРАЖЕНИЯ.**

(57) Изобретение относится к области создания художественных произведений, изделий и украшений из плотных материалов, а именно, из синтетических материалов для изготовления художественного декора одежды, картин и предметов оформления интерьеров и может быть использованы в текстильном производстве, ковроткачестве и декоративном производстве. Задачей изобретения являются создание узора на текстиле с высоким уровнем декоративного эффекта и повышение качества и надежности крепления узора на изделии. Задача решена тем, что сначала составляют эскиз рисунка на бумаге, затем переносят его на основу из ткани выжиганием, далее на основной фон наклеивают отдельные декоративные элементы, вырезанные из однородной ткани по дополнительному эскизу в требуемых местах по замыслу художника и прессуют, а после прессования края отдельных элементов закрепляют выжиганием для получения плоской поверхности, причем для получения картин на верхнем слое рисунка дополнительно производят живописную или графическую работу, затем картину помещают под стекло. Задача решена еще тем, что в способе изготовления художественного изображения на однослойной основе изделия с последующим выжиганием сначала составляют эскиз рисунка на бумаге, а затем

через бумагу переносят эскиз на основу из ткани выжиганием.

В 65**(21) а2003 0217****(22) 29.10.2003****(51)⁷ В 65В 7/02, 51/10****(71)(72) Гулиев Махир Аббас оглы (AZ)****(54) СКЛЕИВАЮЩАЯ УСТАНОВКА.**

(57) Изобретение относится к машиностроительному производству, в частности, к упаковочным оборудованьям, предназначенных для склеивания на производственных предприятиях, наполненных полиэтиленовых мешков. Задача изобретения - создание склеивающей установки простой конструкции, с высокой производительностью, экономически выгодной и отвечающий требованиям безопасности при склеивании наполненных мешков. Задача решена тем, что склеивающая установка, согласно изобретения, состоит из установленных в корпусе неподвижной и подвижной осей, при этом последняя жестко соединена с установленным по центру корпуса штоком, имеющим возможность перемещаться под давлением воздуха, поступающего через верхние и нижние его отверстия, неподвижная ось проходит через узел пересечения больших металлических пластин, подвижная же через узел пересечения малых пластин, причем оба узла соединены пружиной, а свободные концы малых пластин шарнирно соединены со свободными концами больших пластин, нижние концы которых закреплены на оппозитно расположенных профилях, где согласно изобретения, на одном из профилей установлен перфорированная воздухо-вдувающая труба, а на другом нагревательный провод, а с приемной стороны профилей смонтированы складывающиеся пластины.

В 66**(21) а2002 0168****(22) 12.09.2002****(51)⁷ В 66D****(86) PCT/EP 01/01613 14.02.2001****(87) WO 01/64573 07.09.2001****(71) WIRTH MASCHINEN UND BOHRGERATE-FABRIK GMBH (DE)****(72) Хайнрикс, Peter; Хайнрикс, Albrecht (DE)****(74) Мамедова Б.А. (AZ)****(54) ПОДЪЕМНЫЙ МЕХАНИЗМ.**

(57) Предложенный подъемный механизм включает в себя установленный с возможностью вращения, барабан для наматывания тягового органа, выполненный с возможностью приведения во вращение, по меньшей мере, одним приводом вращения, состоящим из вращательного приводного двигателя, действующего через, по меньшей мере, один механизм переключения на барабан. По меньшей мере, один привод вращения

по отношению к оси вращения барабана расположен рядом с барабаном таким образом, что барабан и привод вращения, по меньшей мере, частично перекрываются в проекции перпендикулярно оси вращения барабана.

РАЗДЕЛ С

ХИМИЯ И МЕТАЛЛУРГИЯ

С 01

(21) а2003 0071

(22) 15.04.2003

(51)⁷С 01В 39/38

(71) **Институт Химических Проблем Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)**

(72) **Велиева Ирада Магомед кызы, Елчиев Яшар Меджид оглы, Самедов Хасай Рагим оглы (AZ)**

(54) **СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ЦЕОЛИТА ТИПА ZSM-5.**

(57) Изобретение относится к области цеолитов, в частности к способу получения цеолита типа ZSM-5. Предлагается способ получения цеолита типа ZSM-5, включающий смешение силикагеля, вулканического пепла Джейранчельского месторождения, воды, двухатомного спирта и гидроксида натрия, получение реакционной смеси с мольным соотношением SiO₂/Al₂O₃ пределах 19÷21 и рН=10-13, кристаллизацию с одновременной термоактивацией в гидротермальных условиях, выдерживание в герметичном автоклаве в условиях кристаллизации и термоактивации при температуре 175-220°С в течение 120-216 часов, или при комнатной температуре в течение 19-20 часов с последующей выдержкой при температуре 200-220°С в течение 96-144 часов, дальнейшее отделение твердой фазы, промывку целевого продукта и сушку при температуре 50-70°С в течение 24 часов. Сущность изобретения заключается в том, что химический состав вулканического пепла, содержащего кремний, алюминий, щелочной металл и катионы активных металлов Ti⁴⁺, Mn²⁺, Fe³⁺ позволяет на базе дешевого природного сырья получить ценный цеолит типа ZSM-5 со степенью кристалличности 98-100%.

С 05

(21) а2003 0135

(22) 23.06.2003

(51)⁷С 05F 11/00

(71) **Институт Земледелия и Агротехники Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)**

(72) **Исаева Фарид Гаджи-ага кызы, Баширов Рашидат Исмаил оглы, Бабаев Магеррам Пир-**

верди оглы, Джумшудова Наиба Иса кызы (AZ)

(54) **КАТАЛИЗАТОР РАЗЛОЖЕНИЯ РАСТИТЕЛЬНОЙ МАССЫ.**

(57) Изобретение относится к сельскому хозяйству, в частности к химическим средствам ускоряющим разложение растительной массы в процессе получения органического удобрения. Задачей изобретения является расширение ассортимента катализаторов разложением растительной массы. Поставленная задача решается применением в качестве катализатора разложения растительной массы Аэрофлот бутиловый-СК [Дибутилдитиофосфата калия (C₄H₉O)₂PSSK, основные примеси: сульфиды, сульфаты, тиосульфаты, карбонаты калия и натрия, пентасульфид фосфора]. Предлагаемый новый катализатор обладает высоким разлагающим действием и не оказывает отрицательного действия на урожайность и качество сельскохозяйственных культур.

С 10

(21) а2003 0137

(22) 25.06.2003

(51)⁷С 10D 1/18, 1/22

(71) **Национальная Академия Наук Азербайджанской Республики, Институт Химии Присадок имени акад. А.М. Кулиева (AZ)**

(72) **Фарзалиев Вагиф Меджид оглы, Аббасова Малахат Талат кызы, Бабаева Гюльшен Бала Ага кызы, Керимова Явер Мовсум кызы, Шахгельдиева Лейла Маис кызы (AZ)**

(54) **АНТИМИКРОБНАЯ ПРИСАДКА К НЕФТЯНЫМ ДИСТИЛЛЯТНЫМ ТОПЛИВАМ.**

(57) Предполагаемое изобретение относится к области нефтехимии, конкретно к защите нефтяных дистиллятных топлив (реактивных и дизельных) от микробиологического поражения, происходящего при их хранении, транспортировке и эксплуатации в условиях влажного тропического климата и может быть использовано в нефтяной и нефтехимической промышленности. Задачей предполагаемого изобретения является защита нефтяных дистиллятных топлив от микробиологического поражения. Поставленная задача решается применением в качестве антимикробной присадки α-фурил-β-нитроэтана, 0,01-0,1%-ная добавка которого обеспечивает полную и длительную защиту нефтяных дистиллятных топлив от микробиологического поражения.

(21) а2003 0127

(22) 17.06.2003

(51)⁷С 10M 101/01, 133/12, 133/14

(71) **Институт Химии Присадок имени академика А.М.Кулиева, Национальная Академия Наук Азербайджанской Республики (AZ)**

(72) Кязим-заде Али Кязим оглы, Нагиева Эльмира Али кызы, Мамедова Афаят Халил кызы, Мамедова Рахилия Амираслан кызы, (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ МНОГОФУНКЦИОНАЛЬНОЙ ПРИСАДКИ К СМАЗОЧНЫМ МАСЛАМ.

(57) Изобретение относится к области нефтехимии, конкретно, к способу получения многофункциональной присадки к смазочным маслам. Задачей изобретения является улучшение антикоррозионных, нейтрализующих моющих свойств смазочных масел. Поставленная задача достигается разработкой нового способа получения многофункциональной присадки к смазочным маслам. Сущность способа заключается в проведении конденсации алкилфенола с формальдегидом и аминокислотой, нейтрализацией продукта конденсации гидроксидом кальция и дополнительно проводят карбонатацию полученного продукта углекислым газом.

(21) а2003 0130

(22) 19.06.2003

(51)⁷С 10М 101/02, 135/02

(71) Институт Химии Присадок имени академика А.М.Кулиева, Национальная Академия Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Мустафаев Назим Пирмамед оглы, Кулиева Мелек Абдул кызы, Мусаева Белла Искендер кызы, Новоторжина Неля Николаевна, Касимова Гариба Аббасали кызы (AZ)

(54) МАСЛО ДЛЯ ГИДРАВЛИЧЕСКИХ ПЕРЕДАЧ.

(57) Изобретение относится к области нефтехимии, конкретно к маслам, предназначенным для гидравлических передач наземной и морской специальной техники. Задачей изобретения являются улучшение термоокислительной стабильности гидравлического масла и совместимости его с резиновыми уплотнителями гидравлической системы. Поставленная задача решается разработкой нового гидравлического масла с высокой термоокислительной стабильностью и хорошей совместимостью с резиновыми уплотнителями. Разработанное масло для гидравлических передач представляет собой базовую основу, состоящую из трансформаторного Т-1500 и турбинного Т-46 масел, взятых в соотношении 70:30 и пакета присадок, в %:

Антиокислительной-ионол	0,3-0,5
Антикоррозионной-сульфонатная присадка С-150	0,3-0,5
Депрессатора-вископлекс 5 309	0,3-0,5
Антипенной присадки ПМС-200А	0,001-0,002

Разработанное масло для гидравлических передач обладает высокой стабильностью против окисления, хорошо совмещается с резиновыми уплотнителями и может быть использовано в корабельной технике.

(21) а2003 0128

(22) 17.06.2003

(51)⁷С 10М 135/08, 135/20

(71) Институт Химии Присадок имени академика А.М.Кулиева, Национальная Академия Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Мустафаев Назим Пирмамед оглы, Мусаева Белла Искендер кызы, Кулиева Мелек Абдул кызы, Сафарова Мехпара Расул кызы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ПРОТИВОЗАДИРНЫХ ПРИСАДОК К СМАЗОЧНЫМ МАСЛАМ.

(57) Изобретение относится к области нефтехимии, конкретно к способам получения противозадирных присадок к смазочным маслам. Задачей изобретения является улучшение противозадирных свойств и повышение устойчивости к механической деструкции присадки к смазочным маслам. Поставленная задача решается разработкой нового способа получения противозадирной присадки осернением полухлористой серой при температуре 3-5°С низкомолекулярного сополимера изобутилена со стиролом мол. м. 400-700, с дальнейшим взаимодействием с этилксантогенатом калия при температуре 70-80°С в течение 7-8 часов. Полученная предложенным способом присадка значительно улучшает противозадирные свойства смазочных масел, а также обладает высокой стабильностью к механической деструкции.

С 12

(21) а2003 0231

(22) 06.11.2003

(51)⁷С 12М 1/00

(71)(72) Алиев Марат Алиф оглы, Меджидов Али Меджид оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ПОЛУЧЕНИЯ МЕТАНА ИЗ НАВОЗА ИЛИ РАСТИТЕЛЬНЫХ МАТЕРИАЛОВ.

(57) Изобретение относится к устройством для ферментативной переработки отходов сельского хозяйства, а именно к устройствам для получения метана из навоза или растительных материалов. Задача изобретения - упрощение конструкции устройства с увеличением его производительности по выходу биогаза. В устройство, содержащее емкость с патрубком для подвода субстрата, патрубками для отвода отработанного субстрата и газа, а также привод, дополнительно введена вращающаяся металлическая лопасть, расположенная в нижней части емкости перпендикулярно к ее стенкам.

С 23

(21) а2003 0050
(22) 10.03.2003
(51)⁷С 23F 13/00

(71) Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт «Гипроморнефтегаз» (AZ)

(72) Керимов Меджид Захид оглы, Сулейманов Багир Алекпер оглы, Салманлы Видади Амирхан оглы (AZ)

(54) АНОД ДЛЯ ЗАЩИТЫ ТРУБОПРОВОДОВ ОТ КОРРОЗИИ.

(57) Изобретение относится к конструкциям гальванических анодов, в частности к конструкциям анодов, применяемых для защиты трубопроводов от коррозионных разрушений, коррозионного охрупчивания и растрескивания. Задачей изобретения является создание более устойчивой конструкции гальванических анодов, обеспечения, надежной защиты от коррозии, коррозионного охрупчивания и растрескивания трубопроводов, увеличение полезно работающей части объема анодного сплава и исключение времени простоя трубоукладчика при укладке труб. Поставленная задача решается тем, что анод для защиты трубопроводов от коррозии, выполненный в виде браслета, состоящего из двух симметричных полуколец анодных сплавов, армированных двумя стальными полосами, пронизывающими тело анода, согласно изобретения, армирующие стальные полосы размещены в ¼ части толщины от внутренней поверхности сплава и к полосам приварен каркас из пяти стальных равноудалённых стержней.

узел поворота выполнен в виде двух поверхностей, одна из которых размещена неподвижно на устье в сальнике, а вторая подвижная, на днище, причем поворот полированного штока возможен в период контакта этих поверхностей.

(21) а2003 0199
(22) 25.09.2003
(51)⁷Е 21В 37/06

(71) «Булла-Дениз» Нефтегазодобывающее Управление (AZ)

(72) Шафиев Халиг Шамиль оглы, Агабалаев Сизур Нахмат оглы, Шамилов Валех Мамед оглы, Мамедов Камил Гудрат оглы, Ширинов Ахмед Муртуза оглы, Байрамов Эйюб Мамедали оглы (AZ)

(54) СПОСОБ БОРЬБЫ ПРОТИВ ПАРАФИНООТЛОЖЕНИЙ В ЛИФТОВЫХ ТРУБАХ.

(57) Изобретение относится к нефтяной промышленности, а именно к эксплуатации скважин, добывающих парафинистую нефть и может быть использовано против парафиноотложений в лифтовых трубах компрессорных и насосных скважин. Сущность изобретения заключается в том, что в лифтовые трубы закачивают состав, содержащий газоконденсат и метиловый спирт, способствующий интенсивному растворению парафина и предотвращающий образование кристаллов парафина, при соотношении компонентов, вес.%
Газоконденсат 90-95
Метиловый спирт 5-10
В промысловых условиях приготовленный состав дозаторным насосом дозами беспрерывно закачивают в рабочий агент компрессорной скважины.

РАЗДЕЛ E

СТРОИТЕЛЬСТВО, ГОРНОЕ ДЕЛО

E 21

(21) а2003 0251
(22) 11.12.2003
(51)⁷Е 21В 17/22, 19/00

(71)(72) Али-заде Вагиф Алекперович (AZ)

(54) ШТАНГОВРАЩАТЕЛЬ.

(57) Предлагаемое изобретение относится к нефтяному оборудованию и может быть использовано при добыче нефти на скважинах оборудованными станками-качалками со штанговыми глубинными насосами. Задачей изобретения является увеличение угла поворота полированного штока с одновременным уменьшением массовых характеристик штанговращателя. В штанговращателе, содержащем корпус с днищем и узлы захвата и поворота полированного штока, согласно изобретению, корпус снабжен винтовыми пазами для размещения в них вращающихся роликов, оси которых установлены в узле захвата полированного штока, а

РАЗДЕЛ F

МЕХАНИКА, ОСВЕЩЕНИЕ, ОТОПЛЕНИЕ, ДВИГАТЕЛИ И НАСОСЫ, ОРУЖИЕ И БОЕПРИПАСЫ, ВЗРЫВНЫЕ РАБОТЫ

F 04

(21) а2003 0233
(22) 11.11.2003
(51)⁷F 04В 47/02

(71)(72) Камилов Мирнаги Агасид оглы, Исаев Чингиз Гусейн оглы, Аливердиизаде Тале Керим оглы (AZ)

(54) СКВАЖИННЫЙ ШТАНГОВЫЙ НАСОС.

(57) Изобретение относится к области нефтедобычи, а именно эксплуатации скважин скважинными штанговыми насосами. Задачей изобретения является полное заполнение жидкостью цилиндра насоса, снабженного надежным нагнетательным клапаном и всасывающим клапаном шарового типа, установленного на нижнем

конце цилиндра насоса, работающего в скважинах с низким динамическим уровнем. В известном устройстве, включающем в себя цилиндр, плунжер и состоящие из шарика и седла всасывающий и нагнетательный клапаны, причем седло снабжено отверстием цилиндрической формы, диаметр которого меньше диаметра шарика, седло всасывающего и нагнетательного клапанов выполнено двухступенчатым с нижней ступенью цилиндрической формы и верхней ступенью сферической формы с возможностью образования с поверхностью шарика в процессе его движения через верхнюю ступень, зазора с равноудаленными друг от друга поверхностями, при этом нижняя ступень седла всасывающего клапана снабжена конической пружиной и кольцевой канавкой, основание пружины размещено внутри кольцевой канавки, а ее вершина выступает над местом сочленения ступеней всасывающего клапана. Экономический эффект от использования изобретения будет получен за счет повышения производительности скважинного штангового насоса в скважинах с низким динамическим уровнем, путем принудительного открытия всасывающего клапана и полного заполнения жидкостью цилиндра насоса, а также увеличения межремонтного периода работы этих скважин за счет увеличения срока службы всасывающего и нагнетательного клапанов насоса, путем уменьшения износа шарика и седла этих клапанов при воздействии на них кавитационного процесса в жидкости.

РАЗДЕЛ G

ФИЗИКА

G 01

- (21) a2003 0131
(22) 09.06.2003
(51)⁷G 01B 7/06; G 01R 27/26
(71) Научно-Исследовательский Институт Геотехнологических проблем нефти, газа и химии, Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)
(72) Рамазанова Эльмира Мамед Эмин кызы, Алиев Рустам Талыб оглы, Рзаев Тельман Багадур оглы (AZ)
(54) СПОСОБ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ОБЪЕМНОГО СООТНОШЕНИЯ НЕФТИ И ЧИСТОГО ГРУНТА В НЕФТЕЗАГРЯЗНЕННОЙ ПОЧВЕ.

(57) Изобретение относится к измерительной технике и может быть использовано при очистке нефтезагрязненной почвы и контроле объемного соотношения составляющих различных двухкомпонентных диэлектрических смесей. Задача изобретения - повышение точности измерения диэлектрической проницаемости двухкомпонентной диэлектрической смеси и объемного соотношения составляющих компонентов, соответственно. Измеряются емкости конденсаторов

пустого, заполненного исследуемой смесью и наполовину заполненного смесью, наполовину воздушный зазор. Затем по амплитудам входных и выходных напряжений вычисляются последовательно диэлектрическая постоянная смеси и соотношение объемов составляющих компонентов.

- (21) a2003 0154
(22) 07.07.2003
(51)⁷G 01F 23/26
(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)
(72) Абдуллаев Иса Мадат оглы, Адыгезалов Вугар Сагиб оглы (AZ)
(54) ПРЕОБРАЗОВАТЕЛЬ БОЛЬШИХ ПЕРЕМЕЩЕНИЙ.

(57) Изобретение относится к контрольно-измерительной технике и может быть использовано для измерения перемещений, например в химической и нефтяной промышленности для измерения уровня химически активных жидкостей в сосудах, находящихся под влиянием. Задачей изобретения является расширение функциональной возможности преобразователя. Предлагается преобразователь, в котором возбуждающая и измерительная обмотки выполнены параллельно размещенными внутри металлической трубы, на которую надет подвижный элемент в виде короткозамкнутой обмотки, причем возбуждающая обмотка снабжена вдоль всей длины ферромагнитным сердечником. Технический эффект достигается тем, что расширена область применения обеспечением возможности герметизации катушки преобразователя внутри металлической трубы.

- (21) a2003 0178
(22) 31.07.2003
(51)⁷G 01G 7/02
(71)(72) Пашаев Ариф Мирджалал оглы, Аскеров Джахангир Джамал оглы, Эфендиев Орхан Зияддин оглы, Шахматов Игорь Евгениевич, Бабаев Махир Ашраф оглы, Мусаев Айдын Арастун оглы (AZ)
(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ИЗМЕРЕНИЯ ЛИНЕЙНЫХ УСКОРЕНИЙ, УГЛОВ ТАНГАЖА И КРЕНА ВОЗДУШНЫХ СУДОВ.

(57) Устройство содержит блок формирования сигналов линейных ускорений, углов и крена, блок электроники и вычислительный блок, установленные на общем основании, связанным с корпусом воздушного судна. Блок формирования сигналов линейных ускорений, углов тангажа и крена содержит три идентичных измерительных устройства магнитной левитации, одно из которых размещено на основании устройства, связанном с корпусом воздушного судна, а два других - установлены на грузовых маятниках, оси качания ко-

торых закреплены на основании устройства, причем плоскости качания маятников ориентированы соответственно вдоль продольной и поперечной осей воздушного судна. На осях качания маятников размещены потенциметрические датчики соответственно углов тангажа и крена. Выходы сигналов измерительных устройств магнитной левитации и датчиков углов тангажа и крена соединены с входами вычислительного блока, на выходе которого формируется сигнал продольного, вертикального, центробежного ускорений, углов гажа и крена.

(21) a2003 0113
(22) 03.06.2003
(51)⁷G 01N 21/78

(71) Бакинский Государственный Университет (AZ)

(72) Алиева Рафига Алирза кызы, Аббасзаде Гюльчин Гандам кызы, Чырагов Фамил Муса оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ФОТОМЕТРИЧЕСКОГО ОПРЕДЕЛЕНИЯ ВАНАДИЯ.

(57) Изобретение относится к области аналитической химии, и может быть использовано для определения ванадия(V) фотометрическим методом его в различных природных и промышленных объектах. Задачей изобретения является повышение чувствительности, избирательности и экспрессности способа фотометрического определения ионов ванадия(V). Поставленная задача достигается тем, что в способе фотометрического определения ванадия(V), включающем перевод его в окрашенное комплексное соединение с использованием органического реагента в качестве органического реагента используют 2,3,4-триоксифенилазо-5-сульфонафталин в присутствии цетилтриметиламоний бромида.

(21) a2003 0114
(22) 03.06.2003
(51)⁷G 01N 21/78

(71) Бакинский Государственный Университет (AZ)

(72) Алиева Рафига Алирза кызы, Гаджиева Севиндж Рафик кызы, Чырагов Фамил Муса оглы, Махмудов Камран Талыб оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ФОТОМЕТРИЧЕСКОГО ОПРЕДЕЛЕНИЯ МЕДИ.

(57) Изобретение относится к аналитической химии, и может быть использовано для определения меди(II) фотометрическим методом в различных природных и промышленных объектах. Задачей изобретения является повышение чувствительности и избирательности способа определения иона меди(II). Поставленная задача достигается тем, что в способе фотометрического определения меди(II), включающем перевод ее в окра-

шенное комплексное соединение с использованием органического реагента в качестве органического реагента используют 3-[2-гидрокси-3-сульфо-5-нитрофенилазо]пентадион-2,4 в присутствии дифенилгуанидина.

(21) a2003 0182

(22) 07.08.2003

(51)⁷G 01N 22/00

(71) Институт Физики Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Каджар Чингиз Овейс оглы, Мусаев Сахиб Аслан оглы, Мензелеев Марат Равелович (AZ)

(54) РАДИОСПЕКТРОМЕТР.

(57) Изобретение относится к области радиоспектроскопии и может быть использовано для исследований физических свойств веществ в газообразном состоянии. Задачей изобретения является повышение чувствительности радиоспектрометра. Задача решается тем, что, в радиоспектрометре, содержащем генератор СВЧ-сигнала, блок управления частотой, согласованную нагрузку, две волноводные камеры, соединенные по схеме балансного моста, смеситель, детектор СВЧ-излучения, усилитель, синхронный детектор и регистратор, согласно изобретения, волноводные камеры представляют собой, камеры со штарковскими электродами и радиоспектрометр дополнительно снабжен генератором модулирующих импульсов, подключенным к штарковским электродам волноводных камер и синхронному детектору.

(21) a2003 0141

(22) 30.06.2003

(51)⁷G 01N 30/48; B 01J 20/14

(71) Национальная Академия Наук Азербайджана, Институт Химии присадок имени академика А.М.Кулиева (AZ)

(72) Фарзалиев Вагиф Меджид оглы, Алиева Магизар Наджаф кызы (AZ)

(54) ТВЕРДЫЙ НОСИТЕЛЬ ДЛЯ РАЗДЕЛЕНИЯ ОРГАНИЧЕСКИХ СОЕДИНЕНИЙ В ПАРОФАЗНОЙ ХРОМАТОГРАФИИ.

(57) Изобретение относится к области аналитической химии, а именно, к применению твердых носителей для разделения органических соединений в парофазной хроматографии и может найти применение в хроматографическом анализе смеси органических соединений. Задача предполагаемого изобретения - расширение ассортимента универсальных твердых носителей для разделения органических соединений в парофазной хроматографии. Поставленная задача решается применением природного цеолита-диатомита Даш-Салахлинского месторождения в качестве твердого носителя (Азхром-АКИ). Предлагаемый твердый носитель по своей эффективности и разделительной спо-

способности не уступает известным, при этом существенно дешёв и доступен.

(21) а2003 0126

(22) 16.06.2003

(51)⁷G 01V 1/24, 1/37

(71)(72) Ахмедов Тофик Рашид оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ЭФФЕКТИВНЫХ СКОРОСТЕЙ СЕЙСМИЧЕСКИХ ВОЛН.

(57) Изобретение относится к сейсморазведке методом отраженных волн и может быть использовано для определения эффективных скоростей сейсмических волн. Задача изобретения - обеспечение массовых данных о скоростях сейсмических волн как по латерали, так и по вертикали, повышение достоверности скоростных данных геологической среды. Задача решена тем, что в способе определения эффективных скоростей сейсмических волн путем использования кинематических характеристик отраженных волн, согласно изобретения, вычисляют градиенты времени по годографам общей точки взрыва и общей глубинной точки с последующим определением эффективной скорости по формуле:

$$v_{эф} = \sqrt{\frac{X_{ц}}{(\Delta t / \Delta x)_{огт} \cdot t_{огт} + X_{ц} \left(\frac{\Delta t}{\Delta x}\right)_0^2}}$$

где $(\Delta t / \Delta x)_{огт}$ - градиент времени годографа общей глубинной точки на расстоянии $X_{ц}$ от начала координат;

$X_{ц}$ - расстояния центра базы суммирования Δx от начала координат;

$t_{огт}$ - время годографа общей глубинной точки на расстоянии $X_{ц}$ от начала координат;

$(\Delta t / \Delta x)_0$ - градиент времени годографа общей точки взрыва в начале координат;

Δx - база суммирования.

G 06

(21) а2003 0138

(22) 25.06.2003

(51)⁷G 06F 11/30; G 05B 23/02

(71)(72) Гаджиев Намик Джафар оглы, Набиев Расим Насиб оглы, Рамазанов Камаледдин Ширин оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ФИКСАЦИИ СОСТОЯНИЯ ПАРАМЕТРОВ РАДИОПЕРЕДАТЧИКОВ.

(57) Изобретение относится к области электроники и может быть широко использовано в системах, в которых требуется оперативный контроль динамических и статических параметров радиотехнических объектов аэропортов и обеспечение их отображения в виде, удобном для оператора. Задачей изобретения является

улучшение оперативности и эффективности контроля состояния параметров радиопередатчиков, а также ведение архива событий, связанных с аварийным режимом радиопередатчиков для объективного диагноза при конфликтных ситуациях.

Задача решена, что устройство для фиксации состояния параметров радиопередатчиков, согласно изобретения, содержит триггерную схему, двухвходовой и трехвходовой логические элементы, расширитель импульсов, управляющий счётчик, инвертор, резистор и элемент задержки, где S входы триггеров соединены к пороговым элементам, объединенные D входы триггеров соединены к выходу двухвходового логического элемента, объединенные C входы подключены к нулевой шине, выходы триггеров соединены с входами логического элемента, выход которого соединен с первым входом двухвходового логического элемента, второй вход которого соединен к выходу расширителя импульсов, подключенный также к C входу управляющего счётчика, выход которого подключен к инвертору, к выходу которого соединены вход резистора и элемент задержки, где выход резистора соединен с объединенными R входами триггеров, а выход элемента задержки соединен с R входом управляющего счетчика.

РАЗДЕЛ Н

ЭЛЕКТРИЧЕСТВО

H 01

(21) а2003 0150

(22) 07.07.2003

(51)⁷H 01L 31/04; C 08L 23/06, 27/16

(71) Институт Физики Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Рамазанов Магомедали Ахмед оглы, Исмаилов Айдын Абдуррагим оглы (AZ)

(54) ФОТОЛЮМИНЕСЦЕНТНЫЙ КОМПОЗИЦИОННЫЙ МАТЕРИАЛ.

(57) Изобретение относится к фоточувствительным материалам и может быть использовано в лазерной технике, как фоточувствительный материал для изготовления активного элемента. Задачей изобретения является повышение фотолюминесцентных свойств полимерных композиций. Поставленная задача достигается фотолюминесцентным композиционным материалом на основе термопластического полимера, содержащим в качестве термопластического полимера полиэтилен высокой плотности или поливинилиденфторид и дополнительно, в качестве наполнителя, сульфид кадмия, при следующем соотношении компонентов объемн. %:

Полиэтилен или поливинилиденфторид	70
Сульфид кадмия	30

- (21) a2003 0088
 (22) 01.05.2003
 (51)⁷H 01L 41/18, 41/22
 (71) Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики, Институт Радиационных Проблем (AZ)
 (72) Магеррамов Ариф Муса оглы, Нуриев Муса Абдулалли оглы, Садыхов Халыгверди Аллахверди оглы, Исмаилова Рафига Солтан кызы, Байрамов Мазахир Насреддин оглы (AZ)
 (54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ПЬЕЗОЭЛЕМЕНТОВ ИЗ КОМПОЗИЦИОННЫХ МАТЕРИАЛОВ.

(57) Изобретение относится к области пьезотехники и может быть использовано для получения чувствительных пьезоэлементов. Сущность способа заключается в смешении порошков полимера и пьезокерамики, термическом прессовании при температуре выше температуры плавления полимера, охлаждении полученной смеси до комнатной температуры и ее электротермической поляризации, причем, до электротермической поляризации пьезоэлементы подвергают вальцеванию в течение 12-15 минут при температуре на 15÷30 К ниже температуры плавления полимера. Заявленным способом получают пьезокомпозиционные материалы с улучшенной пьезочувствительностью.

- (21) a2003 0149
 (22) 07.07.2003
 (51)⁷H 01L 51/30
 (71) Национальная Академия Наук Азербайджанской Республики, Институт Физики (AZ)
 (72) Рамазанов Махамадали Ахмед оглы, Тагиева Октай Бахадир оглы, Тагиев Бахадир Гусейн оглы, Шахтагинский Магомед Габибулла оглы, Абушов Сайд Абуш оглы, Казымова Фатма Аллахверди кызы, Рамазанова Севда Джаваншир кызы (AZ)
 (54) ФОТОЛЮМИНЕСЦЕНТНЫЙ ПОЛИМЕРНЫЙ КОМПОЗИЦИОННЫЙ МАТЕРИАЛ.

(57) Изобретение относится к фоточувствительным материалам и может быть использовано в лазерной технике как фотолюминесцентный материал для изготовления активного элемента. Предлагается фотолюминесцентный полимерный композиционный материал, содержащий термопластический полимер полиэтилен высокой плотности (ПЭВП) или поливинилиденфторид (ПВДФ) и люминофор CaGa₂S₄:Eu при следующем соотношении компонентов (объем.%):

Полиэтилен высокой плотности (ПЭВП)	
или поливинилиденфторид (ПВДФ)	70-75
CaGa ₂ S ₄ :Eu	25-30

- H 04**
- (21) a2002 0222
 (22) 28.11.2002
 (51)⁷H 04B 9/00
 (71) Национальная Академия Наук Азербайджанской Республики, Институт Физики (AZ)
 (72) Рамазанов Махамадали Ахмед оглы, Тагиева Октай Бахадир оглы, Тагиев Бахадир Гусейн оглы, Шахтагинский Магомед Габибулла оглы, Абушов Сайд Абуш оглы, Казымова Фатма Аллахверди кызы, Рамазанова Севда Джаваншир кызы (AZ)
 (54) ФОТОЛЮМИНЕСЦЕНТНЫЙ ПОЛИМЕРНЫЙ КОМПОЗИЦИОННЫЙ МАТЕРИАЛ.

(57) Изобретение относится к технике оптической связи, к области импульсной и преобразовательной техники, и в частности может быть использовано в волоконно-оптических системах приема и передачи цифровой информации. Задачей изобретения является увеличение пропускной способности устройства для приема и передачи оптических сигналов путем обеспечения эффективного мультиплексирования и демultipлексирования оптических сигналов, за счет уплотнения длины волны и разделения каналов. Поставленная задача достигается тем, что в устройство для приема и передачи оптического сигнала, включающее блок передачи оптического сигнала, содержащий усилитель напряжения, второй излучающий диод, второй фотодетектор, генератор импульсов и второй компаратор, дополнительно введен блок приема оптического сигнала, состоящий из последовательно соединенных первого излучающего диода, оптического усилителя, демultipлексора, первого фотодетектора, первого компаратора и коммутатора, а в блок передачи оптического сигнала дополнительно введены оптический коммутатор, блок выборки сигнала, третий излучающий диод, мультиплексор, третий фотодетектор, регулятор уплотнения длины волны сигнала и схема совпадений, причем усилитель напряжения, второй излучающий диод, оптический коммутатор, второй фотодетектор, второй компаратор, блок выборки сигнала, третий излучающий диод, мультиплексор, третий фотодетектор соединены последовательно, выход генератора импульсов подключен к управляющему входу компаратора, второй вход которого соединен с регулятором уплотнения длины волны сигнала, первый выход компаратора через схему совпадений подключен к блоку выборки сигнала.

УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)
99/001333	B 44C 1/10 B 44C 1/24 B 44C 5/00	a2003 0105	A 01B 13/16	a2003 0136	A 01N 33/04	a2003 0166	A 01N 41/08
a2002 0130	A 61B 17/56	a2003 0113	G 01N 21/78	a2003 0137	C 10L 1/18	a2003 0168	B 66D
a2002 0222	H 04B 9/00	a2003 0114	G 01N 21/78		C 10L 1/22	a2003 0178	G 01G 7/02
a2003 0035	A 01B 3/36	a2003 0120	A 61K 33/00	a2003 0138	G 06F 11/30	a2003 0182	G 01N 22/00
a2003 0050	C 23F 13/00	a2003 0126	G 01V 1/24		G 05B 23/02	a2003 0199	E 21B 37/06
a2003 0057	A 21C 1/06		G 01V 1/37	a2003 0141	G 01N 30/48	a2003 0217	B 65B 7/02
a2003 0071	C 01B 39/38	a2003 0127	C 10M 101/01		B 01J 20/14		B 65B 51/10
a2003 0079	B 22F 3/02		C 10M 133/12	a2003 0149	H 01L 51/30	a2003 0231	C 12M 1/00
a2003 0080	B 22F 3/02	a2003 0128	C 10M 133/14	a2003 0150	H 01L 31/04	a2003 0232	A 61K 35/08
	C 22C 1/04		C 10M 135/08		C 08L 23/06		A 61P 35/00
a2003 0088	H 01L 41/18	a2003 0130	C 10M 135/20	a2003 0154	C 08L 27/16	a2003 0233	F 04B 47/02
	H 01L 41/22		C 10M 101/02	a2003 0158	G 01F 23/26	a2003 0251	E 21B 17/22
a2003 0097	A 61K 35/78	a2003 0131	C 10M 135/02	a2003 0159	A 01D 17/10		E 21B 19/00
	A 61K 29/00		G 01B 7/06	a2003 0160	A 01B 39/08	a2004 0059	A 61F 13/00
	A 61P 29/00	a2003 0135	G 01R 27/26	a2003 0165	A 01B 33/02		A 61F 105:00
		a2003 0136	C 05F 11/00	a2003 0166	A 01N 59/24	a2004 0060	B 01J 23/86
			A 01N 27/00		A 01N 57/14		B 01D 53/86

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки
A 01B 3/36	a2003 0035	A 61K 35/78	a2003 0097	C 08L 27/16	a2003 0150	G 01B 7/06	a2003 0131
A 01B 13/16	a2003 0105	A 61P 29/00	a2003 0097	C 10L 1/18	a2003 0137	G 01F 23/26	a2003 0154
A 01B 33/02	a2003 0160	A 61P 35/00	a2003 0232	C 10L 1/22	a2003 0137	G 01G 7/02	a2003 0178
A 01B 39/08	a2003 0159	B 01D 53/86	a2004 0060	C 10M 101/01	a2003 0127	G 01N 21/78	a2003 0113
A 01D 17/10	a2003 0158	B 01J 20/14	a2003 0141	C 10M 101/02	a2003 0130	G 01N 21/78	a2003 0114
A 01N 27/00	a2003 0136	B 01J 23/86	a2004 0060	C 10M 133/12	a2003 0127	G 01N 22/00	a2003 0182
A 01N 33/04	a2003 0136	B 22F 3/02	a2003 0079	C 10M 133/14	a2003 0127	G 01N 30/48	a2003 0141
A 01N 41/08	a2003 0166	B 22F 3/02	a2003 0080	C 10M 135/02	a2003 0130	G 01R 27/26	a2003 0131
A 01N 57/14	a2003 0166	B 44C 1/10	99/001333	C 10M 135/08	a2003 0128	G 01V 1/24	a2003 0126
A 01N 59/24	a2003 0165	B 44C 1/24	99/001333	C 10M 135/20	a2003 0128	G 01V 1/37	a2003 0126
A 21C 1/06	a2003 0057	B 44C 5/00	99/001333	C 12M 1/00	a2003 0231	G 05B 23/02	a2003 0138
A 61B 17/56	a2002 0130	B 65B 7/02	a2003 0217	C 22C 1/04	a2003 0080	G 06F 11/30	a2003 0138
A 61F 105:00	a2004 0059	B 65B 51/10	a2003 0217	C 23F 13/00	a2003 0050	H 01L 31/04	a2003 0150
A 61F 13/00	a2004 0059	B 66D	a2003 0168	E 21B 17/22	a2003 0251	H 01L 41/18	a2003 0088
A 61K 29/00	a2003 0097	C 01B 39/38	a2003 0071	E 21B 19/00	a2003 0251	H 01L 41/22	a2003 0088
A 61K 33/00	a2003 0120	C 05F 11/00	a2003 0135	E 21B 37/06	a2003 0199	H 01L 51/30	a2003 0149
A 61K 35/08	a2003 0232	C 08L 23/06	a2003 0150	F 04B 47/02	a2003 0233	H 04B 9/00	a2002 0222

УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)
U2002 0002	A 61H 21/00
U2003 0002	A 61B 17/58

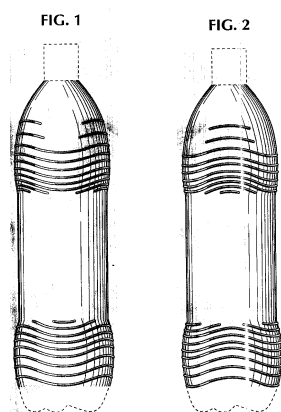
СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки
A 61B 17/58	U2003 0002
A 61H 21/00	U2002 0002

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ

(21) S2004 0002
(22) 09.01.2004
(51)⁷ 9-01
(71) PepsiCo Inc., a corporation of North Carolina (US)
(72) Christopher James Mero, Alex E. Gnann (US)
(74) Якубова Т.А. (AZ)
(54) БУТЫЛКА.

(57) Бутылка, характеризующаяся:
- составом композиционных элементов: горловина, плечики, цилиндрический корпус и основание;
- выполнением плечиков округло-выпуклой формы;
- наличием на плечиках рельефного декора в виде параллельных рядов кольцевых волнообразных углублений;
- наличием на корпусе широкого кольцевого углубления под этикетку;
- выполнением основания с углублениями;

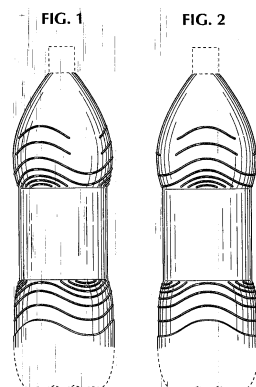
отличающаяся:
- наличием декора в нижней части корпуса под кольцевым углублением под этикетку;
- выполнением декора верхней части в виде шести параллельных рядов кольцевых волнообразных и двух верхних и двух нижних рядов прерывистых выгнутых углублений;
- выполнением декора в нижней части корпуса в виде семи параллельных рядов кольцевых волнообразных и двух верхних рядов прерывистых выгнутых углублений.

(21) S2004 0003
(22) 09.01.2004
(51)⁷ 9-01
(71) PepsiCo Inc., a corporation of North Carolina (US)
(72) Christopher James Mero, Alex E. Gnann (US)
(74) Якубова Т.А. (AZ)
(54) БУТЫЛКА.

(57) Бутылка, характеризующаяся:
- составом композиционных элементов: горловина, плечики, цилиндрический корпус и основание;
- выполнением плечиков куполообразной формы;

(31) 29/189.679
(32) 10.09.2003
(33) US

- наличием на плечиках рельефного декора;
- наличием на корпусе широкого кольцевого углубления с гладкой поверхностью под этикетку;

отличающаяся:
- выполнением декора верхней части в виде двух параллельных рядов кольцевых волнообразных углублений, выше которых два ряда выполнены прерывистыми выгнутыми углублениями, а ниже три с уменьшением радиуса кривизны к центру;
- выполнением декора нижней части как бы в продолжение верхней из трех выгнутых прерывистых с увеличивающимся от центра радиусом кривизны рядов и четырех параллельных рядов кольцевых волнообразных углублений.

(21) 99. 0046
(22) 04.05.1999
(51)⁷ 6-11, 6-12
(71)(72) Алан Себа Самед оглы (AZ)
(54) КОВЁР.

(57) Ковер, характеризующийся:
- изготовлением в прямоугольной форме;
- исполнением в центре серединного поля геля, завершившегося в верхней и нижней частях двумя губами;
- выполнением четырех медальонов малых размеров;

отличающийся:
- исполнением пространства за гелем и лягами без стилизованных украшений;

- контрастным исполнением бордюра в виде широкой и узких полос;
- обработкой краев ковра сачагами.

(21) S2003 0010

(22) 22.05.2003

(51)⁷ 25-01

(71)(72) Керимов Эльхан Керим оглы (AZ)

(54) ТРОТУАРНАЯ ПЛИТКА (ВАРИАНТЫ).

(57) Трогуарная плитка, характеризующаяся:

- квадратной формой изделия с размерами сторон 30x30 см, отличающаяся
- мозаичной лицевой поверхностью;
- цветовым решением, обусловленным цветом мрамора, гранита, щебня и пигмента, позволяющими получать изделия белого, серого, желтого, красного и зеленого цветов;
- использованием в качестве мелкого заполнителя щебня и строительного песка с модулем крупности не менее 3 мм;
- использованием в качестве крупного заполнителя щебня речного из горных пород, крошки мраморной и гранитной с модулем крупности 5-50 мм;
- наличием на тыльной стороне товарного клейма в виде квадрата по периметру плиты с выполнением в нем квадрата меньшей величины, повернутого на 45° с изображением прописной латинской буквы «М» и сплошных кружочков по углам обоих квадратов;
- 1-й вариант, под условным названием «Саде», характеризуется совокупностью вышеупомянутых признаков и отшлифованной лицевой поверхностью;

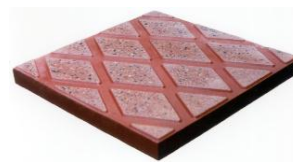

- 2-й вариант, под условным названием «Петек», характеризуется наличием мозаичного рельефного рисунка с выполнением поверхности рельефного рисунка отшлифованной;

- 3-й вариант, под условным названием «Пахлава», характеризуется наличием рельефного рисунка, образованного расположенными рядами по диагонали квадратов, смещенных относительно друг друга с выпол-

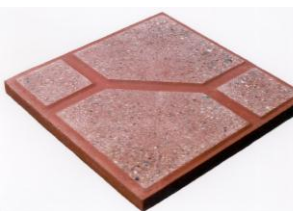
нением поверхности рельефного рисунка отшлифованной;

- 4-й вариант, под условным названием «Кирпич», характеризуется наличием рельефного рисунка, напоминающего кирпичную кладку с выполнением поверхности рельефного рисунка отшлифованной;

- 5-й вариант, под условным названием «Мейдан», характеризуется наличием отшлифованного рельефного рисунка в виде расположенных на 2-х противоположных углах квадратов, выступающих над обрамляющими их линиями, соединяющимися по диагонали со способностью композиционного построения отдельных плит в модули для получения более крупного рисунка;

- 6-й вариант, под условным названием «Шебеке», характеризуется наличием признаков, описанных в 5-м варианте с выполнением на 2-х других углах сегментов в 1/4 круга, выступающих над обрамляющими их линиями со способностью композиционного построения отдельных плит в модули для получения более крупного рисунка с выполнением поверхности рельефного рисунка отшлифованной;

- 7-й вариант, под условным названием «Шарг», характеризуется наличием на 2-х противоположных углах выступающих над обрамляющими их линиями квадратов, соединенных друг с другом дугами, исходящими из вершин и расходящихся к центру, и образующих между собой петлю со способностью композиционного построения отдельных плит в модули для получения

более крупного рисунка с выполнением поверхности рельефного рисунка отшлифованной.

УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер заявки	Индекс МКПО	Номер заявки	Индекс МКПО
S2004 0002	9-01	S99.0046	6-12
S2004 0003	9-01	S2003 0010	25-01
S99.0046	6-11		

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МКПО	Номер заявки	Индекс МКПО	Номер заявки
6-11	S99.0046	9-01	S2004 0003
6-12	S99.0046	25-01	S2003 0010
9-01	S2004 0002		

РАЗДЕЛ А

**УДОВЛЕТВОРЕНИЕ ЖИЗНЕННЫХ ПОТРЕБ-
НОСТЕЙ ЧЕЛОВЕКА**

А 01

(11) **i2004 0044** (21) **a2001 0212**
(51)⁷**A 01B 1/02; A 01B 33/06** (22) **20.12.2001**
(44) **01.10.2003**
(71)(72)(73) **Мамедов Турал Фикрет оглы (AZ)**
(54) **УСТРОЙСТВО ДЛЯ ОБРАБОТКИ ПОЧВЫ -
ШАГАЮЩАЯ ЛОПАТА.**

(57) Устройство для обработки почвы - шагающая лопата, содержащее тележку с платформой, на которой смонтирован электродвигатель с редуктором, набор рабочих элементов, включающий лопату с рукоятью, привод которых осуществляется от редуктора, рукоятку ручного перемещения тележки и блок, управления электродвигателя, отличающееся тем, что привод лопаты снабжен кулисным и кулачковым механизмами, взаимодействующими с рукоятью лопаты с возможностью ее осевого и углового перемещения и вращения относительно тележки, привод тележки снабжен, состоящим из ведущего диска с цевкой и креста, мальтийским механизмом, при этом кулиса кулисного и толкатель кулачкового механизмов выполнены заодно, паз кулачка выполнен с участками, параллельными и перпендикулярными рукояти лопаты, на рукояти выполнен незамкнутый продольный паз, переходящий в поперечный, лопата же с рукоятью, а кулачок с тележкой соединены с возможностью относительного перемещения.

(11) **i2004 0088** (21) **a2001 0059**
(51)⁷**A 01B 3/36** (22) **17.03.2001**
(44) **01.04.2003**
(71)(72)(73) **Алиев Курбан Иса оглы, Кулиев Гасан Юсиф оглы, Кузнецов Юрий Акимович, Искендеров Эльчин Барат оглы (AZ)**
(54) **СПОСОБ ГЛАДКОЙ ПАХОТЫ И ФРОНТАЛЬНЫЙ ПЛУГ.**

(57) 1. Способ гладкой пахоты, заключающийся в расчленении дернового слоя по линиям стенок отдельных пластов, их подрезании и оборота в собственные борозды, отличающийся тем, что по линиям стенок пластов нарезают борозды с удалением из них растительных остатков, ширина которых вверху больше, чем внизу и имеющих щели в нижней части борозд, а в нижних углах стыка смежных пластов из-за недореза лемехов осуществляются сколы почвы при обороте пластов навстречу друг-другу, а расстояние между сколом и скосом пласта меньше ширины пласта.

2. Фронтальный плуг, содержащий раму симметричные оппозитно установленные право- и левообра-

чивающие плужные корпуса с винтовыми отвальными поверхностями и заплужники, бороздоформирующие рабочие органы на их передней части, дисковые ножи и каток, отличающийся тем, что бороздоформирующие рабочие органы выполнены в виде симметричных отвальных микрокорпусов к дисковым ножам.

3. Фронтальный плуг, отличающийся тем, что соотношение глубины вспашки и расстояния от носка корпуса до носка заплужника изменяется от 1:1,10 до 1:2,0 при изменении глубины от минимальной до максимальной.

4. Фронтальный плуг, отличающийся тем, что каток, установленный позади плужных корпусов, имеет бочкообразную форму и захват, равный ширине захвата модуля.

(11) **i2004 0089** (21) **a2001 0057**
(51)⁷**A 01B 13/04, 17/00** (22) **17.03.2001**
(44) **28.02.2003**
(71)(72)(73) **Кулиев Гасан Юсиф оглы, Гусейнов Ибрагим Магомед оглы, Мамедов Намиг Музаффар оглы, Пашаев Вусал Али оглы, Гусейнов Эльбрус Джалал оглы, Кулиев Анар Гасан оглы, Искендеров Эльчин Барат оглы (AZ)**
(54) **УСТРОЙСТВО ДЛЯ ОБРАБОТКИ ПОЧВЫ И
ВНЕСЕНИЯ УДОБРЕНИЙ В ВИНОГРАДНИ-
КАХ.**

(57) 1. Устройство для обработки почвы и внесения удобрений в виноградниках, содержащее раму с навеской и опорными колесами, стойки с рыхлящими лапами, туковывсевающий аппарат и тукопровод, причем последние связанные боковыми стойками с рыхлящими лапами, отличающееся тем, что на раме в промежутках средних рыхлящих лап смонтирована плоскорежущая лапа, а относительно рамы лапы со стойками смонтированы ступенчатыми: на первой верхней ступени плоскорежущая лапа, в средней ступени боковая рыхлящая лапа с туковывсевающим аппаратом и тукопроводом, а на нижней ступени рыхлящая лапа, причем высота крепления боковой рыхлящей лапы со стойкой к раме равна 1,19 части высоты крепления плоскорежущей лапы со стойкой к раме, а высота средней рыхлящей лапы 1,38 части ее высоты крепления к раме.

2. Устройство по п.1, отличающееся тем, что средняя рыхлящая лапа расположена на линии продолжения лезвия ножа - по углу раствора плоскорежущей лапы, а боковая рыхлящая лапа на точке пересечения соответственно перпендикулярной линии, поднятой от носка средней рыхлящей лапы, и линии следа носка боковой рыхлящей лапы.

(11) i2004 0049
(51)⁷A 01C 9/06
(44) 01.04.2003
(71)(73) Гянджинский Государственный Университет (AZ)

(72) Бабаев Шахлар Махмуд оглы, Ахмедов Ахмед Микаил оглы, Рагимов Салим Карам оглы (AZ)

(54) ЗАХВАТЫВАЮЩЕЕ УСТРОЙСТВО ДЛЯ ПОСАДКИ ЛУКОВИЦ.

(57) Захватывающее устройство для посадки лукович, содержащее корпус с технологическими отверстиями, ось с возможностью поворота во втулке и имеющую жесткую связь с корпусом, к верхней части которой прикреплен лапка для захвата посадочного материала, при этом нижняя часть оси выполнена в виде колена с роликом и пружиной, отличающейся тем, что лапка выполнена из двух сегментообразных частей - подвижной и неподвижной относительно корпуса, причём подвижная часть имеет возможность сжиматься в сторону неподвижной части лапки посредством пружины, один конец которой закреплён к оси посредством кинематической связи винта конической формы расположенной в радиальном отверстии оси, в нижней части лапки установлена плита с отверстием в середине и имеющая жесткую связь с корпусом .

(11) i2004 0090
(51)⁷A 01C 23/02, A 01B 49/06
(44) 28.02.2003

(71)(73) Научно-Исследовательский Институт «Агроромеханика» (AZ)

(72) Кулиев Гасан Юсиф оглы, Агабейли Тахир Агахан оглы, Искендеров Эльчин Барат оглы, Джавадов Эльчин Магомед оглы, Фаталиев Хасил Камаледдин оглы, Аскерова Нармина Микаил оглы, Эйюбова Улвия Магеррам кызы (AZ)

(54) МАШИНА ДЛЯ ВНЕСЕНИЯ ФУМИГАНТОВ В ПОЧВУ.

(57) 1. Машина для внесения фумигантов в почву, включающая раму с навеской и опорными колесами, на которой смонтирован резервуар и коммуникаций подачи жидкости, последние содержат трубопровод с краном, дозатор порционной подачи жидкости, связанный трубопроводами распределения фумиганта с башмаками рыхлителей почвы, отличающаяся тем, что дозатор порционной подачи жидкости выполнен в виде ротора с симметрично расположенными на нем ячейками, которые соединены друг с другом промежуточным сообщающимся сосудом в виде полого двухстороннего кольца круглого сечения помещенного в неподвижный корпус жестко фиксируемого с ним двухсторонними прижимными флянцами.

2. Машина по п.1, отличающаяся тем, что неподвижный корпус дозатора связан с ротором двояко посредством двухсторонних прижимных крышек и двух-

сторонних прижимных флянцев, причём так, что прижимные крышки установлены с внешней стороны флянцев.

(11) i2004 0091
(51)⁷A 01G 1/00
(44) 28.02.2003

(71)(72)(73) Кулиев Вахид Шамхал оглы, Багиров Садыг Хады оглы, Кулиев Гасан Юсиф оглы, Мамедов Сиясат Зульфугар оглы, Искендеров Эльчин Барат оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ВЫРАЩИВАНИЯ ДЕРЕВЬЕВ НА ТРОТУАРАХ ДЛЯ ОЗЕЛЕНЕНИЯ УЛИЦЫ.

(57) Способ выращивания деревьев на тротуарах для озеленения улицы, включающий копку ямы, посадку дерева, формирование уклона присыпанной почвы под углом 10-12° относительно поперечно-горизонтальной плоскости дороги и уход за деревом, отличающийся тем, что со стороны дороги к яме укладывают бордюрный камень, у которого в нижней части вырезана щель в форме прямоугольного параллелепипеда, образующая проход к яме, причём дно щели образует уклон, стыкующийся и совпадающий с уклоном ямы.

A 23

(11) i2004 0027
(51)⁷A 23L 1/068
(44) 28.02.2003

(71)(72)(73) Зейналов Алим Мурсал оглы, Фаталиев Хасил Камаладдин оглы, Кулиев Гасан Юсиф оглы (AZ)

(54) ФРУКТОВЫЙ НАПИТОК.

(57) Фруктовый напиток, включающий разбавленный водой фруктовый концентрат и ароматизатор, отличающийся тем, что в качестве фруктового концентрата содержит концентрат восточной хурмы, *Diospiros kaki L.*, в качестве ароматизатора гераневое эфирное масло и, дополнительно, чайную соду при следующем соотношении компонентов, мас. %:

Концентрат восточной хурмы	10-13
Гераневое эфирное масло	0,01-0,015
Чайная сода	0,5-1,0
Вода	остальное

(11) i2004 0026
(51)⁷A 23N 5/00
(44) 28.02.2003

(71)(73) Азербайджанский Аграрно-Экологический Институт (AZ)

(72) Кулиев Гасан Юсиф оглы, Кулиев Вахид Шамхал оглы, Кулибеков Герай Мамай оглы,

Мовсумов Фахрадин Наджаф оглы, Кулиев Анар Гасан оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ОЧИСТКИ ОРЕХОВ.

(57) Устройство для очистки орехов, включающее кожух с воронкой и выгрузочным окном, закрепленный к корпусу с направителем ротор с лопастями, расположенные в станине дробилки и жестко смонтированные на приводном валу, сидящем на подшипниках, отличающееся тем, что ротор выполнен конической формы с дисковым основанием с радиально расположенными лопастями, а вершина ротора находится в воронке на приводном вертикальном валу ротора, проходящем через корпус и соединенным с шестерней, которая вместе с сателлитами и солнечным колесом образуют планетарный механизм, оси сателлитов неподвижно закреплены в корпусе, при этом солнечное колесо выполнено заодно со станиной дробилки, причем станина подвижно установлена на приводном валу с возможностью противоположного вращения относительно вращения ротора и представляет собой вертикально установленную цилиндрическую поверхность, вдоль образующей которой с внутренней стороны закреплены лопасти дробилки, а у основания станины выполнено выгрузочное окно, снабженное направителем массы.

А 24

(11) i2004 0095
(51)⁷А 24В 1/06, 1/08
(44) 28.02.2003

(21) a2001 0117
(22) 07.06.2001

(71)(72)(73) Мамедрагимов Нуруллах Ибрагимхалил оглы, Кулиев Гасан Юсиф оглы, Искендеров Эльчин Барат оглы, Мамедов Вафа Гаджи оглы, Мамедов Мамед Ахмед оглы (AZ)
(54) АППАРАТ ДЛЯ НАНИЗЫВАНИЯ ЛИСТЬЕВ ТАБАКА.

(57) 1. Аппарат для нанизывания листьев табака, включающий бесконечную цепь, подпружиненные иглодержатели, иглу, отличающийся тем, что бесконечная цепь снабжена шарнирно закрепленной на ветвях цепи площадкой с прорезью для свободного прохода иглы и с руслом для укладки, а также закрепленными симметрично прорези парой устройств зажима черешков, листьев, выполненных в виде подпружинного стержня с роликом вращения на нижнем конце и с жестко закрепленной лапкой прижима черешков листьев.

2. Аппарат по п.1, отличающийся тем, что устройство зажима черешков, листьев снабжено, соответственно в зонах укладки листьев и их схода конца иглы, на шнур профилированными дорожками подъема и опускания лапок прижима.

(11) i2004 0040
(51)⁷А 24D 3/06, 3/08, 3/10,
А 24D 3/14, 3/18

(21) a2001 0133
(22) 05.07.2001

(44) 01.10.2003

(71)(72)(73) Сарыев Эльдар Бахрам оглы (AZ)
(54) СИГАРЕТНЫЙ ФИЛЬТР «УНИКАЛ».

(57) 1. Сигаретный фильтр, содержащий пористый фильтрующий стержень цилиндрической формы, механический фильтр-инжектор, выполненный в виде двух полых цилиндров, соединенных перегородкой с конусными отверстиями и гемосорбент, отличающийся тем, что механический фильтр-инжектор выполнен в виде полого цилиндра с дном, на котором предусматривают конусные отверстия, и содержит две решетчатые перегородки, размещенные внутри полого цилиндра, причем между дном и перегородкой содержится зазор, а гемосорбент размещают в пространстве между перегородками.

2. Сигаретный фильтр по п.1, отличающийся тем, что дно механического фильтра-инжектора с отверстиями размещают со стороны табака или со стороны рта.

3. Сигаретный фильтр по пп.1,2, отличающийся тем, что по окружности боковой стенки дна содержит вентиляционные отверстия.

4. Сигаретный фильтр, содержащий пористый фильтрующий стержень цилиндрической формы, механический фильтр-инжектор с двумя полыми цилиндрами и гемосорбент, отличающийся тем, что наружный цилиндр механического фильтра-инжектора выполнен с решетчатым дном, а внутренний цилиндр содержит конусные отверстия на всей поверхности, причем гемосорбент размещают внутри внутреннего цилиндра.

5. Сигаретный фильтр по п.5, отличающийся тем, что гемосорбент размещают в пространстве между наружным и внутренним цилиндрами.

6. Сигаретный фильтр, содержащий пористый фильтрующий стержень цилиндрической формы, механический фильтр-инжектор и гемосорбент, отличающийся тем, что механический фильтр-инжектор содержит три слоя прессованного гемосорбента, причем каждый слой выполнен в виде круга с выступом и отверстиями, а между слоями имеет зазор.

7. Сигаретный фильтр по п.6, отличающийся тем, что содержит гранулированный гемосорбент.

8. Сигаретный фильтр по п.6, отличающийся тем, что содержит волокнистый гемосорбент.

А 61

(11) i2004 0082
(51)⁷А 61В 5/02
(44) 01.10.2003

(21) a2002 0075
(22) 17.04.2002

(71)(73) Рустамова Санубар Таги кызы (AZ)

(72) Рустамова Санубар Таги кызы, Мелик-Аббасова Элеонора Алиевна, Гасанова Аслан Исмаил оглы (AZ)

(54) ПРОГНОЗИРОВАНИЕ ГИПЕРТРОФИЧЕСКИХ ИЗМЕНЕНИЙ ПРАВОГО ПРЕДСЕРДИЯ СЕРДЦА.

(57) Прогнозирование гипертрофических изменений правого предсердия сердца, заключающееся в проведении электрокардиографического обследования, сравнения его результатов с результатами обследования пациентов, замера амплитуды зубца Р во II, III, а FV отведениях, отличающееся тем, что измеряют время внутреннего отклонения зубца Р во II стандартном отведении, определяя скорость подъема зубца Р во II стандартном отведении как частное от деления амплитуды зубца Р на время внутреннего отклонения зубца Р во II стандартном отведении по формуле

$$V_{\text{под.з.РII}} = \frac{\text{Амп.з.РII}}{t_{\text{вн.откл.з.РII}}}$$

где $V_{\text{под.з.РII}}$ - скорость подъема зубца Р во II стандартном отведении,

Амп.з.РII - амплитуда зубца Р во II стандартном отведении,

$t_{\text{вн.откл.з.РII}}$ - время внутреннего отклонения зубца Р во II стандартном отведении

и при значении скорости подъема зубца РII выше 0,38мм/0,01сек прогнозируют развитие гипертрофических изменений правого предсердия сердца.

(11) i2004 0081
 (51)⁷А 61В 17/22
 (44) 01.10.2003

(21) a2002 0076
 (22) 17.04.2002

(71)(73) Научно-исследовательский Институт Травматологии и Ортопедии Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Али-заде Чингиз Али Ага оглы, Аль-Хайсам Абдалла Махмуд Касем (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ВЫСКАБЛИВАНИЯ ТКАНЕЙ ИЗ КОСТНО-МОЗГОВОГО КАНАЛА.

(57) Устройство для выскабливания тканей из костно-мозгового канала, содержащее круглый стержень, щетинки на его рабочей части, съемную рукоятку отличающееся тем, что щетинки образуют конус с увеличением длина к наружной рабочей части стержня, расположены по опирали и выполнены металлическими и гибкими, рукоятка выполнена ступенчатообразной с квадратным углублением с одного из концов рукоятки, устройство снабжено чехлом, выполненным в виде трубки диаметром превышающим диаметр стержня со щетинками.

(11) i2004 0062
 (51)⁷А 61В 17/32
 (44) 01.10.2003

(21) a2002 0029
 (22) 19.03.2002

(71)(73) Азербайджанский Медицинский Университет (AZ)

(72) Гашимов Рамиз Гулам оглы, Бабаев Теймур Асад оглы, Хандагджи Усама Нахид, Яшин Валерий Александрович (AZ)

(54) УЛЬТРАЗВУКОВОЙ ХИРУРГИЧЕСКИЙ ИНСТРУМЕНТ.

(57) 1. Ультразвуковой хирургический инструмент, содержащий волновод, образованный цилиндрической и двумя коническими поверхностями, отличающийся тем, что волновод дополнен концентратором и третьей конической поверхностью, при этом цилиндрическая поверхность размещена между концентратором и сопряженными коническими поверхностями.

2. Инструмент по п.1, отличающийся тем, что диаметр d цилиндрической поверхности волновода выбирается в пределах от 12 до 20 мм, его длина l - из условия d/l в пределах от 0,4 до 0,5мм, длины сопряженных конических поверхностей и диаметры их наименьших поперечных сечений выбираются из условий, мм:

d/d_1 от 5,0 до 5,2; d_1/l_1 от 0,06 до 0,1;
 d_1/d_2 от 1,7 до 1,8; d_3/l_2 от 0,04 до 0,06;
 d_2/d_3 от 1,2 до 1,3; d_3/l_3 от 0,3 до 0,4;

где l_1 ; l_2 ; l_3 и d_1 ; d_2 ; d_3 - соответственно длины 1-го, 2-го и 3-го конических поверхностей волновода и диаметры их наименьших поперечных сечений.

(11) i2004 0042
 (51)⁷А 61К 7/16, 35/08;
 А 61Р 1/00

(21) a2002 0069
 (22) 15.04.2002

(44) 01.10.2003

(71)(73) Азербайджанский Медицинский Университет (AZ)

(72) Пашаев Чингиз Агакули оглы, Пашаев Ага Чингиз оглы (AZ)

(54) ПРИМЕНЕНИЕ КЕДАБЕКСКОЙ МИНЕРАЛЬНОЙ ВОДЫ ПРИ ЛЕЧЕНИИ ЗАБОЛЕВАНИЙ ПАРОДОНТА.

(57) Применение Кедабекской минеральной воды в качестве вяжущего средства при лечении заболеваний пародонта.

(11) i2004 0059
 (51)⁷А 61К 7/48
 (44) 01.10.2003

(21) 99/001612
 (22) 30.04.1999

(71)(73) Гамзаева Зарифа Кямилъ кызы (AZ)

(72) Гаджиева Хумар Атиф кызы (AZ)

(54) КОМПОНЕНТ КОСМЕТИЧЕСКИХ СРЕДСТВ.

(57) 1. Применение сопочной грязи в качестве питательно-отбеливающего компонента косметических средств.

2. Применение по п.1 жидкой фазы сопочной грязи.
3. Применение по п.1 сухой сопочной грязи.

(11) i2004 0060 (21) 99/001613
(51)⁷A 61K 7/48 (22) 06.07.1999
(44) 01.10.2003
(71)(73) Гамзаева Зарифа Кямилъ кызы (AZ)
(72) Гаджиева Хумар Атиф кызы (AZ)
(54) КОМПОНЕНТ ДЛЯ КОСМЕТИЧЕСКИХ СРЕДСТВ.

- (57) 1. Применение нафталаана в качестве питательно-го отбеливающего компонента для косметических средств.
2. Применение по п.1 рафинированного нафталаана.
3. Применение по п.1 белого нафталаана.

(11) i2004 0025 (21) a2001 0151
(51)⁷A 61M 5/00 (22) 03.08.2001
(44) 28.02.2003
(71)(73) Гусейнов Сахиб Ахмед оглы (AZ)
(72) Гусейнов Сахиб Ахмед оглы, Кадыров Айдын Вели оглы, Исаев Идаят Биалал оглы (AZ)
(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ВНУТРИПОЛОСТНОГО ВВЕДЕНИЯ КИСЛОРОДНОЙ СМЕСИ И СПОСОБ ЭВАКУАЦИИ ОТРАБОТАННОЙ ГАЗОВОЙ СМЕСИ.

- (57) 1. Устройство для внутриволостного введения кислородной смеси, содержащее полой цилиндрический корпус с подводимым каналом и отводящую трассу, связанную с электроотсосом, отличающееся тем, что на подводимом канале и на отводящей трассе установлены дозиметры, вентили-манометры, резервуары с трубками, причем входящие в резервуары трубки, расположенные ниже уровня, выходящие из резервуаров трубки выше уровня содержимого резервуаров, а на входящую трубку резервуара подводимого канала одет резиновый односторонний клапан.
2. Способ эвакуации отработанной газовой смеси из полости тела пациента за счет создания принудительного движения воздушного потока в отводящей трассе, связанной с системой отсоса, отличающийся тем, что вводимой кислородной смесью в брюшной полости создают давление циклического характера, и синхронизируют его с циклом дыхания работой вентиля и электроотсоса.

A 62

(11) i2004 0050 (21) a2002 0152
(51)⁷A 62D 1/00 (22) 14.08.2002
(44) 01.10.2003

(71)(73) Халилов Эльчин Нусрат оглы, Кахраманова Халида Тофик кызы, Гувалов Аббас Абдурахман оглы, Ахмедов Валияддин Нусрат оглы, Пашаев Мамед Расул оглы, Юзбашева Лала Назим оглы, Кулиев Шохрат Вели оглы, Компания «ЙЕНИ ТЕХ» (AZ)

(72) Халилов Эльчин Нусрат оглы, Кахраманова Халида Тофик кызы, Гувалов Аббас Абдурахман оглы, Ахмедов Валияддин Нусрат оглы, Пашаев Мамед Расул оглы, Юзбашева Лала Назим оглы, Кулиев Шохрат Вели оглы (AZ)
(54) ОГНЕТУШАЩИЙ ПОРОШКОВЫЙ СОСТАВ.

- (57) Огнетушащий порошковый состав на основе неорганической соли и добавки для текучести отличающийся тем, что в качестве неорганической соли содержит хлорид натрия, карбонат натрия, в качестве добавки для текучести - цеолитсодержащую породу Айдагского месторождения, и дополнительно содержит гидрофобную добавку - сиккатив, представляющий собой отход глубокой дистилляции нефти, высокодисперсную добавку - кварцевый песок, взятых при следующих соотношениях, мас. %:

Цеолитсодержащая порода	10-20
Сиккатив	0,5-1
Кварцевый песок	5-7
Неорганическая соль (хлорид натрия, карбонат натрия)	остальное

РАЗДЕЛ В

РАЗЛИЧНЫЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ

B 01

(11) i2004 0033 (21) 99/001619
(51)⁷B 01D 53/36 (22) 11.06.1998
(44) 02.07.2001
(71)(72)(73) Миргаванов Тофик Новруз Кули оглы (AZ)
(54) СПОСОБ ОЧИСТКИ СМЕСИ ГАЗОВ ОТ ОКСИДОВ АЗОТА.

- (57) Способ очистки смеси газов, содержащих оксиды азота, оксид углерода, в присутствии диоксида серы, и/или водяного пара, и/или кислорода, включающий их превращение в азот и диоксид углерода в присутствии Ni-Cr-оксидного катализатора при повышенной температуре, отличающийся тем, что процесс ведут при температуре 250-500°С с объемной скоростью газа 10000-50000 ч⁻¹ на оксидном Ni-Cr-Fe катализаторе.

- (11) i2004 0083 (21) a2001 0041
 (51)⁷В 01F 17/54; С 09К 7/12 (22) 16.02.2001
 (44) 01.10.2003
 (71)(73) Азербайджанская Сельскохозяйственная Академия (AZ)
 (72) Мустафаев Рауф Мамед оглы, Кулиева Лалазар Гасан кызы, Исмаилов Наби Меджид оглы, Гурбанов Гулу Баба оглы, Аскеров Фазиль Гейдар оглы (AZ)
 (54) ЭМУЛЬГАТОР НЕФТЯНЫХ ЭМУЛЬСИЙ И ЭМУЛЬГИРУЮЩИЙ СОСТАВ.

(57) Кремнеорганические соединения 1-органокси-3-(3-метилдиорганилсилилаллокси)-пропан-2-олы общей формулы

R₁: -CH₃, -H, -COCH₃

R₂: -(CH₂)₄, -C₆H₅, -iC₃H₇

в качестве эмульгаторов нефтяных эмульсий.

2. Эмульгирующий состав, содержащий эмульгатор нефтяных эмульсий, морскую воду, отличающийся тем, что дополнительно содержит нефть или нефтепродукты, а в качестве эмульгатора нефтяных эмульсий содержит кремнеорганические соединения 1-органокси-3-(3-метилдиорганилсилилаллокси)-пропан-2-олы общей формулы

R₁: -CH₃, -H, -COCH₃

R₂: -(CH₂)₄, -C₆H₅, -iC₃H₇,

при следующем соотношении компонентов (объем, %):

эмульгатор	0,1-1,5
морская вода	80-30
нефть или нефтепродукты	18,5-69,9

- (11) i2004 0032 (21) a2001 0177
 (51)⁷В 01J 21/00, 37/00, 37/24 (22) 19.10.2001
 (44) 28.02.2003
 (71)(73) Институт Нефтехимических Процессов Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
 (72) Рустамов Муса Исмаил оглы, Сеидов Надир МирИбрагим оглы, Абдуллаев Ягуб Гидаят оглы, Ахмедов Сабир Мустафа оглы, Талыбов Автандиль Гусейнали оглы, Джаббаров Имран Аллахверди оглы, Рустамов Руфат Ашраф оглы, Ибрагимов Сахиль Иса оглы (AZ)
 (54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ КАТАЛИЗАТОРА ДЛЯ ОЛИГОМЕРИЗАЦИИ, ПОЛИМЕРИЗАЦИИ ОЛЕФИНОВ И АЛКИЛИРОВАНИЯ АРОМАТИЧЕСКИХ УГЛЕВОДОРОДОВ ОЛЕФИНАМИ.

(57) Способ получения катализатора для олигомеризации, полимеризации олефинов и алкилирования ароматических углеводородов олефинами, взаимодействием металлического алюминия с хлорсодержащим углеводородом в присутствии инициатора при температуре, отличающийся тем, что в качестве хлорсодержа-

щего углеводорода используют симметричные хлорсодержащие углеводороды: дихлорэтан или дихлорэтилен; тетрахлорэтан; гексахлорэтан; а в качестве инициатора: бензил хлористый или изопропил хлористый, изобутил хлористый; четыреххлористый углерод; катализатор в составе карбонилированного хлористого алюминия и взаимодействие осуществляют при их массовом соотношении 1-1,3:30-40:1-2,0 и температуре 75-85°С.

РАЗДЕЛ С

ХИМИЯ И МЕТАЛЛУРГИЯ

С 02

- (11) i2004 0046 (21) a2002 0091
 (51)⁷С 02F 1/40 (22) 03.05.2002
 (44) 01.10.2003
 (71)(72)(73) Кенгерли Асиф Джалал оглы, Мирзоева Гюльнара Сардар кызы (AZ)
 (54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ОЧИСТКИ ЖИДКОСТИ ОТ НЕФТИ И НЕФТЕПРОДУКТОВ.

(57) Устройство для очистки жидкости от нефти и нефтепродуктов, включающее резервуар, содержащий камеру приема исходной жидкости и камеру отстаивания, на дне каждой из которых расположены приямки для сбора механических примесей, желоб с отверстиями, расположенными в шахматном порядке, установленный на торцевой стенке камеры приема, блок сепарации, желоба для отвода нефти и нефтепродуктов в камеру для сбора нефти, системы трубопроводов для удаления нефти, нефтепродуктов, примесей и очищенной жидкости, отличающееся тем, что блок сепарации выполнен из двух частей, находящихся под углом 60° друг относительно друга, одна часть которого расположена в камере приема исходной жидкости, а другая в камере отстаивания, а также на выходе из резервуара установлена перегородка, соединенная со стенкой камеры отстаивания.

- (11) i2004 0063 (21) a2002 0020
 (51)⁷С 02F 1/40 (22) 05.03.2002
 (44) 01.10.2003
 (71)(73) НИ и ПДП «Су канал» Апшеронского Регионального Акционерного Водного Общества (AZ)
 (72) Баширов Фейруз Башир оглы, Мамедов Ахмед Ширин оглы, Мехманалиев Мусеиб Рафаддин оглы (AZ)
 (54) РАДИАЛЬНЫЙ ОТСТОЙНИК.

(57) Радиальный отстойник, содержащий наклонное дно и донную промывную галерею для гидравлической промывки, отличающийся тем, что отстойник обеспечен окружными напорными линиями, собира-

тельный канал с помощью заслонов разделен на секции, а на дне отстойника установлены направляющие донные стенки длиной, не превышающей 0,25-0,3 радиуса отстойника и выполненные клинообразной формы с уменьшением высоты в сторону промывной галереи, при этом в начальном сечении их высота равна 0,2-0,25 средней глубины воды в отстойнике.

С 04

(11) **i2004 0038** (21) **a2000 0230**
(51)⁷**C 04B 24/00; C 08L 95/00;** (22) **28.12.2000**
C 10C 3/00, 3/18

(44) **28.02.2003**

(71)(72)(73) **Алиев Али Муса оглы, Алиев Кямилъ Али оглы, Алиев Эльнур Али оглы, Алиев Ильяс Муса оглы, Османов Нариман Нейман оглы, Ахмедов Маис Мамед оглы, Расулов Ибрафил Расул оглы, Биннатов Алим Гияс оглы (AZ)**

(54) **СПОСОБ РЕГЕНЕРАЦИИ СТАРОГО АСФАЛЬТ-БЕТОНА И МОДИФИЦИРУЮЩАЯ ДОБАВКА ДЛЯ РЕГЕНЕРАЦИИ.**

(57) 1. Способ регенерации старого асфальтобетона, включающий нагрев гранулята с последующим введением модифицирующей добавки, отличающийся тем, что в качестве модифицирующей добавки используют смесь смолы пиролизной тяжелой и кубовых остатков дистилляции нафтеновых кислот в соотношении компонентов 1:0,25 в количестве 5-15% мас. от массы битума.

2. Модифицирующая добавка для регенерации старого асфальтобетона, содержащая смолу - носителя ароматики и ПАВ, отличающаяся тем, что в качестве смолы содержит смолу пиролизную тяжелую, а в качестве ПАВ - анионоактивный кубовый остаток дистилляции нафтеновых кислот в соотношении компонентов 1:0,25, взятую в количестве 5-15 мас.% от массы битума.

(11) **i2004 0051** (21) **a2002 0142**
(51)⁷**C 04B 26/04** (22) **25.07.2002**
(44) **01.10.2003**

(71)(73) **Гувалов Аббас Абдурахман оглы, Халилов Эльчин Нусрат оглы, Халилов Ясин Халаф оглы, Компания «ЙЕНИ-ТЕХ» (AZ)**

(72) **Гувалов Аббас Абдурахман оглы, Халилов Эльчин Нусрат оглы, Халилов Ясин Халаф оглы (AZ)**

(54) **ШПАКЛЁВКА.**

(57) 1. Шпаклёвка, включающая поливинилацетатную дисперсию, стабилизатор, карбонатный наполнитель и воду, отличающаяся тем, что она содержит в качестве наполнителя смесь мела с цеолитсодержащей породой, взятой при соотношении 1:3÷5 и дополнительно

содержит жидкое стекло при следующем соотношении компонентов, мас .%:

Поливинилацетатная дисперсия	6-7
Жидкое стекло	2-3
Сульфол	0,2-0,4
Мел	10-20
Цеолитсодержащая порода	50-60
Вода	остальное

2. Шпаклёвка по п.1, отличающаяся тем, что в качестве дисперсии она содержит акриловый сополимер при следующем соотношении компонентов, мас .%:

Дисперсия акрилового сополимера	6-7
Жидкое стекло	2-3
Сульфол	0,2-0,4
Мел	10-20
Цеолитсодержащая порода	50-60
Вода	остальное

(11) **i2004 0039** (21) **a2000 0224**
(51)⁷**C 04B 26/26; C 08L 95/00** (22) **19.12.2000**
(44) **30.10.2002**

(71)(72)(73) **Алиев Али Муса оглы, Алиев Кямилъ Али оглы, Алиев Эльнур Али оглы, Алиев Ильяс Муса оглы, Османов Нарман Нейман оглы, Расулов Ибрафил Расул оглы, Биннатов Алим Гияс оглы, Гасанов Шаир Наджмеддин оглы (AZ)**

(54) **АСФАЛЬТОБЕТОННАЯ СМЕСЬ.**

(57) Асфальтобетонная смесь, содержащая вязкий битум, минеральный материал и модифицирующую добавку, отличающаяся тем, что в качестве модифицирующей добавки содержит смолу пиролизную тяжелую при следующем соотношении компонентов, мас. %:

Вязкий битум	5,0-5,39
Смола пиролизная тяжелая	0,35-0,75
Минеральный материал	остальное

С 05

(11) **i2004 0045** (21) **a2002 0116**
(51)⁷**C 05B 1/02, 19/02** (22) **21.06.2002**
(44) **01.10.2003**

(71)(72)(73) **Самедов Мухтар Мамед оглы (AZ)**

(54) **СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ АММОНИЗИРОВАННОГО ГРАНУЛИРОВАННОГО СУПЕРФОСФАТА.**

(57) Способ получения аммонизированного гранулированного суперфосфата, включающий грануляцию порошкообразного суперфосфата при нейтрализации свободной кислотности аммиаксодержащей жидкостью и сушку, отличающийся тем, что в качестве аммиаксодержащей жидкости используют раствор состава (мас.%): (NH₄)₂SO₄-35-36, NH₄OH-7-8, H₂O-56-58 при соотношении порошкообразного суперфос-

фата к аммиаксодержащей жидкости в пределах 1:(0,25-0,35).

С 07

(11) i2004 0093 (21) a2002 0065
 (51)⁷С 07С 15/00 (22) 10.04.2002
 (44) 01.10.2003

(71)(73) Азербайджанский Государственный Научно-исследовательский Институт «Олефин» (AZ)

(72) Гусейнов Фаиг Омар оглы, Алигулиев Рамиз Мамед оглы, Садыхов Фикрет Мамед оглы, Абасов Ариф Имран оглы, Гасанов Ариф Ибадулла оглы, Касумов Касим Гасан оглы, Дамирчиев Вагиф Ахмедалы оглы, Ахундова Рафига Рза кызы (AZ)

(54) СПОСОБ ВЫДЕЛЕНИЯ ЧИСТОГО НАФТАЛИНА ИЗ НАФТАЛИНОВОЙ ФРАКЦИИ ТЯЖЕЛОЙ ПИРОЛИЗНОЙ СМОЛЫ.

(57) Способ выделения чистого нафталина из нафталиновой фракции тяжелой пиролизной смолы каталитической очисткой от непредельных углеводородов в присутствии каталитического комплекса, содержащего AlCl₃ и ароматические углеводороды, отличающийся тем, что каталитическую очистку проводят олигомеризацией непредельных углеводородов при температуре 60-70°С с дальнейшей ректификацией реакционной массы при температуре кипения нафталина и выделением чистого нафталина фильтрацией и последующей сублимацией, а каталитический комплекс дополнительно содержит дифенилоксид.

(11) i2004 0070 (21) 99/001635
 (51)⁷С 07С 31/10 (22) 22.06.1999
 (44) 01.10.2003

(71)(73) Институт теоретических проблем химической технологии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Нагиев Тофик Муртуза оглы, Зульфугарова Саадат Зульфугар кызы, Аббасов Адил Алмул оглы, Гасанова Лятифа Муслим кызы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ИЗОПРОПИЛОВОГО СПИРТА.

(57) Способ получения изопропилового спирта окислением пропана в присутствии катализатора типа фторзамещенных фенилпорфиринов Fe(III), при нагревании, отличающийся тем, что катализатор представляет собой перфтортетрафенил-порфирин Fe(III), нанесенный на А₂О₃, в качестве окислителя используют 20-25%-ый пероксид водорода с объемным соотношением пропан:пероксид водорода 1:1-3; процесс проводят при 180-260°С в газовой фазе.

(11) i2004 0031 (21) a2001 0168
 (51)⁷С 07F 9/165; (22) 04.10.2001
 С 08К 3/10, 3/30, 3/32

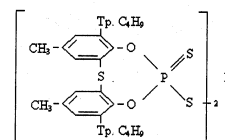
(44) 28.02.2003

(71)(73) Институт Нефте-Химических Процессов имени академика Ю.Мамедалиева Национальной Академии Наук Азербайджана (AZ)

(72) Насиров Физули Акпер оглы, Джанибеков Назиль Фазиль оглы, Мамедов Мамед Хуршуд оглы, Новрузова Фарида Мугбиловна, Маркова Евгения Ивановна (AZ)

(54) 2,2'-ТИО-БИС(О,О-4-МЕТИЛ-6-ТРЕТ-БУТИЛФЕНИЛ) ДИТОФОСФАТ НИКЕЛЯ ИЛИ КОБАЛЬТА В КАЧЕСТВЕ СТАБИЛИЗАТОРА ДЛЯ РЕЗИНОВОЙ СМЕСИ НА ОСНОВЕ БУТАДИЕН-СТИРОЛЬНОГО КАУЧУКА.

(57) 2,2'-тио-бис-(0,0-4-метил-6-трет-бутилфенил) дитиофосфат никеля или кобальта формулы

где М = Ni или Со в качестве стабилизатора резиновой смеси на основе бутадиен-стирольного каучука.

С 08

(11) i2004 0028 (21) a2002 0021
 (51)⁷С 08F 240/00 (22) 05.03.2002
 (44) 03.03.2004

(71)(72)(73) Рустамов Муса Исмаил оглы, Садыгов Фикрет Мамед оглы, Бабаев Абульфаз Исмаил оглы, Фархадова Гюлар Таги кызы, Кязимов Сабир Мамедали оглы, Ибрагимов Хикмет Джамал оглы (AZ)

(74) Мамедова Б.А. (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ НЕФТЕПОЛИМЕРНОЙ СМОЛЫ.

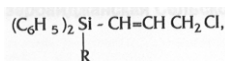
(57) 1. Способ получения нефтеполимерной смолы контактированием фракции С₅ с А1-содержащим катализатором, отличающийся тем, что контактирование проводят в присутствии простого эфира, при соотношении катализатор:эфир равном 1:(1÷3) и температуре 30-50°С.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что простым эфиром является диизопропиловый эфир.

3. Способ по п.1, отличающийся тем, что простым эфиром является диэтиловый эфир.

- (11) i2004 0084 (21) a2001 0042
 (51)⁷С 08L 27/06; С 08К 5/10 (22) 16.02.2001
 (44) 01.10.2003
 (71)(73) Азербайджанская Сельскохозяйственная Академия (AZ)
 (72) Мустафаев Рауф Мамед оглы, Кулиева Лалазар Гасан кызы, Исмаилов Наби Меджид оглы, Гурбанов Гулу Баба оглы, Аскеров Фазиль Гейдар оглы (AZ)
 (54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ПОЛИМЕРНОЙ КОМПОЗИЦИИ.

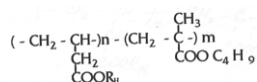
(57) Способ получения полимерной композиции, включающий сшивание полимеров сшивающими агентами, содержащими функциональные группы, отличающийся тем, что в качестве сшивающего агента используют дифенил (-3хлорпрен-1-ил) силан или дифенилбис (3-хлорпрен-1-ил) силан формул:

где R: -H, -CH=CHCH₂Cl.

- (11) i2004 0053 (21) a2002 0004
 (51)⁷С 08M 222/10, С 10M 145/38 (22) 11.01.2002
 (44) 01.10.2003
 (71)(73) Институт химии присадок Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
 (72) Ахмедов Аладдин Ислам оглы, Фарзалиев Вагиф Меджид оглы, Гамидова Джейхун Шафаят кызы, Джавадова Агигат Алишраф кызы, Шамил-заде Тамила Ибрафил кызы, Исмаилова Нелуфар Джамал кызы (AZ)
 (54) СОПОЛИМЕР АЛЛИЛНАФТЕНАТА С БУТИЛМЕТАКРИЛАТОМ В КАЧЕСТВЕ ВЯЗКОСТНОЙ ПРИСАДКИ К НЕФТЯНЫМ МАСЛАМ.

(57) Сополимер аллилнафтенатов с бутилметакрилатом общей формулы

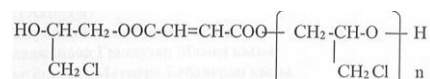
где R_n-радикал нафтенной кислоты, n=17-22, m=18-25 молекулярной массы 8000-10000 в качестве вязкостной присадки к нефтяным маслам.

С 09

- (11) i2004 0092 (21) a2002 0102
 (51)⁷С 09J 11/04, 129/02, (22) 23.05.2002
 С 09J 133/10, 133/16
 (44) 01.10.2003

- (71)(73) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский Институт «Олефин» (AZ)
 (72) Алигулиев Рамиз Мамед оглы, Баладжанова Гюллузар Мамед кызы, Адыгёзалова Мехпара Бабаверди кызы, Гараева Эсьмира Мустафа кызы (AZ)
 (54) ПОЛИМЕРНАЯ КОМПОЗИЦИЯ.

(57) 1. Полимерная композиция, содержащая сополимер стирола и α-(мет)акрилат-ω-оксипропиленгликоль, наполнитель, отличающаяся тем, что она дополнительно содержит отвердитель и антипиренолигооксихлорпропиленгликольмалеинаты общей формулы:

где n=5-10 в сочетании с SbO₃ при следующем соотношении компонентов: масс.ч.

Сополимер стирола и α-(мет)акрилат-ω-оксипропиленгликоля	100
Олигооксихлорпропиленгликольмалеинат	5-10
Sb ₂ O ₃	5-10
Наполнитель	0,1-0,5
Отвердитель	5-20

2. Полимерная композиция по п.1, отличающаяся тем, что в качестве наполнителя содержит мел, тальк, ZnO.
 3. Полимерная композиция по п.1, отличающаяся тем, что в качестве отвердителя содержит полиизоцианат.

С 10

- (11) i2004 0054 (21) a2001 0157
 (51)⁷С 10M 101/02, 125/10, (22) 09.08.2001
 С 10M 135/18, 137/14
 (44) 01.10.2003
 (71)(73) Институт Химии Присадок Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
 (72) Мустафаев Назим Пирмамед оглы, Кулиева Мелек Абдул кызы, Мусаева Белла Искендер кызы, Новоторжина Нелли Николаевна, Исмаилов Инглаб Паша оглы (AZ)
 (54) РАБОЧЕ-КОНСЕРВАЦИОННОЕ ТРАНСМИССИОННОЕ МАСЛО.

(57) Рабоче-консервационное трансмиссионное масло не минеральной основе, содержащее противозадирную, противоизносную, депрессорную и антипенную присадки, отличающееся тем, что оно в качестве депрессорной присадки содержит полимерную присадку полиметакрилатного типа Вископлекс 5-309 и дополнительно вязкостную полимерную присадку полиметакрилатного типа Вископлекс 2-670 и детергентно-диспергирующую присадку - коллоидную дисперсию карбоната и гидроксида кальция, стабилизированную

С 11

- (11) i2004 0043 (21) a2002 0117
 (51)⁷С 11В 1/10; А 61К 35/78 (22) 24.06.2002
 (44) 01.10.2003
 (71)(73) Азербайджанский Медицинский Университет(AZ); Bioil Ltd (AZ)
 (72) Керимов Юсиф Балакерим оглы, Исаев Джаваншир Иса оглы, Кязимов Гасан Азим оглы (AZ)
 (54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ОБЛЕПИХОВОГО МАСЛА.

(57) Способ получения облепихового масла, включающий экстрагирование жома облепихи растительным маслом, отделение экстракта прессованием и очистку масла фильтрованием, отличающийся тем, что облепиховое масло, полученное путем прессования воздушно-сухих плодов облепихи фильтруют под давлением, а затем проводят экстракцию растительным маслом жома и осадка, образовавшегося при фильтрации масла в соотношении (1-1,5):4 соответственно, при температуре 35-40°С.

С 23

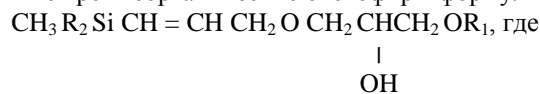
- (11) i2004 0064 (21) a2002 0119
 (51)⁷С 23F 11/12, 11/14; Е 21В 43/22 (22) 25.06.2002
 (44) 01.10.2003
 (71)(73) Институт Нефтехимических Процессов имени академика Ю.Г.Мамедалиева Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
 (72) Аббасов Вагиф Магеррам оглы, Алиева Лейлуфер Имран кызы, Мурсалов Низами Ибрагим оглы, Абдуллаева Эмиля Гамлет кызы (AZ)
 (54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ РЕАГЕНТА ДЛЯ ЗАЩИТЫ ОТ СЕРОВОДОРОДНОЙ КОРРОЗИИ И ПОДАВЛЕНИЯ РОСТА СУЛЬФАТВОСТАНАВЛИВАЮЩИХ БАКТЕРИЙ.

(57) Способ получения реагента для защиты от сероводородной коррозии и подавления роста сульфатвосстанавливающих бактерий на основе фракции α-олефинов C₈-C₂₀ от процесса олигомеризации этилена отличающийся тем, что фракцию α-олефинов C₈-C₂₀ эпоксируют при температуре 100-110°С в присутствии гидропероксида изопропилбензола в мольном соотношении 2:1 с участием гексакарбонила молибдена в течении 180 мин. с последующей конденсацией эпоксида моноэтаноламином при 40-45°С.

- (11) i2004 0085 (21) a2001 0043
 (51)⁷С 23G 11/04, 11/10 (22) 16.02.2001
 (44) 01.10.2003

- (71)(73) Азербайджанская Сельскохозяйственная Академия (AZ)
 (72) Мустафаев Рауф Мамед оглы, Кулиева Лалазар Гасан кызы, Исмаилов Наби Меджид оглы, Гурбанов Гулу Баба оглы, Аскеров Фазиль Гейдар оглы (AZ)
 (54) СПОСОБ ЗАЩИТЫ НЕФТЕПЕРЕРАБАТЫВАЮЩЕГО ОБОРУДОВАНИЯ ОТ СЕРОВОДОРОДНОЙ КОРРОЗИИ.

(57) Способ защиты нефтеперерабатывающего оборудования от сероводородной коррозии с использованием ингибиторов коррозии, содержащих кремнеорганические соединения, отличающийся тем, что в качестве кремнеорганических соединений используют непредельные кремнеорганические оксиэфиры формулы

R₁: -H, -CH₃, -COCH₃

R₂: -(CH₂)₄, -iC₃H₇, -C₆H₅

в смеси с 3%-ным раствором NaCl и нефти, насыщенной сероводородом, взятых в соотношении 1:1.

РАЗДЕЛ E

СТРОИТЕЛЬСТВО, ГОРНОЕ ДЕЛО

E 04

- (11) i2004 0072 (21) a2002 0090
 (51)⁷E 04H 9/02; E 02D 27/34; G 01V 1/00 (22) 03.05.2002
 (44) 01.10.2003
 (71)(73) Азербайджанский университет архитектуры и строительства; Алиев Тельман Хуршуд оглы (AZ)
 (72) Алиев Тельман Хуршуд оглы (AZ)
 (54) УСТРОЙСТВО СЕЙСМОИЗОЛЯЦИИ ЗДАНИЙ И СООРУЖЕНИЙ.

(57) Устройство сейсмоизоляции зданий и сооружений, содержащее средство сейсмоизоляции, размещенное между фундаментом и корпусом здания или сооружения, отличающееся тем, что к каждой из четырех сторон, а также снизу, к корпусу и сверху к фундаменту жестко закреплены соответственно постоянные магниты и электромагниты подковообразной формы, обращенные друг к другу одноименными полюсами с возможностью их отталкивания и создания между ними магнитной подушки при поступлении напряжения на электромагниты в момент появления сейсмических волн до возникновения главного толчка землетрясения, при этом сейсмодатчики, электромагниты которых через усилитель напряжения и триггер соединены к управляющему входу электронного ключа, ко второму входу которого подключен источник питания электромагнитов, а выход электронного ключа соединен к параллельно подключенным между собой об-

моткам электромагнита, установлены на глубине в грунте под фундаментом.

Е 21

(11) i2004 0075 (21) 99/001584
(51)⁷Е 21В 23/00 (22) 16.08.1999
(44) 01.10.2003

(71)(73) Аббасов Эльхан Меджид оглы (AZ)

(72) Аббасов Эльхан Меджид оглы, Гумбатов Гасан Гашим оглы, Алиев Исрафил Исмаил оглы, Насибов Садаи Мехти оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ЛИКВИДАЦИИ ПРИХВАТОВ КОЛОННЫ ТРУБ В СКВАЖИНЕ И УСТРОЙСТВО ДЛЯ ЕГО ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ.

(57) 1. Способ ликвидации прихвата колонны труб в скважине, заключающийся в периодическом возбуждении импульсивно действующей на колонну прихваченных труб выталкивающей силы за счет энергии, находящегося в скважине столба жидкости, отличающийся тем, что колонну труб выше зоны прихвата снабжают по длине несколькими гидроударниками, установленными на определенном расстоянии друг от друга, ниже которых устанавливают вибратор.

2. Устройство для ликвидации прихвата колонны труб в скважине, включающее корпус с рабочей полостью, узел фиксации, отличающееся тем, что устройство снабжено фиксированным снаружи относительно корпуса поршнем-бойком, выполненным в виде дифференциальной втулки.

(11) i2004 0077 (21) 99/001466
(51)⁷Е 21В 23/00 (22) 08.07.1999
(44) 01.10.2003

(71)(73) Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт «Гипроморнефтегаз» (AZ)

(72) Аббасов Эльхан Меджид оглы, Нуриев Нуру Буниад оглы, Алиев Исрафил Исмаил оглы, Насибов Садаи Мехти оглы, Ибадов Гахир Гусейн оглы (AZ)

(54) ГИДРАВЛИЧЕСКИЙ ВИБРАТОР.

(57) Гидравлический вибратор, включающий корпус, пружину, запорный орган, состоящий из поршня и седла, отличающийся тем, что запорный орган выполнен с поршнем в виде дифференциальной втулки обратного действия со сферической запорной поверхностью.

(11) i2004 0058 (21) 99/001566
(51)⁷Е 21В 29/00 (22) 13.09.1999
(44) 02.07.2001

(71)(73) Мамедов Камиль Гудрат оглы (AZ)

(72) Мамедов Камиль Гудрат оглы, Байрамов Эюб Мамедали оглы, Керимов Керим Сеид-рза оглы, Сарыев Садагат Кара оглы, Багиров Али Алисаттар оглы, Сеидов Мирджафар Мирали оглы

(73) Мамедов Камиль Гудрат оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ДЛЯ ПРОМЫВКИ ПЕСЧАНЫХ ПРОБОК СКВАЖИН.

(57) Состав для промывки песчаных пробок скважин, содержащий полиакриламид, гексарезерциновую смолу и коагулянт отличающийся тем, что в качестве коагулянта он содержит карбоксилметил-целлюлозу при следующем соотношении компонентов (вес. %):

Полиакриламид	0,3-0,5
Гексарезерциновая смола	0,5-1,0
Карбоксилметилцеллюлоза	0,1-0,3
Вода	остальное

(11) i2004 0029 (21) 99/001497
(51)⁷Е 21В 33/12 (22) 07.12.1999
(44) 31.10.2002

(71)(72)(73) Гурбанов Рахман Алискендер оглы, Гурбанов Гасан Гашим оглы, Гасанов Рамиз Алиш оглы, Керимов Керим Сеидрза оглы, Амиров Рагим Гюльяхмед оглы, Багиров Октай Тахмасиб оглы (AZ)

(54) ПАКЕР-ФРЕЗЕР.

(57) Пакер-фрезер, включающий герметизирующий элемент из вязко-пластичной массы, гидропривод, верхнюю и нижнюю раздвижные опоры с соответствующими сегментами и сегментодержателями, отличающийся тем, что столб вязко-пластичной массы блокирован снизу нижней неподвижной и прижат сверху верхней подвижной раздвижными опорами, причем сегменты обоих раздвижных опор зафиксированы в исходном положении пружинной в виде спирали, установленной по их наружной поверхности в спиральной канавке а размещены в эластичной обойме, имеющей соединение с сегментами через каждые 120°.

(11) i2004 0076 (21) a2000 0172
(51)⁷Е 21В 37/00 (22) 18.07.2000
(44) 01.10.2003

(71)(73) Аббасов Эльхан Меджид оглы (AZ)

(72) Сулейманов Алекпер Багир оглы, Аббасов Эльхан Меджид оглы, Алиев Исрафил Исмаил оглы, Насибов Садаи Мехти оглы, Ибадов Гахир Гусейн оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ОЧИСТКИ СКВАЖИН ОТ ПЕСЧАНОЙ ПРОБКИ.

(57) Устройство для очистки скважины от песчаной пробки, включающее корпус, обратный клапан, впускной клапан, пику, отличающееся тем, что оно снабже-

но эжекторным узлом, включающим распределительный переходник и съемное сопло, а впускной клапан, выполненный в виде поршня с радиальными щелевыми отверстиями, уплотнен относительно корпуса уплотнительным кольцом и зафиксирован в нем срезными винтами.

(11) i2004 0034 (21) 98/001094
(51)⁷Е 21В 43/00 (22) 05.05.1998
(44) 30.06.2000

(71)(73) Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт «Гипроморнефтегаз» (AZ)

(72) Сулейманов Алекпер Багир оглы, Мамедов Камиль Гудрат оглы, Бабаев Раван Джафар оглы, Байрамов Эюб Мамедали оглы, Ширинов Ахмед Муртуза оглы, Асадов Надир Бабахан оглы, Шафиев Халыг Шамиль оглы (AZ)

(54) СОСТАВ ДЛЯ ПРЕДОТВРАЩЕНИЯ ОТЛОЖЕНИЙ ПАРАФИНА НА ПОВЕРХНОСТИ НАСОСНО-КОМПРЕССОРНЫХ ТРУБ.

(57) Состав для предотвращения отложений парафина на поверхности насосно-компрессорных труб, содержащий водный раствор силиката натрия, отличающийся тем, что он дополнительно содержит карбоксилметилцеллюлозу и алкил-арил сульфонат при следующем соотношении компонентов, вес. %:

Карбоксилметилцеллюлоза	0,013-0,020
Алкил-арил сульфонат	0,083-0,130
Силикат натрия	остальное

(11) i2004 0037 (21) 99/001527
(51)⁷Е 21В 43/00 (22) 30.11.1999
(44) 29.12.2001

(71)(72)(73) Везиров Азад Муса оглы, Султанов Фуад Гусейнага оглы, Абдинов Вагиф Юнус оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ЭКСПЛУАТАЦИИ НЕФТЯНОЙ СКВАЖИНЫ.

(57) Способ эксплуатации нефтяной скважины заключающийся в монтаже устьевого оборудования, установки штангового скважинного насоса спущенного на лифтовых трубах в скважину, отличающийся тем, что герметизируют затрубное пространство на устье скважины, накапливая отсепарированный скважинным газовым сепаратором газ, измеряют его давление и направляют через обратный клапан установленный на лифтовых трубах на рассчитанной глубине, во внутрь лифтовых труб, тем самым азируя столб жидкости находящийся выше обратного клапана.

(11) i2004 0052 (21) a2002 0008
(51)⁷Е 21В 43/00 (22) 25.01.2002

(44) 01.10.2003

(71)(73) Нефтегазодобывающее управление «Бинагадинефть» (AZ)

(72) Алиев Ибрафил Исмаил оглы, Алиев Агалар Мамед оглы, Алиев Микаил Мамед оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ОДНОВРЕМЕННОЙ ЭКСПЛУАТАЦИИ ДВУХ ГЛУБИННОНАСОСНЫХ СКВАЖИН.

(57) Устройство для одновременной эксплуатации двух глубиннонасосных скважин, включающее станок-качалку и две канатные подвески одинаковой характеристики отличающиеся тем, что оно дополнительно снабжено траверсой с отверстиями под полированными штоками двух глубиннонасосных скважин, а в середине снабжено стержнем, соединяющим с клиновидным устройством верхней траверсы канатной подвески, при этом стержень расположен между двух скважин на равноудаленном расстоянии.

(11) i2004 0068 (21) a2000 0201
(51)⁷Е 21В 43/00 (22) 26.10.2000
(44) 01.10.2003

(71)(72)(73) Асланов Аскер Гусейн оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ПЕРИОДИЧЕСКОЙ ЭКСПЛУАТАЦИИ СКВАЖИН.

(57) Устройство для периодической эксплуатации скважин, включающее эксплуатационную колонну, поршень, гибкую связь, устьевой привод состоящий из редуктора, двигателя и ведомого вала, отличающееся тем, что поршень, на нижнем конце которого размещен клапан, верхним концом соединен с грузом, а по бокам размещены эластичные самоуплотняющиеся манжеты, соединен через груз и гибкую связь с устьевым приводом, а самоуплотняющиеся манжеты взаимодействуют с эксплуатационной колонной скважины, причем наружный диаметр самоуплотняющихся манжет в свободном состоянии на 1-2 мм меньше внутреннего диаметра эксплуатационной колонны, при этом длине хода поршня равна длине гибкой связи смотанной с ведомого вала устьевого привода.

(11) i2004 0080 (21) a2001 0103
(51)⁷Е 21В 43/00 (22) 24.05.2001
(44) 01.04.2003

(71)(73) Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт «Гипроморнефтегаз» (AZ)

(72) Керимов Меджид Захид оглы, Гусейнов Фазиль Ашраф оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ЭКСПЛУАТАЦИИ ФОНТАННЫХ СКВАЖИН.

(57) Способ эксплуатации фонтанных скважин, включающий применение однорядного лифта насосно-компрессорных труб, герметизацию устья фонтанной

арматурой, регулирование режима эксплуатации с помощью контрольно-измерительных приборов устьевым штуцером, отличающийся тем, что регулирование осуществляют путем установки на башмаке лифта глубинного регулятора давления, диаметр которого определяют по формуле:

$$d = d_i \sqrt{\frac{v_b}{v_i}}$$

где d_i - внутренний диаметр лифтовых труб, мм;

v_b - линейная скорость пластовой нефти (жидкости) в лифтовых трубах, м/с;

v_i - линейная скорость пластовой нефти (жидкости) в глубинном регуляторе давления, м/с

причем в расчетах отношение v_i/v_b принимают равным 0,03-0,04.

(11) i2004 0048

(51)⁷E 21В 43/11

(44) 01.10.2003

(71)(73) Нефтегазодобывающее Управление «АП-ШЕРОННЕФТЬ» (AZ)

(72) Сеидов МирДжафар МирАли оглы, Сафиев Иман Ганбар оглы, Мамедов Кямилль Гудрат оглы, Дадашев Магеррам Насир оглы, Бабаев Раван Джафар оглы, Ширинов Ахмед Муртуза оглы, Пашаев Юнис Паша оглы, Сеидов МирМехти МирДжафар оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ОЧИСТКИ НЕФТЯНЫХ СКВАЖИН ОТ ПЕСЧАНОЙ ПРОБКИ.

(57) Устройство для очистки скважины от песчаной пробки, состоящее из головки, корпуса, поршня, кожуха, телекопического патрубка, ствола с внешней винтовой нарезкой, приемного и нагнетательного клапанов, соединителя закрепленного к стволу, головки фрезы, фреза закрепленного к соединителю с отверстиями отличающиеся тем, что пружина расположена, между головкой фреза и фрезом с открытием головки фреза от соединителя и головки от корпуса, устройство разделено на три части.

(11) i2004 0069

(51)⁷E 21В 43/16

(44) 01.10.2003

(31) 2000100593

(32) 13.01.2000

(86) PCT/RU 00/00536 28.12.2000

(87) WO 01/75267 11.10.2001

(71)(72)(73) Подобед Виктор Сергеевич, Мартынов Евгений Яковлевич (RU)

(74) Эфендиев В.Ф. (AZ)

(54) СПОСОБ ДОБЫЧИ НЕФТИ.

(57) 1. Способ добычи нефти, включающий вскрытие системой добывающих и нагнетательных скважин продуктивного пласта и воздействие на него колеба-

ниями давления, возбуждаемыми погружными установками амплитудой, не превышающей усталостной прочности породы на растяжение, отличающийся тем, что, продуктивный пласт вскрывают на величину 50-80% его мощности, а колебания давления в виде акустического потока возбуждают в нефтяном пласте с помощью акустических скважинных устройств, которые погружают в нагнетательные скважины на глубину вскрытия пласта после того, как нагнетательные скважины заполнят нефтью и установят в них естественное пластовое давление и, которыми создают величину избыточного пластового давления, обеспечивающую расчетный дебит нефти и поддержание пластового давления на естественном уровне, при этом отбор нефти производят до падения давления не ниже давления насыщения и, по мере проработки пласта, осуществляют постепенный подъем скважинного устройства, а восстановление пластового давления осуществляют закачкой сухого газа в газовую шапку.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что элементом системы размещения скважин является равнобедренный треугольник, в центре которого размещают добывающую, а по вершинам - нагнетательные скважины.

(11) i2004 0030

(51)⁷E 21В 43/22

(44) 28.02.2003

(71)(72)(73) Курбанов Рахман Алиаскер оглы, Гасанов Рамиз Алиш оглы, Керимов Керим Сеид-ага оглы, Амиров Рагим Гюльахмед оглы, Багиров Октай Тахмасиб оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ОБРАБОТКИ ПРИЗАБОЙНОЙ ЗОНЫ СКВАЖИНЫ И УСТРОЙСТВО ДЛЯ ЕГО ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ.

(57) 1. Способ обработки призабойной зоны скважины, заключающийся в остановке скважины, спуске в нее соответствующего оборудования на насосно-компрессорных трубах, сообщением скважинного пространства с устьевым нагнетательным оборудованием, закачке в скважину технологической жидкости и запуске скважины через определенный промежуток времени, отличающийся тем, что запуск скважины осуществляется созданием глубокого всасывающего эффекта на продуктивный пласт, в отсутствие противодавления на него за счет предупреждения проникновения скважинной жидкости в насосно-компрессорные трубы при спуске скважинного оборудования, а при закачке и продавке технологической жидкости его проникновение в затрубное пространство.

2. Устройство для обработки призабойной зоны скважины, включающее устьевое оборудование, колонну насосно-компрессорных труб, пакер о нижних клапанном узлом и уплотняющим элементом из вязко-пластичной массы, отличающееся тем, что оно снабжено углом создания дренажного воздействия на продуктивный пласт, установленным над пакером и содержащим верхний клапанный узел однонаправлен-

ного действия, включающий внутренний корпус с каналами для ввода технологической жидкости в центральную линию и внешний корпус с каналами для вывода скважинной продукции в затрубное пространство, соединенных между собой диффузором, а клапанный увел в нижней части пакера выполнен двойным действием.

(11) i2004 0035
(51)⁷Е 21В 43/26
(44) 01.10.2001

(21) 98/001063
(22) 20.11.1997

- (71)(73) Кязимов Шукуралли Паша оглы, Аливерди-заде Тале Керим оглы (AZ)
(72) Кязимов Шукуралли Паша оглы, Аливерди-заде Тале Керим оглы, Мамедов Мубариз Рза оглы, Ширинов Ширин Гасан оглы, Петров Юрий Сергеевич (AZ)
(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ОЧИСТКИ СКВАЖИНЫ ОТ ПЕСЧАНОЙ ПРОБКИ.

(57) Устройство для очистки скважины от песчаной пробки, содержащее цилиндрический корпус с гидравлической турбиной и перегородкой с отверстиями, размещенный внутри корпуса источник гидроимпульсных колебаний, отличающееся тем, что источник гидроимпульсных колебаний выполнен в виде четырехлопастной гидравлической турбины, размещенной на оси внутри цилиндрической полости проточного поршня, подпружиненного относительно корпуса с возможностью осевого перемещения, при этом ось вращения турбины перпендикулярна центральной оси поршня, две противоположные длинные лопасти турбины выполнены в виде полукруга, радиус которого равен радиусу окружности цилиндрической полости поршня, а оставшиеся две противоположные короткие лопасти турбины также выполнены в виде полукруга, радиус которого меньше радиуса окружности цилиндрической полости поршня, который снабжен продольной канавкой, взаимодействующей с штифтом, установленным в теле корпуса, в перегородке, на линии, проходящей через ее центр, размещены два отверстия, одно из которых предназначено для прохода жидкости, а второе - для размещения штока, ограничивающего вращение турбины при крайнем верхнем положении поршня, пружина размещена в кольцевом пространстве, образованном внутренней поверхностью корпуса, нижней торцевой поверхностью поршня, наружной поверхностью патрубка и торцевой поверхностью направляющей втулки, укрепленной на нижнем конце корпуса, причем верхний конец патрубка соединен с поршнем, а нижний конец снабжен зубцами и прорез через отверстие направляющей втулки.

(11) i2004 0036
(51)⁷Е 21В 43/26
(44) 01.10.2001

(21) 99/001223
(22) 01.10.1998

- (71)(73) Кязимов Шукуралли Паша оглы, Аливерди-заде Тале Керим оглы (AZ)
(72) Кязимов Шукуралли Паша оглы, Мамедов Мубариз Рза оглы, Аливерди-заде Тале Керим оглы, Мамедов Шахбала Сигбат оглы, Салимов Салман Абулгасан оглы, Абдинов Вагиф Юнус оглы (AZ)
(54) СПОСОБ ВОССТАНОВЛЕНИЯ ДЕБИТА СКВАЖИН.

(57) Способ восстановления дебита скважины, включающий в себя периодическое нагнетание промывочной жидкости в затрубное пространство скважины, отличающийся тем, что очередное нагнетание производят через промежуток времени, соответствующий времени накопления водонефтяной эмульсии в затрубном пространстве в процессе работы скважины работы, а нагнетание производят в течении времени, необходимого для вытеснения водонефтяной эмульсии из затрубного пространства скважины.

(11) i2004 0024
(51)⁷Е 21В 43/27
(44) 30.03.2001

(21) 99/001296
(22) 13.10.1998

- (71)(73) Исмаилов Айдын Джахангир оглы (AZ)
(72) Мамедов Назим Гасан оглы, Исмаилов Айдын Джахангир оглы, Юсифов Рауф Али Юсиф оглы, Исмаилов Шахин Зиреддин оглы, Сафиев Иман Канбар оглы (AZ)
(54) СПОСОБ ОБРАБОТКИ ПЛАСТА.

(57) Способ обработки пласта, включающий закачку водного раствора ПАВ в пласт, отличающийся тем, что в пласт закачивают водный раствор ПАВ за 3-4 цикла по 0,33-0,25 м³ на 1 м продуктивной толщи, причем закачку чередуют 10 часовой капиллярной пропиткой под давлением.

(11) i2004 0094
(51)⁷Е 21В 43/38, 34/06
(44) 01.10.2003

(21) a2002 0054
(22) 04.04.2002

- (71)(73) Нефтегазодобывающее Управление «Балаханнефть» (AZ)
(72) Мамедов Мубариз Рза оглы, Ахмедов Гюльоглан Ханоглан оглы, Абдинов Вагиф Юнус оглы, Алиев Назим Шамиль оглы (AZ)
(54) СКВАЖИННЫЙ ГАЗОПЕСОЧНЫЙ СЕПАРАТОР.

(57) Скважинный газопесочный сепаратор, включающий переводник, корпус, газовую камеру, шайбу, всасывающую трубу, отличающийся тем, что дополнительно содержит две параллельно расположенные в верхней части корпуса шайбы с отверстиями, всасывающая труба выполнена в виде эксцентрично расположенных двух труб, первая из которых верхним концом соединена с сепарационной камерой, образован-

ной между двух шайб с отверстиями, нижним концом с заглушкой с отверстием, закрывающей снизу корпус, а вторая труба верхним концом соединена с целой шайбой и подвешена на определенном расстоянии выше дна корпуса.

РАЗДЕЛ F

МЕХАНИКА, ОСВЕЩЕНИЕ, ОТОПЛЕНИЕ, ДВИГАТЕЛИ И НАСОСЫ, ОРУЖИЕ И БОЕПРИПАСЫ, ВЗРЫВНЫЕ РАБОТЫ

F 04

(11) i2004 0087 (21) a2001 0174
(51)⁷F 04B 13/00; F 16N 27/00 (22) 09.10.2001
(44) 01.10.2003

(71)(73) Азербайджанский Государственный Научно-исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности АзНИПИнефть (AZ)

(72) Багиров Микаил Казым оглы, Камилов Мирнаги Агасейд оглы, Рза-заде Назим Абуталыб оглы, Багиров Октай Тахмасиб оглы, Гафаров Васиф Вагон оглы, Гурбанов Мухтар Абусет оглы, Петров Юрий Сергеевич (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ДОЗИРОВАННОЙ ПОДАЧИ ХИМИЧЕСКИХ РЕАГЕНТОВ.

(57) Устройство для дозированной подачи химического реагента, содержащее гидроцилиндр в котором расположены плунжер, всасывающий и нагнетательный клапан и уплотнительный узел, отличающийся тем, что гидроцилиндр выполнен ступенчатым, состоящем из двух камер - большой-приемной и малой-нагнетательной, а плунжер в виде гидравлических связанных двух поршней, большого, расположенную в приёмной камере, жестко соединенного с дополнительно обеспеченной перфорированной направляющей втулкой и имеющего конусное отверстие являющееся седлом для конусного клапана размещенного на штоке, с одной стороны соединенную с приводом, с другой находящегося в перфорированной направляющей втулке со спецограничителем с пропускными способностями каналами на конце, а малый поршень, направляющий стержень которого с кулачком на конце свободно перемещается в направляющей втулке подпружинен и расположен в нагнетательной камере.

(11) i2004 0074 (21) a2000 0064
(51)⁷F 04F 5/04 (22) 28.03.2000
(44) 01.10.2003

(71)(72)(73) Аббасов Эльхан Меджид оглы, Алиев Исрафил Исмаил оглы, Велиев Фуад Гасан оглы (AZ)

(54) СКВАЖИННЫЙ ЭЖЕКТОР.

(57) Скважинный эжектор, включающий корпус, распределительный переходник, сообщающийся с затрубным пространством через радиальные и продольные щелевые отверстия, камеру смешения, диффузор, отличающийся тем, что радиальные и щелевые продольные отверстия выполнены в нижней части переходника, снабженного в верхней части сменным соплом.

F 16

(11) i2004 0079 (21) a2002 0017
(51)⁷F 16K 15/02, E 21B 21/10 (22) 25.02.2002
(44) 01.10.2003

(71)(72)(73) Бабаев Сабир Габиб оглы, Шарифов Вагид Гусейн оглы, Зейналов Рамиз Мазагим оглы, Керимова Лала Сабир кызы, Зейналов Гусейн Рамиз оглы (AZ)

(54) КЛАПАННЫЙ УЗЕЛ.

(57) Клапанный узел, содержащий корпус, расположенную в нем тарелку со штоками, расположенными в нижней и верхней, выполненной со сферическим упором направляющих втулках и седло, отличающийся тем, что тарелка со штоками выполнена с лопастями на одной оси с седлом клапанного узла.

РАЗДЕЛ G

ФИЗИКА

G 01

(11) i2004 0073 (21) a2001 0094
(51)⁷G 01N 27/02 (22) 07.05.2001
(44) 01.04.2003

(71)(73) Институт Нефте-Химических Процессов имени академика Ю.Мамедалиева Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Мамедов Али Панах оглы, Джфарова Рена Алекпер кызы, Наджафова Маиса Ашум кызы, Салманова Чимназ Кафар кызы, Сулейманова Лятифа Искендер кызы (AZ)

(74) Мамедова Б.А. (AZ)

(54) СПОСОБ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ФАЗОВЫХ ПЕРЕХОДОВ НЕФТЕПРОДУКТОВ.

(57) 1. Способ определения фазовых переходов нефтепродуктов, включающий изменение температуры испытуемого образца, измерение температуры и фиксацию фазовых переходов, отличающийся тем, что изменение температуры происходит в широком интервале и фиксацию фазового превращения проводят по температурному изменению интенсивности собственного возбуждения образца при определенной длине волны монохроматора.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что изменение температуры и фиксацию фазового перехода проводят в интервале от минус 196 до плюс 150°С.

3. Способ по п.1, отличающийся тем, что изменение температуры и фиксацию фазового перехода проводят в интервале от плюс 150 до минус 196°С.

4. Способ по п.2, отличающийся тем, что изменение температуры и фиксацию фазового перехода проводят в интервале от минус 196 до плюс 20°С.

5. Способ по п.3, отличающийся тем, что изменение температуры и фиксацию фазового перехода проводят в интервале от плюс 20 до минус 196°С.

6. Способ по п.1, отличающийся тем, что определение фазовых переходов проводят в области длины волны 200-500 нм при размере щели монохроматора в интервале от 0,07 до 0,98.

(11) i2004 0041 (21) a2002 0050
(51)⁷G 01N 33/48 (22) 04.04.2002
(44) 01.10.2003
(71)(73) Азербайджанский Медицинский Университет (AZ)
(72) Сулейманов Зейгам Мурадали оглы (AZ)
(54) **ГИСТОХИМИЧЕСКИЙ СПОСОБ ВЫЯВЛЕНИЯ ТЕТРАЗОЛИЕМ АКТИВНЫХ ВОДРОДНЫХ ИОНОВ.**

(57) Гистохимический способ выявления тетразолием активных водородных ионов, заключающийся в определении их в нефиксированных криостатных срезах обследуемых органов, отличающийся тем, что определение активных ионов водорода проводят непосредственно в слизистой оболочке желудка и двенадцатиперстной кишки с использованием реактива, включающего 5мг нитросинего тетразолия, 5мл 0,1М фосфатного буфера (рН 7,0) и 15мл дистиллированной воды.

(11) i2004 0078 (21) a2002 0059
(51)⁷G 01N 33/569 (22) 05.04.2002
(44) 01.10.2003
(71)(72)(73) Гаджиев Расим Вагид оглы (AZ)
(54) **ПРОГНОЗИРОВАНИЕ ОБОСТРЕНИЯ ХРОНИЧЕСКИХ ВОСПАЛИТЕЛЬНЫХ ЗАБОЛЕВАНИЙ.**

(57) Прогнозирование обострения хронических воспалительных заболеваний, заключающееся в определении наличия антител к каждому изоляту, в исследовании сыворотки крови, в определении изменчивости антигенов во времени в ходе развития заболевания, приводящую их к гетерогенности, отличающееся тем, что определяют avidность антител к обычным штаммам сапрофитных стафилококков титрами преципитации и при снижении уровня преципитации до исходного значения прогнозируют обострение хронических воспалительных заболеваний.

G 02

(11) i2004 0047 (21) a2002 0099
(51)⁷G 02B 6/38 (22) 21.05.2002
(44) 01.10.2003
(71)(73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)
(72) Мансуров Тофик Магомед оглы, Бейбалаев Гамбар Бейляр оглы (AZ)
(54) **ДВУХКООРДИНАТНЫЙ МНОГОКАНАЛЬНЫЙ КОММУТАТОР ОПТИЧЕСКОЙ СВЯЗИ.**

(57) Двухкоординатный многоканальный коммутатор оптической связи, содержащий переключатель оптических волокон, коммутируемые и коммутирующие оптические волокна с наконечниками на концах, установленных на подвижных элементах, шаговый двигатель и привод для перемещения оптического волокна, источник напряжения, переключатели шагового двигателя, устройство управления, шифраторы оптических сигналов, логические блоки сравнения, отличающийся тем, что он выполнен в виде двух плоских квадратных пластин матриц, расположенных относительно друг друга под прямым углом с возможностью перемещения по двум координатным осям X и Y, при этом наконечники коммутируемых и коммутирующих оптических волокон установлены в сквозных перфорационных отверстиях соответствующих плоских квадратных пластин матриц, закрепленных на рабочих органах, установленных на скользящих роликах, а шаговый двигатель выполнен в виде пьезоактивных элементов, расположенных встречно друг к другу и прижатых к рабочим органам осей X и Y, со стороны широких граней, имеющих сквозные перфорационные отверстия, напротив которых установлены светодиоды и фотоприемники, причем в коммутатор по каждой из координатных осей дополнительно введены считывающее устройство и программный блок, при этом выход фотоприемника соединен к входу считывающего устройства, выход которого подключен к первому входу логического блока сравнения, к второму входу которого подключен выход устройства управления, а первый и второй выходы программного блока подключены к входу устройства управления каждой из координат X и Y соответственно.

G 10

(11) i2004 0061 (21) a2003 0073
(51)⁷G 10D 1/08 (22) 15.04.2003
(44) 01.10.2003
(71)(72)(73) Мустафаев Захид Закир оглы (AZ)
(54) **НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЭЛЕКТРОННЫЙ СТРУННЫЙ МУЗЫКАЛЬНЫЙ ИНСТРУМЕНТ «ОГУЗ».**

(57) 1. Народный электронный струнный музыкальный инструмент, включающий корпус, гриф с ладами, головку с натяжными элементами и струны, отличающийся

щийся тем, что корпус инструмента выполнен в форме звезды с полумесяцем, имеющих общий центр, гриф содержит четыре пары струн и двадцать восемь ладов в две с половиной октавы.

2. Народный электронный струнный музыкальный инструмент по п.1, отличающийся тем, что, каждая пара струн содержит одну стальную, одну нейлоновую струну.

РАЗДЕЛ Н

ЭЛЕКТРИЧЕСТВО

Н 01

(11) i2004 0071 (21) a2002 0067
(51)⁷Н 01J 9/12 (22) 11.04.2002
(44) 01.10.2003

(71)(73) **Институт Физики Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)**
(72) **Везиров Хикмет Ниязи оглы (AZ)**
(54) **СПОСОБ АКТИВИРОВАНИЯ ФОТОКАТОДА.**

(57) Способ активирования фотокатода фотоэлектронного прибора, включающий нагрев прибора, напуск в его объем паров щелочного металла до максимального роста термо- и фототоков и измерение последних путем соединена измерителя тока с фотокатодом и другим электродом прибора, отличающийся тем, что измеряют эмиссионный ток между фотокатодом и другим электродом прибора, а нагрев осуществляют до температур, удовлетворяющих соотношению:

$$T \leq 3,3 \cdot 10^{23} \cdot r^2 \cdot L \cdot P$$

но не превышающих предельную для данного типа фотокатода, где

- T - температура прибора; К
- L - расстояние между фотокатодом и другим электродом прибора, м;
- P - давление паров щелочного металла в приборе при температуре T, Па;
- r - радиус атома щелочного металла, м.

(11) i2004 0065 (21) a2002 0033
(51)⁷Н 01L 35/16 (22) 27.03.2002
(44) 01.04.2003

(71)(73) **Бакинский Государственный Университет (AZ)**
(72) **Садыгов Фуад Микаил оглы, Бабанлы Мамед Баба оглы, Алиджанов Мадага Алекпер оглы, Исмаилов Фикрет Исмаил оглы, Мамедова Саба Гусейнхан кызы (AZ)**
(54) **ТЕРМОЭЛЕКТРИЧЕСКИЙ МАТЕРИАЛ НА ОСНОВЕ ТЕЛЛУРИДА ВИСМУТА.**

(57) Термоэлектрический материал на основе теллурида висмута, отличающийся тем, что дополнительно содержит теллурид церия при следующем соотношении компонентов, моль %:

Bi ₂ Te ₃	94-99,5
Ce ₂ Te ₃	0,5-6

Н 02

(11) i2004 0067 (21) a2002 0103
(51)⁷Н 02Н 3/00 (22) 27.05.2002
(44) 01.10.2003

(71)(73) **Институт Физики Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)**
(72) **Бабаева Айтек Рамиз оглы, Гашимов Ариф Мамед оглы, Дмитриев Евгений Васильевич, Пивчик Изяслав Романович (AZ)**
(54) **УСТРОЙСТВО ДЛЯ ОТКЛЮЧЕНИЯ ЛИНИИ ЭЛЕКТРОПЕРЕДАЧИ.**

(57) Устройство для отключения линии электропередачи, содержащее защиту, выполняющую функцию отключения линии электропередачи и состоящую из трансформаторов тока, соединенных со схеме фильтра токов нулевой последовательности, блока отключения линии электропередачи выключателями и блока токовой защиты, включенного на токи нулевой последовательности, отличающееся тем, что снабжено реле времени и датчиком феррорезонанса, содержащим аналоговый цифровой преобразователь, аналоговый вход которого подключен в цепь фильтра токов нулевой последовательности, и вычислительное устройство, которое подсоединено к цифровым выводам аналогового цифрового преобразователя, а аналоговый выход преобразователя подключен через реле времени к блоку отключения.

(11) i2004 0086 (21) a2002 0034
(51)⁷Н 02Н 3/32, Н 02J 3/12 (22) 28.03.2002
(44) 01.10.2003

(71)(73) **Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Энергетики и Энергопроект (АзНИИЭ и ЭП) (AZ)**
(72) **Мамедяров Орхан Самед оглы, Касумов Аскер Гусейн оглы, Алекперли Азер Фаиг оглы, Зарбиева Нурида Фейзулла кызы (AZ)**
(54) **УСТРОЙСТВО ДЛЯ АВТОМАТИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ПИТАЮЩЕГО НАПРЯЖЕНИЯ РАСПРЕДЕЛИТЕЛЬНОЙ СЕТИ.**

(57) Устройство для автоматического регулирования питающего напряжения распределительной сети, содержащее датчик токовой компенсации, датчик напряжения и автоматический регулятор напряжения, включающий в себя электронные блоки, элемент формирования добавочной электродвижущей силы соединенный с первым входом элемента времени автоматического регулятора напряжения, отличающееся тем,

что оно снабжено вторым датчиком токовой компенсации, соединенный через второй элемент формирования добавочной электродвижущей силы (выполненный) со вторым выходом соединенным к первому входу второго элемента времени автоматического регулятора напряжения, а выходы исполнительных элементов соединены к первому и второму входам элемента управления переключающим устройством трансформатора, выход которого подключен к регулировочному устройству трансформатора.

(11) i2004 0066

(51)⁷H 02H 9/04; H 02J 3/00

(44) 01.10.2003

(71)(73) Институт Физики Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Гасанова Сабина Ильхам кызы, Гашимов Ариф Мехти оглы, Дмитриев Евгений Васильевич, Кузнецов Владимир Григорьевич, Щидловский Анатолий Корнеевич, Пивчик Ильяслав Романович (AZ)

(54) РАСПРЕДЕЛИТЕЛЬНОЕ УСТРОЙСТВО.

(57) Распределительное устройство высокого напряжения, содержащее сборные шины, к которым подключены через выключатели с отделителями, шунтированными емкостными делителями напряжения при соединения, трансформатор напряжения, первичная обмотка которого с заземленной нейтралью через разъединитель подключена к шинам, а к вторичной обмотке подключен через электронный коммутатор трансформатор связи с источником собственных нужд распределительного устройства, вторичная обмотка которого включена последовательно в цепь балластной нагрузки, блок управления коммутатором соединен с выходом датчиков феррорезонанса и уровня напряжения, подключенных входами к вторичной обмотке трансформатора напряжения, оно снабжено дополнительной балластной нагрузкой с коммутирующим аппаратом, блок управления которого введен в цепь включения выключателя, трансформатором тока, выход которого введен в блок управления коммутирующего аппарата.

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)
i2004 0024	E 21B 43/27	i2004 0040	A 24D 3/18	i2004 0057	C 10M 133/12	i2004 0080	E 21B 43/00
i2004 0025	A 61M 5/00	i2004 0041	G 01N 33/48		C 10M 137/14	i2004 0081	A 61B 17/22
i2004 0026	A 23N 5/00	i2004 0042	A 61K 7/16	i2004 0058	E 21B 29/00	i2004 0082	A 61B 5/02
i2004 0027	A 23L 1/068		A 61K 35/08	i2004 0059	A 61K 7/48	i2004 0083	B 01F 17/54
i2004 0028	C 08F 240/00		A 61P 1/00	i2004 0060	A 61K 7/48		C 09K 7/12
i2004 0029	E 21B 33/12	i2004 0043	C 11B 1/10	i2004 0061	G 10D 1/08	i2004 0084	C 08L 27/06
i2004 0030	E 21B 43/22		A 61K 35/78	i2004 0062	A 61B 17/32		C 08K 5/10
i2004 0031	C 07F 9/165	i2004 0044	A 01B 1/02	i2004 0063	C 02F 1/40	i2004 0085	C 23G 11/04
	C 08K 3/10		A 01B 33/06	i2004 0064	C 23F 11/12		C 23G 11/10
	C 08K 3/30	I2004	C 05B 1/02		C 23F 11/14	i2004 0086	H 02H 3/32
	C 08K 3/32	0045	C 05B 19/02		E 21B 43/22		H 02J 3/12
i2004 0032	B 01J 21/00		C 02F 1/40	i2004 0065	H 01L 35/16	i2004 0087	F 04B 13/00
	B 01J 37/00	i2004 0046	G 02B 6/38	i2004 0066	H 02H 9/04		F 16N 27/00
	B 01J 37/24	i2004 0047	E 21B 43/11		H 02J 3/00	i2004 0088	A 01B 3/36
i2004 0033	B 01D 53/36	i2004 0048	A 01C 9/06	i2004 0067	H 02H 3/00	i2004 0089	A 01B 13/04
i2004 0034	E 21B 43/00	i2004 0049	A 62D 1/00	i2004 0068	E 21B 43/00		A 01B 17/00
i2004 0035	E 21B 43/26	i2004 0050	C 04B 26/04	i2004 0069	E 21B 43/16	i2004 0090	A 01C 23/02
	E 21B 43/26	i2004 0051	E 21B 43/00	i2004 0070	C 07C 31/10		A 01B 49/06
i2004 0036	E 21B 43/26	i2004 0052	C 08M 222/10	i2004 0071	H 01J 9/12	i2004 0091	A 01G 1/00
i2004 0037	E 21B 43/00	i2004 0053	C 10M 145/38	i2004 0072	E 04H 9/02	i2004 0092	C 09J 11/04
i2004 0038	C 04B 24/00		C 10M 101/02		E 02D 27/34		C 09J 129/02
	C 08L 95/00	i2004 0054	C 10M 125/10		G 01V 1/00		C 09J 133/10
	C 10C 3/00		C 10M 135/18	i2004 0073	G 01N 27/02		C 09J 133/16
	C 10C 3/18		C 10M 137/14	i2004 0074	F 04F 5/04	i2004 0093	C 07C 15/00
i2004 0039	C 04B 26/26		C 10M 125/20	i2004 0075	E 21B 23/00	i2004 0094	E 21B 43/38
	C 08L 95/00	i2004 0055	C 10M 125/22	i2004 0076	E 21B 37/00		E 21B 34/06
i2004 0040	A 24D 3/06		C 10M 125/24	i2004 0077	E 21B 23/00	i2004 0095	A 24B 1/06
	A 24D 3/08		C 10M 135/18	i2004 0078	G 01N 33/569		A 24B 1/08
	A 24D 3/10	i2004 0056	C 10M 119/02	i2004 0079	F 16K 15/02		
	A 24D 3/14	i2004 0057	C 10M 129/10		E 21B 21/10		

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента
A 01B 1/02	i2004 0044	B 01F 17/54	i2004 0083	C 10M 101/02	i2004 0054	E 21B 43/00	i2004 0068
A 01B 13/04	i2004 0089	B 01J 21/00	i2004 0032	C 10M 119/02	i2004 0057	E 21B 43/00	i2004 0080
A 01B 17/00	i2004 0089	B 01J 37/00	i2004 0032	C 10M 125/10	i2004 0054	E 21B 43/11	i2004 0048
A 01B 3/36	i2004 0088	B 01J 37/24	i2004 0032	C 10M 125/20	i2004 0055	E 21B 43/16	i2004 0069
A 01B 33/06	i2004 0044	C 02F 1/40	i2004 0046	C 10M 125/22	i2004 0055	E 21B 43/22	i2004 0030
A 01B 49/06	i2004 0090	C 02F 1/40	i2004 0063	C 10M 125/24	i2004 0055	E 21B 43/22	i2004 0064
A 01C 23/02	i2004 0090	C 04B 24/00	i2004 0038	C 10M 129/10	i2004 0057	E 21B 43/26	i2004 0035
A 01C 9/06	i2004 0049	C 04B 26/04	i2004 0051	C 10M 133/12	i2004 0057	E 21B 43/26	i2004 0035
A 01G 1/00	i2004 0091	C 04B 26/26	i2004 0039	C 10M 135/18	i2004 0054	E 21B 43/26	i2004 0036
A 23L 1/068	i2004 0027	C 05B 1/02	I2004 0045	C 10M 135/18	i2004 0056	E 21B 43/27	i2004 0024
A 23N 5/00	i2004 0026	C 05B 19/02	I2004 0045	C 10M 137/14	i2004 0054	E 21B 43/38	i2004 0094
A 24B 1/06	i2004 0095	C 07C 15/00	i2004 0093	C 10M 137/14	i2004 0057	F 04B 13/00	i2004 0087
A 24B 1/08	i2004 0095	C 07C 31/10	i2004 0070	C 10M 145/38	i2004 0053	F 04F 5/04	i2004 0074
A 24D 3/06	i2004 0040	C 07F 9/165	i2004 0031	C 11B 1/10	i2004 0043	F 16K 15/02	i2004 0079
A 24D 3/08	i2004 0040	C 08F 240/00	i2004 0028	C 23F 11/12	i2004 0064	F 16N 27/00	i2004 0087
A 24D 3/10	i2004 0040	C 08K 3/10	i2004 0031	C 23F 11/14	i2004 0064	G 01N 27/02	i2004 0073
A 24D 3/14	i2004 0040	C 08K 3/30	i2004 0031	C 23G 11/04	i2004 0085	G 01N 33/48	i2004 0041
A 24D 3/18	i2004 0040	C 08K 3/32	i2004 0031	C 23G 11/10	i2004 0085	G 01N 33/569	i2004 0078
A 61B 17/22	i2004 0081	C 08K 5/10	i2004 0084	E 02D 27/34	i2004 0072	G 01V 1/00	i2004 0072
A 61B 17/32	i2004 0062	C 08L 27/06	i2004 0084	E 04H 9/02	i2004 0072	G 02B 6/38	i2004 0047
A 61B 5/02	i2004 0082	C 08L 95/00	i2004 0038	E 21B 21/10	i2004 0079	G 10D 1/08	i2004 0061
A 61K 7/16	i2004 0042	C 08L 95/00	i2004 0039	E 21B 23/00	i2004 0075	H 01J 9/12	i2004 0071
A 61K 7/48	i2004 0059	C 08M 222/10	i2004 0053	E 21B 23/00	i2004 0077	H 01L 35/16	i2004 0065
A 61K 7/48	i2004 0060	C 09J 11/04	i2004 0092	E 21B 29/00	i2004 0058	H 02H 3/00	i2004 0067
A 61K 35/08	i2004 0042	C 09J 129/02	i2004 0092	E 21B 33/12	i2004 0029	H 02H 3/32	i2004 0086
A 61K 35/78	i2004 0043	C 09J 133/10	i2004 0092	E 21B 34/06	i2004 0094	H 02H 9/04	i2004 0066
A 61M 5/00	i2004 0025	C 09J 133/16	i2004 0092	E 21B 37/00	i2004 0076	H 02J 3/00	i2004 0066
A 61P 1/00	i2004 0042	C 09K 7/12	i2004 0083	E 21B 43/00	i2004 0034	H 02J 3/12	i2004 0086
A 62D 1/00	i2004 0050	C 10C 3/00	i2004 0038	E 21B 43/00	i2004 0037		
B 01D 53/36	i2004 0033	C 10C 3/18	i2004 0038	E 21B 43/00	i2004 0052		

**НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ЗАЯВОК,
ПО КОТОРЫМ ВЫДАНЫ ПАТЕНТЫ**

Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента
98/001063	i2004 0035	a2000 0224	i2004 0039	a2001 0157	i2004 0054	a2002 0059	i2004 0078
98/001094	i2004 0034	a2000 0230	i2004 0038	a2001 0168	i2004 0031	a2002 0065	i2004 0093
99/001223	i2004 0036	a2001 0015	i2004 0026	a2001 0174	i2004 0087	a2002 0067	i2004 0071
99/001296	i2004 0024	a2001 0039	i2004 0048	a2001 0177	i2004 0032	a2002 0069	i2004 0042
99/001466	i2004 0077	a2001 0041	i2004 0083	a2001 0192	i2004 0057	a2002 0075	i2004 0082
99/001497	i2004 0029	a2001 0042	i2004 0084	a2001 0207	i2004 0066	a2002 0076	i2004 0081
99/001527	i2004 0037	a2001 0043	i2004 0085	a2001 0212	i2004 0044	a2002 0090	i2004 0072
99/001566	i2004 0058	a2001 0056	i2004 0091	a2002 0004	i2004 0053	a2002 0091	i2004 0046
99/001584	i2004 0075	a2001 0057	i2004 0089	a2002 0008	i2004 0052	a2002 0099	i2004 0047
99/001612	i2004 0059	a2001 0059	i2004 0088	a2002 0017	i2004 0079	a2002 0102	i2004 0092
99/001613	i2004 0060	a2001 0094	i2004 0073	a2002 0020	i2004 0063	a2002 0103	i2004 0067
99/001619	i2004 0033	a2001 0103	i2004 0080	a2002 0021	i2004 0028	a2002 0116	i2004 0045
99/001635	i2004 0070	a2001 0117	i2004 0095	a2002 0026	i2004 0055	a2002 0117	i2004 0043
a2000 0023	i2004 0027	a2001 0118	i2004 0090	a2002 0029	i2004 0062	a2002 0119	i2004 0064
a2000 0038	i2004 0030	a2001 0129	i2004 0056	a2002 0033	i2004 0065	a2002 0142	i2004 0051
a2000 0064	i2004 0074	a2001 0133	i2004 0040	a2002 0034	i2004 0086	a2002 0145	i2004 0069
a2000 0172	i2004 0076	a2001 0142	i2004 0049	a2002 0050	i2004 0041	a2002 0152	i2004 0050
a2000 0201	i2004 0068	a2001 0151	i2004 0025	a2002 0054	i2004 0094	a2003 0073	i2004 0061

**ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ, ВНЕСЁННЫХ В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
РЕЕСТР ПРОМЫШЛЕННЫХ ОБРАЗЦОВ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ**

(11) S2004 0006

(51)⁷ 9-01

(44) 01.10.2003

(71)(73) Открытое акционерное общество «Баки
Йаг ве Гида Санайе» (AZ)

(72) Абдолбари Гоозал (AZ)

(54) БУТЫЛКА ПЛАСТИКОВАЯ.

(57) Бутылка пластиковая, характеризующаяся:

- выполнением цилиндрического корпуса с невысокой горловиной и наклонными плечиками;
- композиционным разделением корпуса бутылки на три части: верхнюю, среднюю и нижнюю;
- выполнением средней части более узкой формы;
- декорированием нижней части поверхности корпуса равномерно чередующимися горизонтальными полосами, образуемыми углублениями;

отличающаяся:

- выполнением корпуса круглым в поперечном сечении;
- выполнением средней части с разработкой ее декора в виде пяти поперечных поясков, из которых третий имеет наименьший диаметр, а остальные попарно симметричны;
- переходом невысокой горловины в плечики, образованные верхней частью, выполненной в продольном сечении в виде равнобокой трапеции;
- декорированием плечиков равномерно расположенными расходящимися от горловины рисками;
- выполнением середины верхней части в виде пояса, образованного верхним основанием трапеции и декорированного по окружности равномерно расположенными вертикальными рисками;
- плавной разработкой соединения нижней части корпуса со средней частью вогнутой кромкой, на поверхности которой нанесен рисунок в виде расходящихся рисок;
- ритмичным декорированием поверхности нижней части корпуса двумя рядами вертикальных рисок, между которыми расположены равномерно чередующиеся горизонтальные полосы;
- выполнением венчика цилиндрической формы, ограниченного сверху и снизу кольцевыми ободками;
- выполнением доньшка вогнутым с вдавленным рисунком в виде пятиконечной звездочки.

(21) S2003 0001

(22) 13.02.2003

(11) S2004 0007

(51)⁷ 9-01

(44) 01.10.2003

(71)(73) Открытое акционерное общество «Баки
Йаг ве Гида Санайе» (AZ)

(72) Абдолбари Гоозал (AZ)

(54) БУТЫЛКА ПЛАСТИКОВАЯ.

(57) Бутылка пластиковая, характеризующаяся:

- составом композиционных элементов: цилиндрический корпус, горловина, плечики, доньшко;
- выполнением плечиков выпуклой куполообразной формы;
- наличием расположенных на плечиках рельефных рисунков;
- выполнением в нижней части корпуса кольцевого участка;
- выполнением большей части поверхности корпуса в виде горизонтальных полос, образуемых углублениями;

отличающаяся:

- выполнением трех первых горизонтальных полос шириной в два раза превышающий ширину последующих;
- выполнение горловины конической формы;
- выполнением плавного перехода горловины в плечики с декорированием его рисунком в виде легкого вертикального штриха;
- разработкой рельефного рисунка на плечиках в виде 2-х оппозиционно расположенных друг относительно друга декоративных элементов в виде заключенной в овал трехлепестковой короны;
- выполнением венчика цилиндрической формы, ограниченного сверху и снизу кольцевыми ободками;
- выполнением доньшка вогнутым с вдавленным рисунком в виде пятиконечной звездочки.

(11) S2004 0008

(51)⁷ 9-01

(44) 01.10.2003

(71)(73) Открытое акционерное общество «Баки
Йаг ве Гида Санайе» (AZ)

(72) Абдолбари Гоозал (AZ)

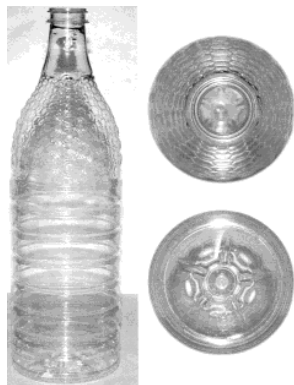
(54) БУТЫЛКА ПЛАСТИКОВАЯ.

(21) S2003 0003

(22) 13.02.2003

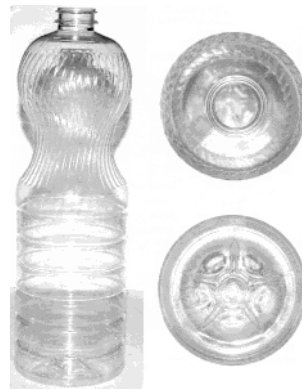
(57) Бутылка пластиковая, характеризующаяся:

- составом композиционных элементов: цилиндрический корпус, горловина, плечики, доньшко;
- выполнением плечиков выпуклой куполообразной формы;
- наличием расположенных на плечиках рельефных рисунков;
- выполнением в нижней части корпуса кольцевого участка;
- выполнением большей части поверхности корпуса в виде горизонтальных полос, образуемых углублениями;

отличающаяся:

- разработкой на поверхности плечиков части поверхности корпуса рельефного рисунка, имитирующего кукурузный початок;
- выполнение горловины конической формы;
- выполнением плавного перехода горловины в плечики;
- выполнением венчика цилиндрической формы, ограниченного сверху и снизу кольцевыми ободками;
- выполнением доньшка вогнутым с вдавленным рисунком в виде пятиконечной звездочки.

- переходом невысокой горловины в плечики, образованные верхней частью, выполненной в виде шарообразной сферы ;
- разработкой декора верхней и средней частей вертикальными спиральными полосами с рельефно выступающей, округло-выпуклой поверхностью;
- плавной разработкой соединения нижней части корпуса со средней частью вогнутой кромкой;
- выполнением в нижней части корпуса кольцевого участка;
- выполнением венчика цилиндрической формы, ограниченного сверху и снизу кольцевыми ободками;
- выполнением доньшка вогнутым с вдавленным рисунком в виде пятиконечной звездочки.

(11) S2004 0008

(51)⁷ 9-01

(44) 01.10.2003

(71)(73) Открытое акционерное общество «Баки
 Йаг ве Гида Санайе» (AZ)

(72) Абдолбари Гоозал (AZ)

(54) БУТЫЛКА ПЛАСТИКОВАЯ.

(21) S2003 0004

(22) 13.02.2003

(57) Бутылка пластиковая, характеризующаяся:

- выполнением цилиндрического корпуса с невысокой горловиной и наклонными плечиками;
- композиционным разделением корпуса бутылки на три части: верхнюю, среднюю и нижнюю;
- выполнением средней части более узкой формы;
- декорированием нижней части поверхности корпуса равномерно чередующимися горизонтальными полосами, образуемыми углублениями;

отличающаяся:

- выполнением корпуса круглым в поперечном сечении;

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер патента	Индекс МКПО	Номер патента	Индекс МКПО
S2004 0006	9-01	S2003 0008	9-01
S2004 0007	9-01	S2003 0009	9-01

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МКПО	Номер патента	Индекс МКПО	Номер патента
9-01	S2004 0006	9-01	S2004 0008
9-01	S2004 0007	9-01	S2004 0009

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ЗАЯВОК, ПО КОТОРЫМ ВЫДАНЫ ПАТЕНТЫ

Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента
S2003 0001	S2004 0006	S2003 0003	S2004 0008
S2003 0002	S2004 0007	S2003 0004	S2004 0009

BİLDİRİŞLƏR ИЗВЕЩЕНИЯ

DÜZƏLİŞLƏRİN DAXİL EDİLMƏSİ ВНЕСЕНИЕ ИСПРАВЛЕНИЙ

İddia sənədin və ya patentin nömrəsi Номер заявки или патента	İndeks (BPT) Индекс МПК	Dərc olma tarixi, Bülleten № Дата публикации, № Бюллетеня	Dərc olunub Напечатано	Oxunmalıdır Следует читать
a2000 0021	H 03K 13/20	01.10.2003 №3	(57) Настоящее изобретение относится к макроструктурам мезопористого неорганического материала и микропористого неорганического материала, которые могут обладать регулируемыми размерами, формой и/или пористостью, а также к способу получения макроструктур....	(57) Изобретение относится к цифровой электроизмерительной технике. Задачей изобретения является повышение точности измерений при одновременном сохранении способности подавления помехи. Эта задача достигается за счёт того, что в устройство, содержащее формирователь периода питающей сети и последовательно включённые входной переключатель, преобразователь напряжения в частоту, ключ счёта, реверсивный счётчик и преобразователь код-напряжения введён в блок управления, состоящего из четырёхразрядного двоичного счётчика, четырёхходовой системы И, трёхходовых схем ИЛИ и И, четырёх двухходовых схем И, генератора импульсов, суммирующих и вычитающих счётчиков, схемы выделения нуля и триггера. Введение такого блока управления позволяет за счёт запоминания и воспроизведения времени начального измерения исключить случайную погрешность измерения.
a2003 0055	G 01V 11/00	20.06.2004 №2	(71) Geofizika və Mühəndis Geologiyası İstehsalat Birliyinin AzərGeofizika Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZ) (71) Научно-Исследовательский Институт «АзерГеофизика» ПО Геофизики и Инженерной Геологии (AZ)	(71) Geofizika və Mühəndis Geologiyası İstehsalat Birliyi , AzərGeofizika Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZ) (71) Научно-Исследовательский Институт «АзерГеофизика», Промышленное Объединение Геофизики и Инженерной Геологии (AZ)
i2003 0173	G 01V 1/00	20.06.2004 №2	(11) i2003 0173 (21) a2003 0173	(11) i2003 0173 (21) a2000 0120
a2003 0053	G 01V 5/10	15.10.2004 №3	(71) Geofizika və Mühəndis Geologiyası İstehsalat Birliyi, AzərGeofizika Elmi-Tədqiqat İnstitutu, ...	(71) Geofizika və Mühəndis Geologiyası İstehsalat Birliyinin AzərGeofizika Elmi-Tədqiqat İnstitutu, ...

İ2003 0132	C 08L 9/00, C 08K 3/00	15.10.2004 №3	<p>(71) Научно-Исследовательский Институт «Азербайджанская Геофизика», Промышленное Объединение Геофизики и Инженерной Геологии, ...</p> <p>(72) Rəhimov Arif Məhi oğlu, Həsənov Ramiz Əliş oğlu, Həsənov İlman İman oğlu, Əliyev Çingiz Arif oğlu, Mehdiyev Cavid Şəhəvət oğlu (AZ)</p> <p>(72) Рагимов Ариф Махи оглы, Гасанов Рамиз Алиш оглы, Гасанов Илман Иман оглы, Алиев Чингиз Ариф оглы, Мехтиев Джавид Шахавет оглы (AZ)</p>	<p>(71) Научно-Исследовательский Институт «Азербайджанская Геофизика» Промышленного Объединения Геофизики и Инженерной Геологии, ...</p> <p>(72) Rəhimov Arif Məhi oğlu, Həsənov Ramiz Əliş oğlu, Həsənov İlman İman oğlu, Əliyev Çingiz Arif oğlu, Mehdiyev Cavid Şəhadət oğlu (AZ)</p> <p>(72) Рагимов Ариф Махи оглы, Гасанов Рамиз Алиш оглы, Гасанов Илман Иман оглы, Алиев Чингиз Ариф оглы, Мехтиев Джавид Шахадад оглы (AZ)</p>
İ2003 0153	B 29C 51/22	15.10.2004 №3	<p>(72) Рагимов Ариф Махи оглы, Алиев Чингиз Ариф оглы, Мехтиев Джавид Шахавет оглы (AZ)</p>	<p>(72) Рагимов Ариф Махи оглы, Алиев Чингиз Ариф оглы, Мехтиев Джавид Шахадад оглы (AZ)</p>